TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

Nr. 40 (456) TORONTO, Ontario, 1958 m. spalio (October) mėn. 2 d. Kaina 10¢

The Lights of Homeland
Lithuanian Weekly
Published by the Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada
Authorized as Second Class Mail Post Office Department Ottawa
SAVAITRAŠTIS
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
941 Dundas St. W., Toronto

Bolševikinis "birželis"

"Vieno žmogaus nužudymas — žmogžudystė, o kai žūna tūkstančiai — tik statistika" — sakė ciniškasis Stalinas, nei nesigindamas tos "statistikos" prieš Churchillį. Tačiau pokario metais visame pasaulyje išgarsintos bolševikų vykdytos žudynės, plačiai rodomos nukankintųjų lavonų nuotraukos paveikė ir bolševikinę propagandos mašiną. Tų lavonų jie, žinoma, negali išsiginti. Jie tad užsimojo kruvinas rankas kitiems primesti. Tai ryšku ir okupuotoje Lietuvoje.

Laisvieji lietuviai jau eilę metų kasmet primena pasauliui 1941 m. birželio 14 d. pradėtas deportacijas, po savaitės vykdytus masinius žmonių žudymus ir kitokias pirmosios ir dabartinės okupacijos baisenybes. Jų išsiginti neįmanoma, nes liudija jas dokumentai ir foto nuotraukos. Tad dabar bolševikinė propagandos mašina sugalvojo pati pasinaudoti tuo pačiu metodu ir kitus pavaizduoti žudikais bei kitokiomis baidyklėmis. Jie irgi pradėjo kalbėti ir plačiai rašo apie baisųjį birželį. Tik jie, žinoma, nekalba nei apie trėmimus, nei apie Praveniškių, Rainių miškelio, Panevėžio, Zarasų ar kitų vietovių kankinius, bet apie vokiečių geštapininkų vykdytas žudynes, su jomis stengdamiesi surišti 1941 m. lietuvius partizanus ir visą patriotiškąją visuomenę. Bolševikai stengiasi priversti lietuviškąją visuomenę pamiršti jų vykdytas žudynes, visur iškeldami vokiečių nacių nusikaltimus. Žydų naikinimo vietos yra atžymimos net paminklais. Pirmasis tokis paminklas buvo pastatytas Paneriuose, kur buvo išžudyti Vilniaus žydai. Kauno IX fortą ruošiamasi paversti kalėjimu - muziejumi. Ne tik Paneriuose bei Kauno IX forte, bet ir daugely kitų vietų, kur tik yra atsikūrę žydų bendruomenės, masiniai nacių aukų kapai atkasami ir surenkami baisiojo nusikaltimo įrodymai. Iškeliami ir kiti nacių nusikaltimai. Išžudytiems Pirčupio kaimo gyventojams bei sudegintam kaimui atminti pernai pastatytas paminklas ir kasmet jame rengiamos metinės iškilmės, į kurias suvažiuoja daugelis balševikinių tūzų ir suvežama tūkstančiai apylinkės gyventojų. Ir visos tos baisenybės primetamos ne tiek vokiečiams gestapininkams, kiek lietuviams "buržuaziniams nacionalistams", kurie esą ir dabar galandą dantis, norėdami su svetimųjų pagalba vėl ateiti liaudies kankinti. Tik jie, žinoma, nebeateisią, nes lietuviškoji liaudis esanti visos Tarybų Sąjungos globoje.

Atsirado tuo reikalu jau ir literatūros. Apie Pirčupio tragediją atskirą knygutę (93 psl.) parašė V. Uždavinys. Apie žudymus žydų Kauno fortuose rašo M. Eglinis savo 79 psl. knygutėje "Mirties fortuose", o apskritai apie nacių vykdytas žudynes 1941 m. rašo dabar produktyviausiu "istoriku" pasidaręs J. Jurginis savo knygutėje "Šiurpus Lietuvos istorijos puslapis" (78 psl.). Jų visų išvada viena — esą, lietuviškieji fašistai ir "buržuaziniai nacionalistai", kurie pabėgę nuo liaudies keršto, norį tokias baisenybes vėl atnešti į Lietuvą.

Vadinasi, jie perėmė laisvųjų lietuvių propagandos metodą ir stengiasi kitus budeliais pavaizduoti. Betgi lietuvių tauta dar tebeatsimena tuos įvykius, žino, kas tas žudynes vykdė ir žino, ką reiškia "liūdnasis birželis".

Rumunijos ortodoksų šventikai komunistų priversti demonstruoti gatvėmis ir tuo parodyti savo "pritarimą" komunistų valdžiai. Priekyje nešami komunistų vadų atvaizdai. Tai naujas prievartavimo būdas.

Gairės veiklai

ALMAUS,
mūsų bendrabarbio Niujorke

"Nuosmūkis" buvo papuliariausias mūsų spaudos žodis. Jis aidėjo svarstant, kodėl Maskvos inspiruojamiems komunistams taip sekės tarptautinėj politikoj. Rūpėjo netiek nuosekliai vedamos maskvinės politikos laimėjimas salelių Amoy žiotyse, kiek vis augą amerikiečių viešosios opinijos skilimo požymiai. Neretai spaudoj buvo užtinkami kaltinimai prezidentui ir Dulles ne laiku naudojant "principus", bandant "neigti kiniečiams istoriškai priklausiusias salas". Buvo klausiama: "Ką išvis jankiai veikia Kinijos pašonėj?" NY Times tilpo milijonierių apmokėti skelbimai, kviečią prezidentą neįvelti krašto į civilinį kiniečių konfliktą.

Maskvos žaidimas betgi buvo dviveidis. Neva užtardama kiniečius, ji siekė perdaug "išsipūtusią Kiniją" įvelti į atominį karą su Amerika, kad jas abi apsilpusias vėliau vėl sutaikintų. Maskviniai lietuviai, nevien išeidami iš marksistinių įsitikinimų, skatino lietuvių visuomenės aistras užimti kovos pozicijas dėl dailininkų ir muzikantų negalios rasti savo vietą ne tik išeivijos, bet ir tautos gyvenime.

Maskvos veiklos analizė pakartotinai skatino priminti lietuviams realias veikimo gaires totaliniam fronte už lietuvybę išeivijoj ir tėvynėj. Niujorke daug kas laukė tuo reikalu Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdybos Toronte pirmųjų žygių. Rūpėjo ar drįs PLB Valdyba iš pagrindų persvarstyti ir perorganizuoti lietuviškos veiklos — politinės ir kultūrinės — gaires? Ar supras savo atsakomybę prieš tautą ir demokratiją, savo vaidmenį derinant lietuviškas pajėgas, siekiančias suvesti visus tautiečius į tvarkingą, taikingą bendruomenę. Manėme čia, kad PLBendruomenės Valdyba turi laisvas rankas lanksčiai ir efektyviai veiklai. Manėme, kad ji, priešingai diplomatams, turi telkti savo veiklą lietuvybės byloj siekiant atlikti tai, kas galima, o ne mušti kaktą į sieną ir proklamuoti, kas nerealu. Ji turi priminti pasauliui, jog lietuvių tauta tebėra gyva ir gaji, kad ji tebėra kūrybinga ir trokštanti kontakto su kitomis pasaulio tautomis.

Strategijos planavimas

Pasimokiusi iš "nuosmūkio" triukšmelio PLB Valdyba, atrodo, nesiims darbo pagrindinai savo uždavinio neištyrusi. Tam tikslui, spėjama čia, bus galbūt sukviesta gabiausių lietuvių intelektualų konferencija, kuri apsvarstytų kur ir kaip turėtų būti iš peties smogiama.

O reikalų kasdieniniam pasaulio gyvenime, į kuriuos neatidėliojamai turi būti kreipiamas PLB Vadybos dėmesys, matosi daug. Vienas tokių — Lietuvos reprezentacija konferencijose, parodose, suėjimuose. PLB Valdyba turėtų kreipti dėmesį į tokias organizacijas, kurios iki šiol Lietuva tebėra de jure nariu. Turėtų būti sekama, kad tokios tarptautinės organizacijos, kurios jieško lietuvių atstovų, pvz. Kooperatyvų Sąjunga, "University Women" — baigusiųjų augštąjį mokslą moterų draugija, skautai, architektai, medikai, dailininkai neliktų be informacijų. Suvažiavimo darbai, rezoliucijos tada galėtų būti siunčiami Lietuvon atitinkamų profesijų draugijoms, kartu apie tai juos informuojant per radiją. Štai šiuo metu Niujorke organizuojama 37 tautų meno ir liaudies meno paroda. Joje Lietuvos vardo nėra. Kodėl? Tiesa, kad raudonoji okupacija neleidžia lietuvių tėvynėje tokioj parodoj dalvauti, bet išeiviai gali pasitarnauti. Užmezgimas tyrio su tokios pat apimties latvių ir estų organizacijomis gal būtų kitas skubus reikalas iš daugybės kitų, kuriuos PLB Valdyba pateiktų siūlomai ekspertų konferencijai globalinės lietuvių veiklos gairėms nustatyti.

Savaitės įvykiai

Konfliktas Tolimuose Rytuose tebelaukia abiem pusėm priimtino sprendimo. Derybos Varšuvoj tarp JAV - Kinijos ambasadorių nepadarė jokios pažangos ir neturima vilties, kad jos ras kokį nors sprendimą. Kiniečiai, užuot parodę nuolaidumo dargi pakėlė savo reikalavimus. JAV pasiūlė pradėti pirmiausia nuo paliaubų — sustabdyti pakrančių artilerijos ugnį ir tuo sudaryti deryboms palankią atmosferą. Kiniečiai su tuo nesutiko, ir todėl amerikiečių tolimesni pasiūlymai negalėjo būti svarstomi, nes jų sąlyga nebuvo priimta. Kad derybos taip greitai nenutrūktų, JAV ambasadorius savo pasiūlymus pateikė neoficialiu keliu — per tarpininką. Pasiūlymuose buvo numatyta: atitraukti Čiangkaišeko kariuomenę iš pakrančių salų, o komunistų — nuo pajūrio; nekliudyti Formozos, o Čiangkaišekas nekliudytų žemyno. Kiniečiai netik nesutiko su šiais pasiūlymais, bet dargi pareikalavo JAV pasitraukti iš Formozos srities. Tokia kiniečių laikysena padėtį dar labiau įtempė, juoba, kad ėmė nerimti nuolat bombarduojama Čiangkaišeko kariuomenė. Viena, ji negauna pakankamai maisto, antra, ji nebemato prasmės pasyviai laikytis ir nori pradėti pakrančių artilerijos bombardavimą. JAV vyriausybė perspėjo savo karinius vadus vengti bet kokios provokacijos bei prilaikyti Čiangkaišeko smarkuolius kol tebeina diplomatinės derybos Varšuvoj ir JT užkulisiuose.

Britanijos užs. r. min. S. Lloyd ilgokai tarėsi su sovietų užs. r. min. A. Gromyko siūlydamas sustabdyti karinius veiksmus ir netgi Dulles - Čuenlai susitikimą. Pats Dulles yra nusistatęs perkelti Pelpingo - Formozos ginčą į JT ir dar kartą pareiškė, kad nebus nuolaidų iš JAV pusės, nors iš JAV visuomenės gavęs 5.000 laiškų, smerkiančių jo politiką. JAV savo 7-jį laivyną Pacifike dar sustiprino, o Formozą aprūpino raketiniais ginklais.

Didysis posūkis

Sekmadienį Prancūzija ir jos 18 kolonijų pasisakė dėl gen. De Gaulle pateiktos konstitucijos, su kurios priėmimu turi gimti V-ji respublika. Konstitucija paruošta pasimokius iš senosios trūkumų perkeliant žymią dalį parlamento galių į vykdomąjį organą — prezidentą. Pastarasis bus renkamas 7 metams parlamento ir savivaldybių atstovų. Min. pirmininką skirs prezidentas ir reikalo atveju galės paleisti parlamentą. Vyriausybės negalės taip dažnai keistis kaip prieš tai — per 12 metų 25 vyriausybės! Kolonijoms balsavimo metu buvo leista pasisakyti už pasilikimą federacijoj su Prancūzija kaip autonominiai vienetai ar už visišką nepriklausomybę. Tik Alžerijai nebuvo leista pasisakyti dėl nepriklausomybės, o tik dėl konstitucijos, nes Alžerija prancūzų tebėra laikoma sudėtine Prancūzijos dalimi.

Negalutiniais duomenimis, 80 % prancūzų pasisake už konstituciją. Kolonijų rezultatai dar nepaaiškėję. Daugumas jų pasisakė už konstituciją ir pasilikimą federacijoj su Prancūzija, tik Gvinėja pasisakė prieš ir išeina į nepriklausomą gyvenimą. Alžerijoj balsavo 4 mil. iš 9 ir 3 mil. pasisakė už konstituciją. Daugelis alžeriečių nėjo balsuoti, nes sukilėliai grasino nužudysią. Apskritai, sekmadienio balsavimai reiškia didelę De Gaulle pergalę.

Valdžia kariuomenei

Burmoj įvyko ramus perversmas: kariuomenė paėmė valdžią į savo rankas be jokio pasipriešinimo. Min. pirm. U Nu paskelbė atsistatydinsiąs spalio 28 d. ir perleisiąs min. pirm. pareigas kariuomenės vadui gen. Ne Win. Dar nedaug skelbiama apie perversmo priežastis, tačiau iš pirmųjų kariuomenės vado pareiškimų matyti, kad krašte ėmė organizuotis teroristinės komunistų grupės, kurių vyriausybė nepajėgė sutvarkyti. Burma, gavusi nepriklausomybę iš britų vos prieš 10 metų, dar nepajėgia tvarkytis be karinės jėgos, juoba, kad kaimyninė Kinija, su kuria Burma turi 1.500 mylių sieną, ėmė kurstyti savo šalininkus prieš demokratinę santvarką. Naujasis min. pirm. yra aiškus antikomunistas. Buvęs premjeras kaltinamas susidėjimu su komunistais.

Traukiasi iš Libano

Perėmus prezidento pareigas naujai išrinktam gen. Šehab, JA V-bių kariuomenės daliniai ruošiasi pasitraukti. Naujasis prezidentas kreipėsi į tautą kviesdamas baigti vidaus kovas. Jo kvietimo dalis gyventojų nepaklausė. Buvusio prez. Šamuno šalininkai ėmė organizuoti ginkluotas demonstracijas, reikalaudami atsistatydinti naująjį premjerą Karami, Tripolio sukilėlių vadą. Prezidentas Šehab tikisi atstatyti krašte santaiką politinių grupių ir kariuomenės pagalba. Libane ir toliau pasiliks JT stebėtojų grupė — 285 kariai, kurių buvimas taipgi prisideda prie krašto gyv. nuraminimo.

Žemės reformą Syrijoj paskelbė Jungt. Arabų Respublikos prezidentas Nasser. Tai pritaikymas įstatymo, kuris buvo išleistas Egiptui 1951 m. Stambiųjų žemvaldžių nuosavybės nusavinamos ir išdalinamos bežemiams. Vienam asmeniui duota iki 20 akrų, su šeima — iki 75 akrų. Buvusiem žemvaldžiam būsianti išmokėta kompensacija.

PLB Valdyba pasiskirstė pareigomis

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdyba savo rugsėjo 22-27 d. posėdy pasiskirstė pareigomis šitaip:

Pirmininkas — Jonas Matulionis, vicepirm. — Vytautas Meilus, Kultūros Tarybos pirm. — Juozas Kralikuskas, iždininkas — dr. Juozas Sungaila, sekretorius — Kęstutis Grigaitis.

Valdyba PLB Seimo yra išrinkta penkeriems metams. Valdyba padarė nutarimą, kad pareigomis pasiskirstoma kas metai. Valdybos būstinės adresas: Jonas Matulionis, 121 Beatrice St., Toronto, Ont., Canada.

PLB V-bos sekretorius.

Posėdžiauja Pavergtosios Tautos

Rugsėjo 23 d. Carnegie Endowment patalpose Niujorke PJ Tautų seimo pilnatis pradėjo savo 5-ją sesiją. Pirmuosiuose dviejuose posėdžiuose patvirtintos PJT tautinės delegacijos, priimti PJT chartos ir reguliamino pakeitimai, išrinkti PJT pirmininkas, vicepirm., gen. sekretorius ir jo pavaduotojas, priimtas pranešimas apie 5-sios sesijos darbus.

Nuo pat PJT pradžios 4 metus pirmininkavusį Latvijos delegacijos pirmininką dr. Masena pakeitė pernykštis vicepirm. S. Korbonski, lenkas. Vicepirmininku išrinktas Vengrijos delegatas, iki 1956 m. Vengrijos sukilimo buv. Budapešto burmistras, J. Kövago, gen. sekret. bei jo pavaduotoju perrinkti tie patys — B. Coste, rumunas ir N. Kotta, albanas.

PJT 5-jai pilnaties sesijai darbotvarkėje numatyta net 41 klausimas. Tarp jų pažymėtini Rytų - Vakarų kultūrinio bendradarbiavimo, tautų apsisprendimo, agresijos definicijos, žmogaus teisių konvencijos, sovietų pavergtų kraštų pramonės, žemės ūkio, kultūros padėties, ideologinės kovos prieš komunizmą klausimai.

Pirmuosiuose 5-sios sesijos posėdžiuose be organizacinių klausimų PJT priėmė ir įteikė JT protestą prieš Albanijos, Bulgarijos, Čekoslovakijos, Estijos, Latvijos, Lenkijos, Lietuvos, Rumunijos, Vengrijos neteisėtą atstovavimą Jungtinėse Tautose, prieš neteisėtą šių tautų valios uzurpavimą, be to, bendruose debatuose įvertino dabartinę tarptautinę padėtį ir išvadoje priėmė Lietuvos delegacijos pirm. V. Sidzikausko pateiktą deklaraciją, reikalaujančią, kad JT pagal JT chartą sudarytų Centro ir Rytų Europos sovietų pavergtose valstybėse tinkamas laisviems rinkimams sąlygas, atitraukus sovietų karines ir policines jėgas, o eventualios "viršūnių" konferencijos atveju — Centro ir Rytų Europos valstybių bylą įtraukti darbotvarkėn.

Svečiais kalbėtojais buvo Tarptautinės Žmogaus Teisių Lygos pirm. R. N. Baldwin ir Danijos delegacijos JT narys ir Europos Taryboje Neatstovaujamų Valstybių Interesams Ginti Komisijos pirmininkas, Danijos parlamento narys Bögholm.

VARŽO TIKYBOS MOKYMĄ LENKIJOJE

Pagal tebeveikiantį Bažnyčios susitarimą su valstybe mokyklose turi būti mokoma tikybos, kur tik to pageidauja tėvai. Bet štai prieš šių mokslo metų pradžią švietimo ministerija išleido potvarkį, kuris praktiškai pašalina nuo tikybos dėstymo apie 2.000 vienuolių, nes jie nesą tinkamai paruošti mokyklos darbui. Pasauliečiams kunigams tikybos dėstymas neužtraustas, bet visų 24.000 mokyklų jie vieni jokiu būdu nepajėgsią aptarnauti, nes kunigų skaičius yra labai sumažėjęs.

Bažnyčia nuo teisės tikybą dėstyti neatsisako ir kardinolas Wyszynski dar rugpiūčio 26 d. savo pamoksle 300.000 maldininkų Čenstakavoj kvietė vienuolius eiti į mokyklos darbą. Aišku, šiuo pagrindu bus nemažai nesusipratimų.

KAS NAUJO KANADOJE?

Streikai pagausėjo ypač Ontario prov. Toronto mieste, ėmus streikuoti statybos darbininkams, darbdavių dauguma susitarė sulaikyti didžiųjų planų vykdymą ir tuo būdu 20.000 statybos darbininkų neteko darbo. Hamiltone tebestreikuoja nuo rugpjūčio 12 d. 8.000 Steel Company of Canada darbininkų ir dar nematyti galo. Sudbury paskelbė streiką nuo rugsėjo 24 d. International Nickel Co. 14.000 darbininkų. Ši bendrovė pagamina 75% nikelio pasaulinei rinkai. Kai vietinė darbininkų unija, nepriimta į Kanados Darbo Kongresą dėl komunistinių simpatijų, pareikalavo pakelti atlyginimą 8%, bendrovė atsisakė, nes pasaulinėj rinkoj nikelio kainos dėl gaminių pertekliaus esančios žemos. Atlyginimo nekelti patarė ir taikinamoji provincijos komisija. Streikas palietė netik 14.000 darbininkų, bet ir jų šeimas — 70.000 asmenų ir netiesiogiai kitų verslų žmones — apie 50.000. Mine - Mill unija mokės streikuojantiems $11-13 savaitei.

★

Bedarbių skaičius rugpjūčio mėn. buvo 281.000 ir laikinai atleistų iš darbo 37.000. Pernai tuo pat metu buvo 176.000 ir 18.000 laikinai atleistų. Darbo Kongreso pirm. C. Joidoin tokią būklę laiko aliarmuojančia ir kreipėsi į min. pirm. Diefenbaker, prašydamas paskelbti vyriausybės planus darbui padidinti. Esą Darbo Kongresui ypač rūpi vyriausybės nutarimas sustabdyti naujausio lėktuvo "Arrow" gamybą, kuri duoda darbo 26.000 darbininkų. Darbo min. Starr pareiškė, kad šiuo metu ir darbdaviai ir darbininkai turį sudaryti palankesnę nuotaiką darbams plėsti bei vengti streikų. Ateinančią žiemą nedarbas galįs būti nedidesnis kaip praėjusiąją.

★

Britų Commonwealth ūkinė konferencija Montrealy pasibaigė. Joje dalyvavo 11 kraštų ir 7 kolonijos — 660 mil. gyventojų. Britanija pasižadėjo sušvelninti importo suvaržymus iš dolerio kraštų, o Kanada įsipareigojo įsileisti eilę britų gaminių be muito—autovežimius, lėktuvus, įvairius motorus, spaustuvės mašinas, knygas ir t.t. Numatyta pagyvinti prekybą su Kinija, sudaryti stipendijų fondą studentams iš Afrikos ir Azijos kraštų, įkurti paskolų fondą atsilikusių kraštų atkutimui. Kanada pasižadėjo savo paramą neturtingiems kraštams 1959 m. padidinti iki $550 mil. Be to, nutarta nutiesti naują telefono kabelį per vandenynus, kuris sujungtų visus Commonwealth kraštus. Kabelis galės būti naudojamas telefoniniams pasikalbėjimams, radijo ir televizijos reikalams. Projektas numatytas įvykdyti per 10 metų, atsieis $235 mil. ir bus 33.000 mylių ilgumo. Didžiąją išlaidų dalį padengs Britanija; Kanadai teks sumokėti apie $60 mil.

★

Vakarų Indijos Federacijai, Commonwealth nariui, Kanada pasižadėjo duoti pagalbos $10 mil. per 5 metus. Į tą sumą įeina du prekiniai laivai ir kt. projektai. Parlamentas jau paskyrė $1.475.000.

★

Raketinius ginklus įjungti krašto gynybos sistemon nutarė Kanados vyriausybė ir vieton suplanuoto Arrow lėktuvo, greitesnio už garsą, gaminti Bomarc tipo priešlėktuvines raketas. Pirmosios raketų bazės bus įrengtos Ontario ir Quebec prov. už $164 mil. iki 1961 m. Lėktuvų Arrow gamyba dar būsianti tęsiama iki kovo mėn., o po to būsiąs padarytas galutinis sprendimas. Pasak min. pirm. Diefenbaker, raketinių ginklų panaudojimas gynybai būsiąs pigesnis ir modernesnis; lėktuvas šioje srityje esąs jau išstumiamas.

★

Sovietų aviacijos delegacija, susidedanti iš 7 specialistų ir vadovaujama P. V. Dementejevo — aviacijos ministerio, lankė Kanados aviacijos įmones. Ji buvo pakviesta kanadiečių grupės, kuri anksčiau lankėsi Sov. Sąjungoj. Nė vienas Kanados vyriausybės narys jų priėmime Otavoj nedalyvavo. Be to, vyriausybė neviską leido rusams rodyti; pvz. Toronto Avro įmonių, kur gaminamas Arrow — už garsą greitesnis lėktuvas — jiems nebuvo leista pamatyti.

★

Lėktuvais keliaujančių skaičius per Atlantą jau ima pralenkti laivų keleivius. Trans - Canada Airlines b-vės pareigūnas R. Smyth pareiškė, kad pernai laivais per Atlantą keliavo 7.000 keleivių daugiau nei lėktuvais. Šiais metais keliaujančių lėktuvais padidėję 15% ir pralenkę laivus. Dabar kiekvieną parą 83 kel. lėktuvai pergabeną per Atlantą 3.300 keleivių.

★

Ontario savivaldybių 60-ji konferencija, įvykusi Otavoje ir turėjusi 600 atstovų iš 300 miestų bei vietovių, priėmė visą eilę nutarimų. Vieną jų — prašyti provincijos parlamentą pakeisti savivaldybių rinkimų įstatymą, kad balsuoti galėtų kiekvienas pilietis, sulaukęs 21 metų ir išgyvenęs atitinkamoj apylinkėj bent vienerius metus. Dabar balsuoti savivaldybių rinkimuose gali tik turto savininkai. Konferencija pasisakė prieš provincinės loterijos įvedimą ligoninių naudai.

★

IV tarpt. imigracijos kongresas, organizuojamas katalikų sambūrių, įvyks 1960 m. rugpiūčio mėn. Kanadoj. Jis nagrinės klausimą—kaip įjungti ateivius į vietinio krašto gyvenimą. Dabartinį katalikų imigracijos komitetą sudaro: pirm. M. J. Norris, amerikietis, vicep. prel. A. Malouin, kanadietis, ižd. dr. W. de Kort, olandas, narys G. B. Vincentini, italas; gen. sekretorius — dr. L. Kampschoer.

Tėviškės Žiburiai
THE LIGHTS OF HOMELAND
Published by Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada
SAVAITRAŠTIS
Redaguoja Dr. A. Šapoka ir Dr. Pr. Gaidamavičius
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
Prenumerata visur metams $5.00, pusmečiui $3.00.
Įmokėję nemažiau $10 laikomi garbės prenumeratoriais
Už skelbimų turinį redakcija neatsako.
941 Dundas St. W., Toronto, Ont. Canada Telef. EM. 8-6813.

RELIGINIAME PASAULYJE

★ **Pašalinti kryžius iš mokyklų** įsakė komunistinė Lenkijos vyriausybė. Pagal susitarimą su K. Bažnyčia, tikybos dėstymas mokyklose leidžiamas ir tai specialiose klasėse, kur buvo dėstoma tikyba. Šiemet vyriausybė paskelbė leisianti ir toliau dėstyti tikybą, bet įsakė nuimti kryžius. Dėl to daugelyje vietų kilo susidūrimų su komunistiniais valdžios pareigūnais. Pvz. Trzebunia vietovėje atvykę mokyklų inspektoriai liepė mokyklos vedėjui nuimti kryžius, bet tas, bijodamas riaušių, atsisakė. Kai tai padarė patys inspektoriai, kažkas paskambino bažnyčios varpu, ir subėgę tėvai išmetė inspektorius. Sekančią dieną jie grįžo su policija, bet ir tas negelbėjo—žmonės apkūlė juos.

★ **Masonų atžvilgiu** K. Bažnyčios laikysena nėra pasikeitusi, rašo Romos žurnalas "Civitta Cattolica". Skleidžiamos žinios apie pasikeitimą nesančios tikros. Kol masonija nėra pasikeitusi, tol ir K. Bažnyčios nusistatymas negalįs keistis.

★ **Narkotinių vaistų** davimas ligoniams skausmui nuraminti yra leistinas — pareiškė popiežius Pijus XII. Jis esąs leistinas net ir tuo atveju, kai ligonis yra mirštantis ir kai tas gali netiesiogiai netgi pagreitinti mirtį. Tam betgi reikia rimtos priežasties, gydytojo pripažintos, ir ligonio sutikimo. Toks atvejis esąs skirtingas uno vadinamo "malonės smūgio" — kai siekiama nužudyti ligonį tikslu išvaduoti jį iš skausmo. Žudymas, kad ir iš gailestingumo, neleistinas.

★ **Krikščioniškosios Rusijos kultūros** kongresas įvyko Briusely pasaulinės parodos metu Vatikano paviljone. Jame dalyvavo rusų išeivių veikėjai, augšti dvasininkai ir kt. Kongresu norėta parodyti: kad šalia marksistinės Rusijos tebėra gyva ir krikščioniškoji, kad materializmas yra pavojingas nevien Rusijai, bet ir Vakarams, kad Sovietų paviljonas, rodąs marksizmo vergiją, nesąs vertas rodomos pagarbos.

★ **Rusų katalikų kunigas** pasaulinės parodos metu Briusely visą laiką budėjo Vatikano paviljone Rytų Apeigų skyriuje teikdamas paaiškinimus gausiems sovietų lankytojams. Daugelis jų prašė "N. Testamento" savo "senelei", "šeimininkei" ir t.t. Kunigas juos visus apdovanojo. Jis pats yra kilęs iš Sibiro, gyvenęs Ukrainoj, karo metu patekęs vokiečių nelaisvėn ir pasilikęs Vakaruose. Po karo Romos kolegijoj "Russicum" baigė teol. moksl. ir buvo išventintas katalikų kunigu. Dabar jis yra Briuselio rusų katalikų kapelionas.

★ **Religinio atgimimo sąjūdis** "Oazė" plinta Italijoj, Ispanijoj, Portugalijoj ir kt. Jame dalyvauja abiejų lyčių katalikų jaunimas. Jo pagrindas — aktyvus krikščioniškosios meilės vykdymas parapijose ir kt. Sąjūdžio nariai duoda įžodį bent 6 mėn. ir po atitinkamo pasiruošimo imasi darbo parapijos ar kurios kitos bendruomenės atsakingų asmenų vadovybėje. Šis sąjūdis nėra nei organizacija, nei vienuolija, o laisvas susibūrimas, siekiąs sukrikščioninti gyvenamą aplinką. Popiežius Pijus XII 1952 m. vienoj audiencijoj kalbėjo oazininkams: "Reiškiame džiaugsmą jūsų gyvavimu ir jūsų darbais. Esame įsitikinę, kad dabar yra didvyriškumo metas, visiško atsidavimo valanda, ir todėl dėkojame šv. Dvasiai kiekvieną kartą, kai Ji įkvėpia paskirą sielą ar ištisą jų būrį pažadindama atsinaujinimo bei meilės ugnį . . ."

★ **Religijos dėstymas** Švedijos mokyklose siaurinamas. Pagal naują planą, pateiktą parlamentui, protestantinės bažnyčios konsistorijai atimamos teisės dalyvauti mokyklų programos nustatyme; kaikuriose gimnazijos klasėse paliekama tik viena savaitinė tikybos pamoka, kuri dažnai dėl įvairių priežasčių iškrinta. Danijoj įstatymai religijos mokymo nevaržo, tačiau švietimo sistemoj vyrauja tendencija siaurinti tikybos dėstymą techninių dalykų naudai. Šeimose vaikai apie religiją bemaž nebegirdi ir su ja susitinka tiktai mokykloj. Suomijoj tikybai duodama gimnazijose — 3 savait. valandos, pr. mokyklose — 2.

★ **Nazareto miestelis** sparčiai auga. Šiuo metu jis yra Izraelio valdžioje ir turi 22.000 nežydų: 40% muzulmonų ir 60% krikščionių. Izraelis stengiasi pritraukti daugiau žydų. Iki 1948 m. Nazarete nebuvo jų nė vieno, o dabar jų yra 2.000. Vyriausybė ketina pakelti jų skaičių iki 20.000. Čia numatoma pastatyti Galilėjos srities valdžios įstaigų rūmus — bent 10 augštų. Be to, klimatas palankus pramonei ir žemės ūkiui.

★ **Katalikų - protestantų** bendros rekolekcijos įvyko Niederaltaich benediktinų vienuolyne Vokietijoje. Dalyvavo 90 asmenų. Kiekvieną dieną abi grupės turėjo atskiras pamaldas. Bendrai jie dalyvavo iškilmingose lotynų ir rytų apeigų pamaldose, išklausė konferencijų apie Eucharistiją, kurias skaitė katalikų ir protestantų dvasininkai. Pagrindinė visų mintis — ieškoti krikščioniškosios vienybės per eucharistinį Kristų.

GEDIMINAS GALVA

Tautybių politika

Rusijos istorija yra atžymėta neapykanta pavergtosioms tautoms. Ji persekiojo ne tik pavergtuosius lietuvius, stengėsi užgniaužti jų tautinį sąjūdį, bet kiekvieną tautą, kuri atsidūrė carinėje Rusijoje. Leninas skelbė tautų apsisprendimą, norėdamas ne rusus užliūliuoti ir siekdamas vėliau juos surusinti. Stalinas aiškiai rėmė rusų vyravimą ir kitų tautų užgniaužimą. Kitoms tautoms tautiškumas tebuvo forma, o rusams jis turėjo pilnutinį turinį. N. S. Chruščiovas, šaukdamas grįžkime prie Lenino tautybių politikos, iš ruso vado ir engėjo Stalino laikais stengiasi padaryti "vyresnįjį brolį", kuris kitoms tautoms primeta rusų kalbą, jas ūkiškai išnaudoja, iškreipia jų kultūrinį veidą tariant, kad jų kultūra tegali klestėti tik Maskvai vadovaujant ir savąją "kultūrą" primetant. Jis yra mažesniųjų tautų išnaikintojas, administratorius ir trėmėjas. "Vyresnysis brolis" tremia jaunesniuosius į nepakenčiamas klimato sąlygas, norėdamas jį palaužti, sunaikinti ir atėmęs duonos kąsnį savo krašte verčia jo ieškoti visur, imtinai Sibiro "auksinę taigą".

Lietuvių gniuždinimas

Mes gerai žinome, kad lietuvių tauta yra labiausia rusų nepakenčiama dėl jos patriotizmo ir tvirto tikėjimo. Žinome, kad ūkiškai ji yra "vyresniojo brolio" nualinta, o lietuvis būtų priverstas "plačioje tėvynėje" geresnio pragyvenimo ieškoti ir paskęsti slavų jūroje. Mes žinome, ką reiškia lietuvių "kvietimas" vykti į Kazakstaną, Semipalatinsko sritį tiesti geležinkelius ir š.m. liepos, rugpjūčio, rugsėjo mėnesiais visoje Lietuvoje medžiodamas aukų. Mes gerai susigaudome vadinamoje rusų "kultūrinėje politikoje", kurios tikslas pirmiausia lietuvį pažeminti ir vėliau jį sugretinti "viršūmogiui" rusui, kad už lėšienės šaukštą išsižadėtų savųjų idealų ir pataptų jo ištikimu vergu.

Kas gi dedasi su kitomis rusų pavergtomis tautomis?

Stalino aukos

Ne naujiena, kad kitataučiai moko didžiąsias tautas patriotizmo. Toli nemojant užtenka prisiminti Piusudskį, Hitlerį ir Staliną. Pastarasis jau anksčiau persekiojo ne rusus, o karo metu juos pradėjo naikinti. Jo aukomis buvo balkarai, čechčėnai, ingušai, Krimo totoriai, kalmykai, karačai ir kitos tautos. Stalino įpėdiniai netrukus nutraukė viešą tautų persekiojimą vengiant blogo garso užsienyje. Penkioms tautoms suteikta neva teritorinė autonomija. Krimo totoriams leista aprėžta kultūrinė autonomija. Vokiečiai leidžia laikraštį Neues Leben Maskvoje ir Die Arbeit Baranaule. Jie turi savo radijo programą ir naudojasi aprėžta tikybine laisve. Apie Krimo totorius išviso mažai kas težinoma. Čechčėnų ir ingušų maža dalis tegrįžo į šiaurinį Kaukazą. Didesnė jų dalis palikta Kazachstane.

Žydai

Keista žydų padėtis. Jie buvo pirmutiniai bolševizmo ramsčiai ir jo įgyvendintojai. Valstybės įstaigos buvo jų kurtos ir ilgą laiką jie kaikuriose vyravo. Stalinas ir Molotovas su žydais susigiminiavę. Tačiau Birobidžano žydų autonominė respublika išnyko. Žydų kalba ir bendruomenė buvo nepakenčiamos. Jų bendruomeniška padėtis dabar yra pablogėjusi. Autonominė respublika panaikinta. Apie 157.000 žydų yra susitelkę Tolimųjų Rytų miestuose ir pačiame Birobidžane atsidūrė mažumoje rusų ir ukrainiečių jūroje.

Čigonai yra dar didesnėje nemalonėje už žydus. Žydai, pasak Kulturnoe Stroitelstvo, 254 p., 1956 m., sudaro net 10% Rusijos mokslininkų, nekalbant apie atsakingus pareigūnus. Čigonai iki šio meto buvo nesėslūs. Ypatingais įstatymais dabar jiems uždrausta kilnotis iš vietos į vietą.

Mažos tautos

Pastaruoju metu mažos tautos remiamos, jei jos nesudaro rusams pavojaus. Kabardinams — Nalčike, dagestaniečiams — Makač Kaloje, mordvinams — Saranske ir Jakutske įkurti universitetai. Jų laikraščiai užpildomi vien verstiniais straipsniais iš rusų laikraščių.

Koriakai, gyveną šiauriniame Sibire, neturi tautinių mokyklų. Jų mokyklose temokoma vien rusiškai. Negeresnė lemtis Altajaus tautoms. Jei anksčiau Stalinas skelbė, kad tautiškumas yra forma, o socializmas turinys, minėtos tautos įsitikina, kad jos neturi net savosios formos.

Suomių karelų respubliką panaikinta, nes pasak buvusio jos prezidento O. V. Kuusinen tris ketvirtadalius gyventojų sudarę rusai, o suomiams, kareliečiams ir vepsiams teišpuolė likutis.

Kazachstanas

Kazachstanas yra bandymas sukurti naują grūdų aruodą. Chruščiovas visomis priemonėmis remia šį kraštą ir ten bruka visų tautų jaunuolius "broliškai talkai". Ten vyrauja rusų kalba. Tik trečdalis kazachų vaikų, t.y. apie pusę milijono, mokomi kazachiškai. Jų kalba pernelyg prikimšta rusų žodžių. Mažas kazachų rašytojų nepasitenkinimas tuoj buvo užgniaužtas. Senosios tradicijos griaunamos, senieji raštai draudžiami. Chruščiovui rūpi Kazachstane sukurti rusišką aruodą, todėl ten rusų kalba jau šiandieną vyrauja.

Gruzija

Vienintelis kraštas gailisi Stalino. Tai Gruzija, kuri pasijuto kitoje padėtyje esanti, kai paskelbtas nustalinimas. Anuomet Stalinas tėvynei atidavė karačų žemę ir dalį čechčėnų - ingušų autonominės respublikos. Jos politinis svoris buvo nepaprastai išaugęs. Daugelis gruzinų atsidūrė ypatingai svarbiuose Maskvos krėsluose. Jiems net buvo leista ranką tiesti į Turkijos gruzinus. Ir kai nustalinimas buvo paskelbtas gruzinai tarė, jog smūgio smaigalys jiems yra taikomas. 1956 m. jie viešai protestavo prieš Maskvą. O Maskva atsakė smūgiais.

Aiškiai bręsta tautiškumas Armenijoje ir Azerbeidžane. Tačiau tautinis pasireiškimas Erivane, 1955 m., nebuvo taip piktai Maskvos sutiktas, kaip Gruzijoje.

Armenijos komunistai įvairiomis progomis stengiasi parodyti savo tautiškumą. Jiems pavyko apginti savo rašytoją Egiše Charents, kuris dalyvavo tautiniame sąjūdyje. Armenams leista turėti savo tautinį patriarchą Vazgen I, kuris viešai išrinktas 1955 m. Azerbeidžane oficialiai įvesta savoji kalba. Esmėje jokia naujiena, nes įstaigose ir toliau lieka rusų kalba.

Ukraina

Pastaruoju metu labjausiai sustiprėjo ukrainiečiai, kurie turi nemažos įtakos Maskvoje ir vis mažiau belieka rusų pačioje Ukrainoje. Ukrainiečiai plačiai pasiskleidę visoje Rusijoje, tačiau jie stengiasi išlaikyti savo kultūrinį veidą. Ukrainiečių patriotizmas auga. Ir tie ukrainiečiai rašytojai, kurie buvo ryškūs nacionalistai, vėl atgavo piliečio teises, pav. Vladimir Šošiura parašęs poemą "Aš myliu Ukrainą".

Senose tautose, turinčiose savo kultūrinį lobį komunizmas gali tapti forma ieškant tautinio turinio. Maskva tautinio klausimo nėra išsprendusi. Ir ji gali atsistoti kryžkelėje: persekioti kitų tautų patriotiškąjį tautiškumą ar jam suteikti pilietines teises komunistinėje imperijoj. Jei vakariečiai būtų sumanesni, galėtų tautinės kovos vyksmą ne tik paskubinti, bet ir palengvinti. Apgailėtina, kad juose rado daugiau pritarimo mintis tautas pajungti "demokratui" rusui, kaip jas išlaisvinti ir turėti ištikimus bendrus.

Šuolis į pavojus

BRITŲ LAKŪNO PERGYVENIMAI RUSŲ "GLOBOJE"

Tęsinys iš pereito Nr.

— Bet jūs nei nemėginkite mūsų įtikinti, kad tuo laiku jūs ėjote pasivaikščioti! . . .

— Amerikoje mes visi einame anksti rytą, tai geriausiai padeda sveikatai.

— Jūs amerikonai visi kvaili! — kalbėjo rusas. — Bet dar kitą dalyką turėtumėte paaiškinti: kodėl palikote duris užstatytas lova?

— Mes visuomet ją ten laikome, — melavo Roundes, — tik užmiršome ją nustumti nuo durų.

— Kodėl jūs ėjote tiesiai į lėktuvą? Kodėl nėjotė kur kitur?

— Mes nežinojome, kad einame link lėktuvo, iki priėjome arti jo.

Mes smaišėme rusą, nes visi laikėmės taip tvirtai, neparodydami jokios panikos. Jis galbūt pagalvojo, gal ištikrųjų mes buvome išėję pasivaikščioti.

Roundes mėgino rusą įtikinti, kad tikrai mes ėjome pasivaikščioti ir kad rusai padarė klaidą. Aš meldžiausi savo širdyje, kad rusas tikrai patikėtų, ką Roundes jam sakė.

Ir jį įtikino . . .

Roundes kalbėjo jam, kad rusų yra geriausia pasaulyje aviacija ir niekas, kas ir mėgintų negalėtų pavogti lėktuvo. Mes visi sutikome, kad amerikiečių yra kvailas paprotys eiti pasivaikščioti taip anksti. Rusas pastebėjo, kad lėktuvas nebuvo pavogtas ir tą reikalą dabar pamiršime. Mes visi buvome dėkingi Roundes už tokį puikų pasikalbėjimo pravedimą. Bet Roundes dar nebuvo jo užbaigęs.

— Mes dar nevalgėme nuo ryto, — jis mėgino laimę. — Aš nemanau, kad rusų raudonoji aviacija pritrūko maisto . . .

Ir netrūko jai. Maistas laukė ant stalų, kai grįžome į savo kambarį.

— Ir mūsų kambarys žiauriai išrodo, — tęsė Roundes.

— Taip, sunku su kambariais. Vokiečiai taip ilgai čia buvo. Pamatysim rytoj, ką galėsiu padarysiu . . .

— Kas yra padaryta dėl mūsų pasiuntimo namo? — dar užklausė Roundes.

Šis klausimas, atrodo, rusui nelabai patiko.

— Tai kiek sunkiau . . . rytoj...

Ir vėl mes gavome įprastinį atsakymą. Jiems trūkstą transporto lėktuvų. Viskas esą sutelkta Vokietijos sunaikinimui. Kelios savaitės ir karas būsiąs baigtas. Būkite kantrūs. Galbūt rytoj . . .

— Būsite gerai užlaikomi, jei tik nedarysite kvailysčių. Aš užtikrinu tai.

Pasikalbėjimas pasibaigė.

Tai buvo mūsų moralinis laimėjimas — nežiūrint to amžino "rytoj" pažado. Šis žodis mums dabar buvo virtęs bevertis—tai blogas pasitikėjimas rusais. Mes grįžome į kambarį su didesne viltimi ir laimėjimu. Buvo dėkingi Roundes — amerikonui, kuris taip sumaniai mus visus išvedė iš tokios bėdos. Pirmą kartą gyvenime aš taip buvau patenkintas, kad amerikonas mums vadovavo.

Sekantį rytą motorų triukšmas išvertė mane iš lovos. Man vaidenosi, kad tie motorai užvedami mums išvežti į namus — atgal į normalų gyvenimą. Bet pilka kasdienybė grąžino mane tikrovėn. Aplinkui visi gulėjo klausydamiesi to pačio lėktuvų motorų užimo, galbūt, galvodami ar sapnuodami tą patį netikrą sapną.

Tas rusas buvo majoras Saburov. Jis laikėsi savo pažadų ir darė viską mūsų gyvenimui pagerinti. Neatrodė, kad tai būtų daręs įsakytas iš augščiau. Galbūt, oro tarnybos brolystė jį paveikė taip daryti.

Maistas truputį pagerėjo, nors naktimis gyviai neleisdavo gerai pailsėti. Į paklausimus apie vežimą namo, jis teduodavo tą patį atsakymą:

— Rytoj . . . sunkumai su transportu . . .

Visų nustebimui, mes buvome nuvesti į kiną ir net į šokius vakare. Tai buvo dalis Saburovo pažadų. Nekaip tą kino salė atrodė, per sienas šliaužiojo įvairūs parazitai. Joje sėdėjo rūką rusų kareiviai. Pilna salė buvo prisėdusi jų. Filme, kaip paprastai, vokiečiai buvo pralaimėtojai, o rusai laimėtojai. Apžvalgoje teparodė tik rusų karo veiksmus triuškinančius Vokietiją, o apie sąjungininkus nei trupučio, lyg jie visai neegzistuotų lemiamoje kovoje su naciais.

Po filmo prasidėjo šokiai. Atrodė, kad juose pats šeimininkas buvo Saburovas. Jo krūtinę puošė eilės medalių ir jo uniforma puošniausiai atrodė.

Muzika susidėjo iš tautinių šokių plokštelių meliodijų, nieko, kas primintų amerikonizmą. Tai labai bodino mus. Majoras, atėjęs prie mūsų, mėgino mums pripūsti propagandos, kad Sovietų Sąjunga yra galingiausia pasaulyje ir kad šį karą greitai laimėsianti.

— Nacizmas bus baigtas. Komunizmas užims jo vietą. Bet mes norime tik taikos, — kalbėjo jis. — Mes turime geriausią aviaciją pasaulyje. Mes darome daugiausia lėktuvų pasaulyje.

Jis manė, kad jo kalba mus įtikins.

— Tai ką jūs darote su amerikoniškais "Aerocobrais"? — neiškentęs paklausė amerikonas.

— Amerikoniški lėktuvai? — nustebusiai paklausė jis, lyg vagis užkluptas pradėdąs apiplėšimą. — Mes neturime amerikoniškų lėktuvų! . . .

— Kaip su Aerocobrais ir Dakota, kuria atvežėte mus čia?

— Bet juk jie pagaminti Rusijoje, — atsakė jis užsikirsdamas. — Mes eksportuojame juos į Ameriką ir Angliją, pagelbėdami karo reikaluose.

Amerikonas nutraukė kalbą, matydamas, kad užsispyrėlio ne įtikins. Šokiai pasibaigė gana anksti ir vieni per vienas, kiti per kitas duris nuėjome savo kambario link.

— —

Praslinko visa savaitė. Nebuvome mes daugiau klausinėjami. Atrodė, kad rusai jau atsisakė minties padaryti mane išdaviku. Majoras Saburov pasidarė nepaprastai draugiškas ir aš pradėjau jį pamėgti, jei tik jis nepradėdavo savo propagandos mums pumpuoti. Mes dabar galėjome daug laisviau judėti po stovyklą, nors maistas nebuvo perdaug pagerėjęs. Kiekvieną dieną mes klausdavome majorą, kad jie veš mus namo. Gaudavome tą patį atsakymą — "rytoj" . . .

Nenuostabu, kad mes vėl pradėjome kalbėti apie pabėgimą. Nixonas aptardamas padėtį priėjo išvados:

— Mes turime daryti ką nors, po velniais. Jei dar ilgai čia būsime, mes patys tapsime raudonais . . .

Jis turėjo galvoje propagandą, kurią rusai taip intensyviai pumpuodavo užsieniečiams, kad tik Rusijoje yra geriausia gyventi.

Taip mes dabar planavome kitokį pabėgimą. Vogti lėktuvą dabar jau buvo išėję mums iš galvos.

Buvo pats vidurdienis, kai mes nusistatėme savo planą įvykdyti, o po pietų tai padarėme. Buvo visiškai lengva išslinkti iš stovyklos. Mes paprastai praėjome pro sargybinį, stovintį prie išvažiavimo vartų. Jis visiškai nekreipė dėmesio į mus. Kelias į Lviva buvo ilgas ir vingiuotas. Tačiau mums buvo smagu juo eiti. Per vieną valandą nužygiavomenet tris mylias, pasiekdami priemiesčius.

Lvivas kadaise yra buvęs gražus miestas, bet ne dabar. Kur pažiūri, visur sulankstytos geležys ir mūrų griuvėsiai. Nebuvo mums perdaug laiko į juos žvalgytis. Roundes vedant, mes įžengėme gilyn į miestą. Daug kas žiūrėjo į mus, bet niekas nemėgino sustabdyti. (B. d.)

Lenkijos vyskupai skundžiasi

Prieš keletą savaičių komunistinės Lenkijos oficialios agentūros paskelbė, kad vyriausybė su vyskupų atstovais turėjusi pasitarimų ir susitarusi tiek dėl iš užsienio gaunamos šalpos paskirstymo, tiek dėl katalikiškos spaudos priežiūros. Iš vyskupų pusės nebuvo paskelbta nei žodžio. Dabar pasirodo, jog susitarimo neįvyko jokio, o pastaruoju metu dar prisidėjo konfliktas dėl draudimo mokyklose tikybą mokyti vienuoliams.

Ti kdabar Vatikano radijas paskelbė Lenkijos primo kardinolo Wyszynskio sekretoriato pareiškimą, kuriame skundžiamasi, kad Bažnyčios karitatyvinė veikla yra trukdoma ir kad yra laužomos kardinolo asmeniškos teisės, nes jo vardu iš užsienio siunčiami siuntiniai yra sulaikomi. Komunikate sakoma, kad nuo š.m. kovo 10 d. valdžia pradėjo rinkti muitus iš užsienio prisiunčiamoms dovanoms. Tuo būdu valdžia nori Bažnyčios karitatyvinę veiklą sulieti su valstybine šalpos organizacija. Tai esą priešinga 1950 m. susitarimui, kuris Bažnyčiai garantavęs šalpos bei labdaros veiklą. Rezultate Dancigo uosto sandėliuose tebegulį Amerikos vyskupų prisiųstos dovanos, kurių vertė prašokanti $500.000. Komunistinė spauda kaltinanti, kad Bažnyčios karitatyvinė veikla turinti politinį charakterį. Pareiškime sakoma, jog amerikoniškoji katalikų šalpos organizacija paramą siunčiant į 40 kraštų ir Lenkijoje nesiekianti nieko kito, kaip tik paremti Bažnyčios karitatyvinę veiklą.

Lenkijos vyskupai atmetę vyriausybės siūlymą savo karitatyvinės veiklos programą sujungti su valdiniu Lenkijos šalpos komitetu, nors visada esą pasiruoš ęsu juo bendradarbiauti.

Ryšy su kaikurių Lenkijos provincijų nukentėjimu nuo pavasarinių potvynių, primo sekretoriatas daug kartų kreipėsi į darbo ir socialinės globos ministerį prašydamas leisti primo vardu prisiųstus siuntinius pasiųsti į labiausiai pagalbos reikalingas sritis, pavedant tenykščių parapijų klebonams išdalyti dovanas labiausiai jos reikalingiems, atkreipiant dėmesį ir į valdinių šalpų komitetų pasiūlymus.

aPreiškimo pabaigoje sakoma, kad karitatyvinė Bažnyčios veikla yra neatskiriama Bažnyčios veiklos dalis, tad Lenkijos vyskupai jos negalį atsisakyti. Bažnyčiai primetimas politinių tikslų esąs arba nesusipratimas, arba sąmoningas kurstymas prieš Bažnyčią. Visa tai nepatarnaują viešajam reikalui, o ypač tiems vargšams, kurie laukia pagalbos nukentėję nuo potvynių ir uraganų. Sudarymas kliūčių pagalbai psiekti jos reikalingus taip pat sulaiką aukotojus nuo naujų siuntų, kai taip daug krašte reikalingų ir drabužių, ir autuvo, ir maisto, ir vaistų. Bažnyčia tikinti, kad vyriausybė jos karitatyvinę misiją suprasianti.

Paskelbimas šito pareiškimo užsieny, kai negalima buvo skelbti viduje, rodo, kad Bažnyčios santykiai tolydžia tempiasi. Vyskupai, matyt, nebesitiki patys galėsią ką pasiekti be užsienio oponijos paramos. Bet kompartiia dėl to, žinoma, dar labiau įdūks.

(Suinteresuotieji prašomi šį skelbimą išsikirpti ir pasilaikyti)

Įvairūs siuntiniai
į LIETUVĄ, Latviją, Estiją, Ukrainą, Lenkiją ir U.S.S.R.

DĖMESIO! DĖMESIO!

Standartiniai medžiagų ir odos siuntiniai sudaromi mūsų krautuvėje ir siunčiami iš Kanados:

I. 2 mot. paltams viln. medž. 6 yrd.
2 vy. kost. viln. mediagos 7 yrd.
Pamušalo 10 yrd.
Šerinės (klijonkės) 5 yrd.
$96.50

II. 3 mot. paltams viln. medž. 9 yrd.
1 mot. suknelei viln. medž. 3 yrd.
Pamušalo 9 yrd.
Šerinės (klijonkės) 4½ yrd.
$82.95

III. 1 vyr. paltui viln. medž. 3 yrd.
1 mot. paltui viln. medž. 3 yrd.
1 vyr. kost. viln. medž. 3½ yrd.
1 mot. sunk. viln. medž. 3 yrd.
1 mot. bliuskutei (rayono) 2 yrd.
Pamušalo 8 yrd.
Šerinės (klijonkės) 4 yrd.
$89.75

IV. Viršutinės juodos odos 36-38 pėdos ir 6-7 porom batukų visi priedai.
$73.80

Siunčiant į Sibirą reikia pridėti $2.00.

Užsakant prašau nurodyti medžiagų spalvą, siuntinio Nr. ir pridėti pašto perlaidą atitinkamai sumai

Medžiagų spalvos: Moterišk. paltams — tamsiai ruda, tamsiai pilka ir šviesesnė pilka. Vyriškiems paltams — tamsiai mėlyna, tamsiai pilka ir šviesesnė pilka lygios spalvos. Kostiumams įvairios spalvos. Vilnonėms suknelėms — pilka ir juoda; bliuskutėms — balta.

Siuntėjui pageidaujant siunčiame medžiagų ir odos pavyzdžius TIKTAI gavus užsakymą, nes pavyzdžius atkerpame iš sudaryto siuntinio medžiagų.

Taip pat siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus rūbų, avalynės, vaistų ir kitų reikmenų įvairius siuntinius. Turime pardavimui kostiumams, paltams ir suknelėms medžiagų, priedų ir įvairių kitų prekių.

Prieš sudarant siuntinį prašome užeiti pas mus ir apžiūrėti medžiagas bei susipažinti su kainomis ir Jūs tikrai būsite patenkinti.

Iš Europos valstybių:

Priimame užsakymus ir siunčiame įvairius vaistus, akordeonus, mezgimo mašinas, laikrodžius, stiklui piauti peiliukus, parkerius, skustuvus, plaukams kirpti mašinėles, įvairias tekstilės medžiagas, maistą ir t.t.

SIUVAMA KOJINĖ MAŠINA firmos "Minerva - 122" (medinis staliukas ir kojos) įskaitant visus mokesčius — į Europą $175.00
į Aziją $182.00

MAISTAS:

10 kg. cukraus	$12.30	20 kg. cukraus	$20.95
10 kg. taukų	$21.70	20 kg. taukų	$38.80
10 kg. ryžių	$14.45	20 kg. ryžių	$24.65
10 kg. sviesto	$30.90	20 kg. sviesto	$52.45

ir t.t. ir t.t.

(Į Sibirą iki 10 kg. reikia pridėti $1.50, o iki 20 kg. — $2.50)

Gyveną ne Toronte, prašome savo sudarytus iki 17 svarų gryno svorio siuntinius, bei užsakymus reikmenims iš Europos valstybių, siųsti mums paštu ar eksbresu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.

Mūsų patarnavimas greitas ir sąžiningas.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA
BALTIC EXPORTING CO.

CENTRINĖ ĮSTAIGA:
849 College St., Toronto, Ont., Canada. Telefonas LE. 1-3098

SKYRIAI:
105 Cannon St. E., Hamilton, Ont. Tel. JA. 8-6686. Ponia V. Juraitis.
94 Douglas St., Sudbury, Ont. Tel. OS. 3-5315. Ponia M. Venskevičienė.

DARBO VALANDOS: pirmadieniais - penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro. Šeštadieniais—nuo 9 val. ryto iki 5 val. v.

Sav. A. Kalūza

Dėmesio Namų Savininkams!

Šildymas alyva

Kad sumažinus gaisrų pavojų, sprogimų ir kitokių nenormalumų, kad gauti geresnį šildymą naudojant mažiau alyvos, krosnys ir burneriai turėtų būti išvalyti, patikrinti ir tinkamai nureguliuoti bent sykį į metus.

Atlieku visus augščiau išvardintus darbus, taip pat atlieku įvairius remonto darbus, pakeičiu dalis, sudarau alyvos sutartis.

Darbas garantuotas ir apdraustas. Prieinamos kainos. Kad apsaugoti krosnis ir dūmų vamzdžius nuo rūdijimo — valymas patartinas anksti pavasarį.

Jūsų patarnavimui skambinkite:

S. Ignotas
LE. 6-5113
17 DELAWARE AVE.

JEI SIUNČIATE MEDŽIAGŲ

giminėms į tėvynę, prašome atsilankyti į

DAVIDSON ECONOMY CENTRE

Čia gausite urmo kainomis geriausių angliškų medžiagų. Įvairiausių medžiagų pasirinkimas. — Prieinamos kainos.
NEPATENKINTIEMS PIRKINIU — PINIGUS GRĄŽINAME.
231 QUEEN ST. W. (arti University Ave.) Telef. EM. 8-6576

LKDS Klubų suvažiavimas

Rugsėjo 13-14 d.d. Watervliet, Mics., prie gražaus Paw Paw ežero įvyko III-sis Lietuvių Krikščioniškosios Demokratijos Studijų Klubų suvažiavimas - sąskrydis. Jame dalyvavo per 40 klubų atstovų, bičiulių ir svečių iš Čikagos, Clevelando, East Čikagos, New Yorko, Filadelfijos.

Tartasi įvairiais klubų veiklos klausimais, po ilgesnių diskusijų primtas LKDSK statutas, naginėta nauja dvimetė studijinė programa, pasisakyta bendradarbiavimo su vyčiais, praktinės politikos, įsijungimo į amerikinę politiką klausimais.

Naujon Centro valdybon išrinkti clevelandiečiai J. Gravrogkas, A. Kasulaitis ir J. Vyšnionis. Į revizijos komisiją — čikagiečiai J. Končius, M. Rimkus ir St. Tamulionis.

Buvo išklausyta buv. koord. vald. pirm. J. Vyšnionio, "Jaunimo Žygių" redaktoriaus pranešimai bei informacijos iš PLB seimo.

Vienintelę suvažiavimo paskaitą skaitė A. J. Kasulaitis: "Jaunoji emigracijos inteligentija politinės problematikos sūkuriuose". Prelegentas išryškino visus tuos taškus, kur jaunimas susiduria su politika ir iškėlė visą eilę problemų bei klausimų, kurie turi rūpėti bręstančiam lietuvių jaunimui.

Perimdamas centro vald. pirm. pareigas Jurgis Gravrogkas trumpai kalbėjo apie būsimuosius darbus, akcentuodamas klubų tinklo plėtimą, studijinės medžiagos ruošimą ir studijinių savaitgalio konferencijų organizavimą.

Suvažiavimas priėmė platesnį atsišaukimą į lietuvių jaunimą Lietuvos laisvinimo, demokratinių principų ugdymo, lietuvybės išlaikymo ir politinio pasiruošimo klausimais.

Šaunioje suvažiavimo vakarienėje šauniai ir skaniai pasivaišinta, padainuota, vėliau pašokta. Kadangi suvažiavimo metas buvo reto malonumo vasariškose dienose — pasimaudyta, pažaista ir pasportuota.

Suvažiavimas atliko daug ir praėjo gražioje nuotaikoje. J. Paškaus vadovaujamas Čikagos LKD Studijų klubas vertas didelės padėkos. Specialus ačiū tenka nuoširdžiajam klubų mecenatui P. Tamulioniui ir šį suvažiavimą parėmusiam finansine prasme.

J. V.

ŠIRDŽIŲ EGZAMINAI

Ruduo jau čia pat. Artėja drėgnos ir šaltos dienos, o su jomis kartu — ir sunkesnė vargo našta neturtingiesiems, paliegusiems ir visiems, kuriems likimas padiktavo sunkesnes gyvenimo sąlygas. Mūsų pagalbos lauks Sibiro tremtiniai, lauks jos dar likę Vokietijoje mūsų tautiečiai, lauks seneliai, ligonys ir vargo mokyklų mokiniai, o taip pat ir lietuviškųjų gimnazijų moksleiviai.

Pilnai suprasdamas sunkiąją daugelio lietuvių padėtį, KLB Šalpos Fondas neseniai išsiuntinėjo Kanados lietuviams laiškelius, prašydamas, nors nedidelės, bet skubiai duodamos aukos, su nurodymu — kam aukojama.

Tai, pasakyčiau, tarytum nauji lietuvių širdžių egzaminai. Ar išlaikys tos širdys šiuos egzaminus — parodys rezultatai, aukų rinkimo yajui pasibaigus.

Šieji egzaminai — nėra perdaug sunkūs. Niekas aukotojų primiygtinai neprašo nei šimtinių, nei dešimtinių. Tebūna atskiriamas nors vienas doleris iš kiekvieno lietuvio piniginės — ir bus surinkta gana graži suma, parama jos reikalingiesiems.

Žinoma, šitoks atsiliepimas į pagalbos šauksmą turėtų būti skubus, o svarbiausia visuotinis. Kiekvieno pareiga, kad tas pagalbos šauksmas nebūtų nustelbtas kasdieninio gyvenimo triukšmo, kad nebūtų atidėliojama — gal ryt, gal poryt, o gal dar vėliau pasiųsiu. O tas "vėliau" — kartais gali būti užmirštas ir ant visados...

Lygiai tą pačią dieną, kada rašomi šie žodžiai (šiandien sekmadienis), bažnyčioje girdėjau puikų kunigo pamokslą, o dar puikesnį gyvenimišką pavyzdį apie žmonių širdžių laikomus egzaminus ir apie užmokestį egzaminus išlaikiusiems. Juk, sakoma, kad ir vandens stiklinė paduota vargšui neliks Dievo akyse be užmokesčio. O šičia štai tas pavyzdys esą iš tikrų gyvenimo atsitikimų.

Tai buvę Tokio mieste, Japonijoje. Viename iš didžiųjų dienraščių buvęs patalpintas kuklutis skelbimėlis, kuriame trumpai buvę rašoma, jog reikalingi dviems seneliams globėjai ir tepaduotas tik adresas, kuriuo galėtų kreiptis sutinką senelius globoti.

Tąjį skelbimėlį, be abejonės, matė ir skaitė šimtai, gal ir tūkstančiai žmonių. Tik niekas į jį neatsiliepė. Kasdieninis didmiesčio triukšmas ir savi reikalai — panardino skelbimėlio kreipimąsi kiekvieno žmogaus užmarštin... Jis buvęs kartojamas diena iš dienos beveik visą mėnesį, visą laiką nerėkiančiai, nereklamiškai, bet labai kukliai — "reikalingi seneliams globėjai"...

Pagaliau, susidomėjusi tuo skelbimėliu viena jauna, neseniai vedusi, bet neturtinga porelė. Jie pasitarę ir priėję išvados, jog gera būtų turėti prie savęs senelių porą, kurie jiems padėtų savo patarimais gyvenime, atstotų netgi tėvus, kurie abiejų buvo mirę.

Jie ir patraukę nurodytu adresu senelių ieškoti. Tačiau radę ne senelius, bet kažkokią įstaigą. Įstaigoje, jų didesniam nustebimui, valdininkas ilgai juos klausinėjęs ir pagaliau paklausęs kokį jie turtą turį ir ar pajėgsią senelius išlaikyti?

Turto jie jokio neturėjo. Tad jaunavedis atsakė:

— Turto mes jokio neturim. Teturim tik tvirtas rankas, darbo nebijančias, ir dar geras širdis, kuriomis ir norėtume apglobti tuos senelius...

Valdininkui toks atsakymas labai patikęs ir jis davęs senelių adresą. Porelė išskubėjusi senelių ieškoti. Tačiau jie begaliniai buvę nustebinti, kad nurodytu adresu jie radę ne vargšų lūšnelę, bet puikiausius rūmus, kurių prieangyje juos pasitikęs tarnas su livrėja ir paklausęs, kuo galėtų jiems patarnauti. Šie gi, kiek sumišę, pasisakė, jog tur būt, jie ne tenai patekę. Jie jiešką senelių, kurie skelbiasi norį susirasti globėjus...

Livrėjuotas tarnas atsakė, jog jie nesuklydo ir plačiais, ištaigingai išpuoštais, koridoriais, juos nuvedė pas senelius.

Seneliai juos maloniai priėmę ir pasisakę, kad jie esą pakankamai turtingi ir viskuo apsirūpinę, o tesą reikalingi tik gerų širdžių artumos. Todėl jie visą savo turtą norį užrašyti tai jaunajai porai, kuri taip gražiai išlaikė širdžių egzaminus...

Gražus atpildas, ar ne? Tačiau šiame pavyzdyje nurodytas atvejis pamatuotas medžiaginiu mastu. Gi dvasinis atpildas — kartais žmogui šimteriopai esti malonesnis. Ar negera žmogui dvasioje, kai jis žino, jog savo, nors ir nedidele auka, nušluostė vargtančiam vargo ašaras nuo skruostų ir padėjo varge ir nelaimėj dargi tikro savojo kraujo broliui ar seseriai — lietuviams?

Tad, tenebūna negirdomis praleistas šis žmonių širdžių egzaminas ir tenelieka neaukojusių mūsų tarpe.

Pr. Alšėnas.

LIETUVIŲ JAUNIMUI

Lietuvių Krikščioniškosios Demokratijos Studijų Klubų atstovai, susirinkę į III-jį suvažiavimą, 1958 m. rugsėjo 13-14 d.d. Watervliet, Michigan, apsvarstę aktualiuosius lietuvių politinės bendruomenės klausimus, jausdami atsakomybę prieš kenčiančią tautą ir neatšaukiamą savo pareigą kovoti ir dirbti už jos laisvę, nepriklausomybę ir gerovę ir įvertindami esamą padėtį, skelbia šį atsišaukimą į lietuviškąjį jaunimą.

LIETUVOS LAISVINIMO REIKALU

Lietuvos laisvinimo pareiga yra šventa kiekvienam lietuviui. Ji yra didysis uždavinys ir lietuvių jaunimui, bręstančiam emigracijoje. Pavergtasis Lietuvos jaunimas turi teisę laukti iš kiekvieno laisvo lietuvio jaunuolio pasiaukojimo savo tėvynės gerovei. Ši pareiga turi pagauti visą jaunimą ir pakreipti jo pastangas į vieningą laisvinimo darbą. Mūsų vyresnieji politikai, visuomenininkai, diplomatai ir kt. jau eilę metų nenuilstančiai dirbdami šioje srityje, yra mums gražus ir inspiruojantis pavyzdys. Tiesa, laisvinimo kelias nėra tiesus. Jame yra suskilimo, privatinių interesų, aštrių nuomonių skirtumo. Tačiau šios klaidos tenetemdo mūsų pasitikėjimo Lietuvos laisvinimo veiksniais ir tais mūsų vyresniaisiais, kurie jiems vadovauja. Atvirkščiai, mes kviečiame lietuviškąjį jaunimą dar didesne energija jungtis į laisvinimo darbą, burtis po Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto vėliava, panaudoti įvairiopus savo sugebėjimus įvairiopiems to darbo uždaviniams vykdyti. Neškime į lietuvių politinę bendruomenę vienybės troškulį, sveiką politinę mintį, pasiaukojimo dvasią. Tik visų bendru darbu, išmintingu nuosaikumu ir pozityviu dinamizmu mes pasieksime didžiojo savo tikslo — laisvos, nepriklausomos, demokratinės Lietuvos.

LIETUVYBĖS IŠLAIKYMO REIKALU

Esame lietuviai. Viešpats įspaudė lietuvybės ženklą mūsų širdyse. Jis yra neišnaikinamas. Jis yra mūsų garbė ir pasididžiavimas. Jį sunkiai galime tik mes patys, išsijungdami iš savo tautos gyvųjų eilių. Tačiau toks išsijungimas iš savo tautos ir išnykimas svetimųjų masėse yra Viešpaties valios laužymas ir savo brolių paniekinimas. Lietuvio jaunuolio kelias yra lietuviškųjų dvasinių vertybių ugdymo ir puoselėjimo kelias. Lietuviško charakterio ir sąmonės išlaikymas yra sunkus uždavinys. Tačiau jis būtinas. Todėl mes kviečiame visą lietuviškąjį jaunimą atskleisti save lietuviškųjų vertybių apraiškoms: kalbos grožiui, dainų taurumui, literatūros žmoniškumui, istorijos didybei, tautosakos išminčiai. Mes kviečiame lietuviškąjį jaunimą jungtis į lituanistinių mokslų studijas, į lietuvių parapijas, į lietuvių organizacijas. Mes kviečiame lietuviškąjį jaunimą kurti tik lietuviškas šeimas, kurios tetampa lietuvybės salomis svetimųjų okeane. Mes kviečiame lietuviškąjį jaunimą žengti drąsiu žingsniu į pasaulinio mokslo, literatūros, meno, politikos viršūnes ir turtinti tas sritis lietuviškosios kultūros perlais, didesnei savo tautos ir visos žmonijos gerovei.

DEMOKRATINIŲ PRINCIPŲ PUOSELĖJIMO REIKALU

Gausiuose demokratijos aptarimuose pats trumpiausias ir pats išsamiausias yra vieno prancūzo aptarimas: demokratija yra teisingumas lygybėje, meilė brolybėje ir visų pagerbimas laisvėje. Gyvename šiandien demokratijos žydėjimo ir kartu jos krizės metą. Tikrosios demokratijos vardas ir veidas yra dažnai iškraipomas ir suniekinamas. Demokratijos vardu šiandien ne vienas vadina anarchiją, diktatūrą, vergiją, rasizmą, imperializmą ir t.t. Iš demokratinio turinio ne vienas išjungia autoriteto, teisingumo, moralės principus ir jų vieton gyvendina nihilizmo, neribotos laisvės, iškreipto teisingumo koncepcijas. Todėl gausu pseudodemokratijų. To akivaizdoje mūsų žvilgsnis turi būti kreipiamas į tikrąją demokratiją, kuri yra išaugusi iš evangelinės išminties ir meilės gelmių ir kurios pagrindai glūdi Evangelijos mokslo dėsniuose. Mes tad kviečiame lietuviškąjį jaunimą gilintis į tikrosios demokratijos principus ir dėsnius, juos studijuoti, suprasti ir gyvendinti politiniame, visuomeniniame, kultūriniame, socialiniame, ekonominiame gyvenime.

JAUNIMO POLITINIO UGDYMOSI REIKALU

Mes tikime į lietuvių tautos nemirtingumą. Mes tikime į Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę. Taip tikėdami mes negalime nesirūpinti visais tais reikalais, kurie yra esminiai tautos ir valstybės gyvenime. Iš jų negalima išskirti politinio aspekto. Kiap ir kiekvienoj srityj, taip ir politikoj, jaunimas turės užimti vyresniųjų vietas ir kūrybiškai reikštis. Todėl politinis ugdymasis yra didžios svarbos uždavinys. Jausdami atsakomybę prieš tautą ir pasaulį, mes turime subręsti politiškai, susidaryti politinę nuomonę, įsigyti reikiamų žinių bagažą, persigauti demokratinio gyvenimo principais, susipažinti su valstybinio ir tarptautinio gyvenimo aspektais, skirti reikiamo dėmesio valstybės ekonominiams ir socialiniams reikalams. Todėl mes kviečiame lietuviškąjį jaunimą nusikratyti politikos baimės, skirti daugiau dėmesio politinių klausimų studijoms, neprklausomos Lietuvos atstatymo ir jos tvarkymo reikalams. Mes kviečiame lietuviškąjį jaunimą politiniam - valstybiniam darbui, nes ant jaunimo pečių neužilgo kris visų reikalų našta. Tą naštą nusimesti mes neturime teisės: ji yra mūsų rūpestis, mūsų pareiga, mūsų atsakomybė. Tam didžiajam darbui nesiruošdami mes nusikalsime prieš praeities ir ateites kartas — prieš tautą, kurios likimas bus nors trumpam laikui mūsų rankose.

Atsakymas į smūgį

"TŽ" nr. 38 ELI rašo, kad rugpiūčio 31 d. galutinai nutilo Amerikos Balsas iš Europos. Tai yra mums lietuviams ir kitiems pavergtiems kraštams smūgis į kurį turime atsakyti smūgiu.

Am. Balsas Europoje padarė tai, ko patys amerikiečiai ar Vlast. Departamentas nesitikėjo. Juos šis įvykis užklupo netikėtai ir nepasirengusius. Tai tas tragiškai pasibaigęs Vengrijos įvykis. Prieš šį įvykį labai daug Amerikos spaudoje buvo rašoma apie Sovietų Rusijos sprogdinimą iš vidaus. Tam tikslui buvo Amerikos Balsas (bent aš taip galvoju, o kiekvienas turi teisę galvoti) ir įvairios rūšies balionai į rytų pusę, ko raudonieji "imperialistai" labai nemėgo ir visur vakarams prikišdavo, kad tuo trukdą ir ardą sugyvenimą tarp šių dviejų pasaulių. Šis Amerikos Balsas visą laiką buvo "džianuojamas", bet vis dėlto dalis jo pasiekdavo klausytojus anapus uždangos. Prisiklausė to balso, daleiskime, lenkai ir vengrai, vienu ir tuo pačiu laiku sukilo. Buvo be galo didelė staigmena visam pasauliui, o ką bekalbėti apie Maskvą ir Vašingtoną. Maskva tuojau paleido tankų armijas, o Vašingtonas per tą patį Am. Balsą aiškiai pranešė, kad mes Jums padėsime. Pasekas gerai žinome: lenkai šiek tiek išsiderėjo, o geriausieji Vengrijos didvyriai pasklido kas į rytus, kas į vakarus. Jų buvo apie 200.000, kurie tikėjos Vakarų paramos, bet buvo apvilti ir taip skaudžiai, kad net jų vadas, I. Nagy nukryžiuotas. Du šimtai tūkstančių, tai armija, prieš kurią reikia statyti armiją. Kur jie šiandieną? Stovyklose Europoje, kasyklose Kanadoje ir JAV, kiti be darbo, nepatenkinti gyvenimu ir su neaiškiu rytoju. Iš šių geriausių žmonių, vakarai pasidarė priešus, keletas jų grįžo į Vengriją, daug psichinėse ligoninėse ir vargas policijai. (Įvykiai Norandoje). Vašingtonas tą praleido neapsižiūrėjęs ir nesugebėjęs susigaudyti. Ką tuomet jiems reikėjo padaryti? O gi visai nedaug — reikėjo padaryti tą patį, ką padarė Artim. Rytuose ir ką dabar daro prie Formozos. Reikėjo laivyną sutraukti prie Tito sienų, išmesti parašiutininkų Austrijoje ir NATO tankus pasiųsti prie Lenkijos sienų. Įdomu, kas būtų pasidarę. Bet taip nebuvo. Laivyno karininkus įvykiai užtiko Paryžiuje ir NATO karius atostogose.

Įvyko klaida, iš kurios Vašingtonas gal labai daug pasimokė ir paėmė kitą kelią. Gal dėlto ir Am. Balsas nutilo. Negi dabar vėl Amerika kals tas pačias litanijas ir leis balionus į Vengriją ar Lenkiją! Kas gi betikės. O Baltijos valstybės tokios mažos, be žibalo ir kitų žemės turtų. Be galo aiški teorija. Dabar, kada Amerika paėmė kitą kelią ir aiškų nusistatymą, mūsų visų pareiga daboti, kad ji ir stovėtų ant to kelio, nepasuktų kitu keliu ir nenusileistų, nes tik šis vienas būdas yra blogiausias rytams ir jie to bijo. Kada valstybės prezidentas ir sekretorius yra puolami dėl šių įvykių, mes privalome siųsti Jiems padėkos telegramas: ne vieną dvi, bet tūkstančius ir ne vieni lietuviai, bet visos pavergtos tautos, visos organizacijos, kad jie turėtų ką parodyti kitiems kongresmanams ir UNO rūmams. Jeigu energingasis senis, Valst. sekretorius atsineš tokių telegramų šimtus tūkstančių į UNO posėdžius, tai jau didelis dalykas. Mes tokiems "smitams ir pirsonams" taip pat turime siųsti telegramas ir nebijoti jiems pasakyti teisybę į akis, ką mes galvojame.

Mes visur ir visuomet turime duoti smūgį prieš smūgį ir užgirti prieš agresiją statomą akciją. Tą viską turėtų suorganizuoti PLB su nauja sostine Toronte.

M. Šalčiūnas.

Lietuvos policijai 40 metų

1918 m. lapkričio 5-11 d. buvo suorganizuota pirmoji Lietuvos vyriausybė pirmininkaujama prof. Augustino Voldemaro. Pirmoje eilėje iškilo krašto milicijos sudarymo reikalas vidaus tvarkai palaikyti, nes krašte siautė pavieni ir organizuoti banditai, kurie gyventojams labai daug žalos darė. Min. pirm. Voldemaras pasisakė už milicijos įsteigimą ne tik vidaus tvarkai palaikyti, bet ir sienoms apsaugoti. Tą pačią dieną, kai pradėjo veikti vyriausybė, lapkričio 11 d., milicijos įstei gimo klausimas išsisprendė. Ji buvo pradėta organizuoti visuose Lietuvos apskričių miestuose. Iš karto tai netaip lengvai davėsi, nes savanorių neatsirado, nebent caro ar kaizerio laikais tarnavusieji policijos įstaigose. Jų tarpe buvo ir abejingų prisikeliančios tautos idealamas, nemokančių lietuvių kalbos, turinčių neigiamų tarnybinių įpročių ir net ne lietuvių. Žinoma, milicijos sąstatas buvo neimponuojantis. Tik už metų kitų, kada pradėjo savanoriai atlikę savo pareigą, grįžti į civilį gyvenimą, milicijos spragos užsipildė. Tam į pagalbą atėjo ir kultūrinės priemonės — buvo įsteigtos specialios policijos mokyklos, leidžiamas žurnalas "Milicijos Žinios" vėliau pavadintas "Policija". Jame buvo spausdinama oficiali medžiaga, todėl jis buvo privalomas visiems prenumeruoti.

Valstybės gyvenimui po nepriklausomybės kovų įėjus į normalias vėžes, iškilo reikalas ir miliciją perorganizuoti. Vardas buvo pakeistas į policiją. Visa organizacija tapo padalyta į įvairių rūšių policiją, būtent: viešoji, kriminalinė, pasienio, geležinkelių, vandens kelių ir raitoji. Be to, buvo įsteigtos policiniais pagrindais ir kitos institucijos: savivaldybių, privačių įmonių ir net doros priežiūros brigada. Kiekviena rūšis turėjo savo specifinę paskirtį; tačiau tarp savęs glaudžiai bendradarbiavo. Skirtumas rūšių buvo ir uniformoje bei ženkluose.

Pastarųjų laikų Lietuvos policija buvo taip išsitobulinusi, kad nei kiek nesiskyrė nuo tų valstybių policijos, kurios policijos kadrus auklėjo ištisus dešimtmečius.

Pažymėtina, kad nei vienos kitos tarnybos tarnautojai nebuvo taip glaudžiai susiję su valstybe ir visuomene, kaip policija. Ir kas svarbiausia, Lietuvos policija politikon nesikišo, jokių perversmų nevykdė ir prie visų režimų vienodai tarnavo valstybei ir piliečių bei jų turto saugumui, perdėm išsilaikė savo pašaukimo augštumoje.

Nei vienos kitos įstaigos tarnautojai tiek netikėtumų, vargo, baimės nepergyveno, kaip policijos tarnautojai. Jiems teko pergyventi visokius politinius pasikeitimus bei įvykius. Įžengimas Vilniun pareikalavo daug pastangų ir aukų. 1939 m. bolševikų įgulų įsikūrimas, o vėliau dvi okupacijos — raudonoji ir rudoji—ypač buvo skaudžios, nes pareikalavo nekaltų policijos tarnautojų gyvybių.

Pirmoji okupacija, bolševikinė - raudona, buvo žiauri asmens atžvilgiu. Kiekvienas policijos tarnautojas buvo persekiojamas, jam savo tėvynėje vietos nebuvo.

Antroji okupacija — hitlerinė — išoriniai atrodė švelnesnė, bet ir ji buvo didžiai apgaulinga, labai daug bereikalingai nunešė gyvybių Vilniaus krašte: Švenčionių, Svyrių, Eišiškių ir dalinai Trakų apskrityse. Ten juos kankino siautėjimas raudonųjų partizanų, blogas aprūpinimas maistu ir prastas apginklavimas. Be to, rudųjų SS batalionų žiaurus siautėjimas daug pol. pareigūnų visai nekaltai iššaudė.

Lietuvos policija turėjo pasirinkusi savo organizacijos šūkį: "Tvarka ir teisėtumas — valstybės pagrindas". Ji turėjo taip pat simbolingą šventę spalio 2 d., Angelų Sargų dieną, nes ji Angelus Sargus buvo pasirinkusi policijos organizacijos globėjais. Angelų Sargų diena buvo tapusi simbolinga didinga tradicine šventė. Ypač Kaune šventė sutraukdavo įvairių rūšių policijos, kuri prieky su savo orkestru žygiuodavo į baziliką pamaldoms už mirusius ir žuvusius policijos tarnautojus. Po pamaldų Rotušės aikštėje įvykdavo paradas, o po jo žygiuodavo į Ąžuolyną, kur būdavo atliekama turininga programa. Vakare valstybės teatre būdavo specialus vaidinimas arba opero, o kino teatruose rodomi atitinkami filmai. Taip pat iškilmingai Angelų Sargų dieną minėjimai vykdavo kiekvienam apskrities mieste. Paskutinė tokia šventė buvo atšvęsta 1939 metais.

Žinoma, čia, nors ir svetingoj žemėj, gyvendami to padaryti neįstengiame. Tačiau Angelų Sargų šventė visdėlto tradiciniai kasmet Čikagoje švenčiama. Ją švenčia ten gyvenų buvę Lietuvos policijos tarnautojai, kurie yra susibūrę į klubą "Krivulė". Šiemet klubas kiek platesniu mastu švęs tą tradicinę šventę ir minės 40 metų įsikūrimo sukaktį. Kadangi Angelų Sargų šventė išpuola vidury savaitės, tai ją nukėlė į sekmadienį, spalio 5 d. Šventė ir minėjimas įvyks Jaunimo namuose Klubo "Krivulė" valdybą sudaro: pirm. Povilas Dirkis, vicepirm. Antanas Kyselius, kultūros vadovas Kazys Klinauskas, kasininkas Algirdas Reivytis ir sekr. Balys Pupalaigis.

Pov. Dirkis.

Gyventojų surašymas Lietuvoje

(E) 1959 m. sausio viduryje Lietuvoje, kaip ir kitose Sovietų Sąjungos respublikose, įvyks gyventojų surašinėjimas. Gyventojai bus surašomi pagal stovį, koks bus naktį iš sausio 14 į 15 d. 24 val. Surašymas truks 8 dienas.

Lietuvos statistikos valdybos viršininko pavaduotojo V. Lukoševičiaus paaiškinimais, surašymas bus daromas asmeniškai apklausinėjant kiekvieną žmogų, nereikalaujant jokių dokumentų. Į surašymo lapus bus įtraukiami visi gyventojai, nepriklausomai nuo to ar jie toje patalpoje priregistruoti, ar ne, o taip pat nepriklausomai nuo jų teisės į gyvenamąjį plotą.

Lukoševičius teigia: "Visos surašymo metu iš gyventojų gautos žinios bus laikomos paslaptyje, niekam nebus teikiamos ir bus panaudotos tiktai centralizuojant surašymo medžiagą pagal nustatytą programą".

Kiekvienam surašinėtojui bus pavesta miestuose surašyti 600 700 žmonių, o kaimo vietovėse 400-500 žmonių. Surašinėtojams vadovaus instruktoriai kontrolieriai, o pastarųjų darbui — surašymo skyrių vedėjai.

Lietuvoje jau esą pagrindiniai baigti parengiamieji darbai, tikslinant administracijos ribas, gatvių pavadinimus, kvartalų numeravimą miestuose, gyvenviečių ir namų valdų sąrašus. Gyventojuose pradėtas "aiškinamasis darbas", matyt, juose yra tam tikro nepasiitkėjimo tuo surašymu.

Londonas. — Čionykščių diplomatų sluogsnių žiniomis Jaltoje neseniai buvęs sušauktas visų komunistinių kraštų vadų suvažiavimas.

Paryžius. — Spaudos pranešimu, Prancūzija jau esanti pasiruošusi atlikti pirmą atominių bombų bandymą.

Bonna. — Šiais metais iš Lenkijos į Vak. Vokietiją atvyko kaip repatrijantai 94.691 vokietis.

DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ PREKYBA TORONTE

Mohawk Furniture

LIMITED

2446 - 8 DANFORTH AVE. TEL.: OX. 9-4444, OX. 9-4224

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS BALDAIS

RADIJO ★ ★ KROSNYS
ŠALDYTUVAI ★ ★ LINOLEUMAS
SIUVIMO MAŠINOS ★ ★ VAIKŲ BALDAI
SKALBIMO MAŠINOS ★ ★ ĮVAIRŪS KILIMAI
TELEVIZIJOS APARATAI ★ ★ VAIKAMS VĖŽIMĖLIAI

Pasinaudokite didžiausiais kelionės patogumais...

važiuodami SUPER Continental ir Continental

Dviem puikiais transkontinentiniais traukiniais, kurie važiuoja kasdien į Rytus ir į Vakarus — aptarnaudami:
MONTREAL - OTTAWA - TORONTO - WINNIPEG
SASKATOON - EDMONTON - JASPER - VANCOUVER
o tarpiniais stotis aptarnauja CONTINENTAL.

Norėdami viskuo aprūpintos kelionės, pasiteiraukite apie CNR'o "suplanuotą"
MAPLE LEAF PACKAGE TOURS

Informacijų ir rezervuotų kelionių reikalais kreipkitės į Canadian National atstovus.

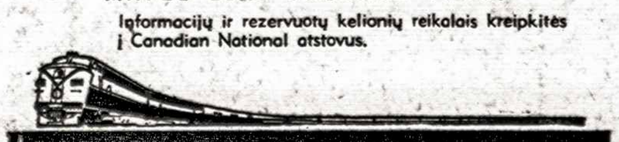

CANADIAN NATIONAL RAILWAYS
VIENINTELIS GELEŽINKELIS APTARNAUJĄS VISAS PROVINCIJAS

ČESNAKAS - SVEIKA

Pasiklauskite daktaro ar vaistininko.

Česnakas yra natūralus antiseptinis vaistas, kuris padeda išlaikyti nuo nešvarumų kraujo tekėjimą. Adams Garlic Pearles yra mažos, be kvajo ir skonio kapsulės, turinčios grynas česnako sultis. Šioje sukoncentruotoje formoje jūs gausite viską ką šis augalas gali jums duoti. Adams Garlic Pearles turi savyje Salicylamide, kuris yra žinomas kaip palengvinąs skausmą, malšinąs Artričio ir reumatizmo skausmus. Stenkis išlikti stiprus ir sveikas. Daryk, ką tūkstančiai daro — dar šiandien nusipirk iš vaistinės Adams Garlic Pearles. Džiaugsies tai padarę.

Penmans

WARRANTED FIRST GRADE PENMANS KNIT-GOODS

"27" VILNONIAI

apatiniai baltiniai

Tai žieminiai baltiniai, kurių niekas nepralenks jų šiltumu, ilgu laikymu ir nepaprasta jų verte. Pasiūti specialiai patogiam nešiojimui iš vilnonės medžiagos, duodančios pilną šilumą. Tai vertingas Penmans išdirbinys. Galima gauti marškinių, kelnių ir unijos kostiumų vyrams ir berniukams.

GARSŪS NUO 1868 METŲ

27-FO-6

Pavergtoje tėvynėje

ŠALČIUVIENĖ - GUSTAITLTĖ MIRĖ LIETUVOJ

Rašytoja Antanina Magdalena Gustaitytė Šalčiuvienė staiga mirė Kaune užpraėjusį antradienį. Ji buvo žmona prof. dr. Petro Šalčiaus, Lietuvos kooperacijos steigėjo, motina laikraštininko Almaus ir dr. G. Sidrienės - Šalčiūtės, poeto kun. dr. Motiejaus Gustaičio brolio duktė. Baigusi Kauno Mergaičių gimnaziją ir Maskvos Augštuosius Pedagoginius Kursus, Antanina Šalčiuvienė dėstė geografiją ir gamtamokslį Vilniaus, Kauno gimnazijose. Nuo 1911 m. rašė koresjondencijas lietuviškai spaudai: "Šaltiniui" Seinuose, "Ateičiai" — Auksės slapyvardžiu, vėliau "Sandaroj", "Lietuvos Aide", "Talkoj", "Naujojoj Romuvoj", o 1910-21 metais redagavo "Lietuvos Abolicionistą", šio vardo moterų judėjimo žurnalą. Tuo laiku parašė porą geografijos vadovėlių. Ištekėjusi, atsidėjo grožinei literatūrai — parašė: "Laiko laiptai", "Vingiai", "Juozukas", "Voras" — apysaką "Už jūrų marių", novelių rinkinį "Dvejopa meilė". Rankraščiuose liko dramos: "Sofija Vytautaitė", "Akla meilė — ne laimė", "Į Sibirą". Pokario metais paruošė 1863-1918 m. Lietuvos gyvenimo apybraižą—keturių tomų ciklą: "Pirmosios kregždės", "Sukilimo sūkuriuos", "Baudžiauninko sūnus" ir "Laiko Laiptai".

Antanina Šalčiuvienė buvo ilgametė Lietuvos Rašytojų Sąjungos narė, iki sovietinės aneksijos pirmininkavo Baigusių Augštąjį Mokslą Moterų Draugijai, kurią nuolat atstovavo tarptautinės organizacijos "University Women" kongresuose už sienyje. Palaidota šalia savo vyro, kuris mirė prieš penkis mėnesius, naujose Kauno kapinėse Pažaisly.

Kun. Steponas Telksnys yra paskirtas Kelmės parapijos klebonu.

Jonas Kiselevičius, Obelių rajoninio laikraščio "Stalinietis" redaktorius (nuo 1951 m.) žuvo autokatastrofoje rugpiūčio 31 d. Jis gimęs 1926 m. Rokiškio Pšezdzieckio dvaro kumečio šeimoje, vidurinį mokslą baigęs jau po karo. 1947 m. jis dirbęs kaip Obelių valsč. bibliotekos vedėjas, vėliau mokytojavęs, buvęs Obelių vidurinės mokyklos direktoriaus pavaduotoju, Obelių valsčiaus, vėliau rajono švietimo skyr. vedėju. 1952-4 m. jis mokęsis partinėje mokykloje prie Lkp ck Vilniuje, kurią baigęs buvęs paskirtas Kupiškio rajono laikr. redaktoriu. 1957 m. jis vėl grįžęs į Obelius.

Vysk. T. Matulionis, kuriam komunistinė valdžia neleidžia valdyti vyskupystės ir gyventi Kiašiadoryse, netrukus persikeliąs gyventi į Šeduvą. Prieš porą metų grįžęs iš Sibiro, vysk. Matulionis buvo apsigyvenęs Birštone. Pernai metų pabaigoje, jis buvo atvykęs į Kaišiadoris, paskelbė perimąs vyskupystės valdymą ir įšventino sau padėjėju vyskupą Slatkevičių. Valdžia betgi neleido nei vienam iš jų nei vyskupystės valdyti nei Kaišiadoryse gyventi. Tuo būdu vyskupystės reikalai ir toliau tebėra tvarkomi Kauno arkivyskupystės administratoriaus kan. J. Stankevičiaus.

Trinapoly prie Vilniaus dabar tuberkuliozinė ligoninė.

LIETUVIŲ NAMŲ KINAS HAMILTONE

"DELTA"

Š. m. rugsėjo mėn. 29 iki spalio mėn. 4 d.

rodo spalvotą filmą

"The Bridge on the River Kwai"

ARTISTAI:

WILLIAM HOLDEN, ALEC GUINNESS ir JACK HAWKINS.

Šis filmas yra išrinktas geriausiu šiais metais.

Laimėjo septynias akademines premijas.

Didieji Amerikos žurnalai apie filmą atsiliepia sekančiai:

"A Magnificent Moving Film!" "LIFE".

"Destined to become a classic!" "LOOK".

Kas dieną du seansai – 6.20 ir 9.00 val. vak.

HAMILTON, Ont.

Spaudos balius. Hamiltono at-kai spalio 18 d., šeštadienį, Roberts Restaurant salėje rengia didelį šokių vakarą - spaudos balių. Šokiams gros Bennie Ferrie orkestras. Baliaus metu veiks turtinga ir didelė loterija.

Baliaus pelnas skiriamas jaunimo spaudai paremti: "Ateičiai", "Eglutei" ir "Skautų Aidui". Tikslas yra labai svarbus ir gražus. Rengėjai prašo visų tautiečių savo skaitlingu dalyvavimu paremti.

Hamiltono at-kai prašo visų hamiltoniečių paaukoti šiai loterijai fantų, o ypač tų, kurių vaikai skaito šiuos laikraščius. Norintieji paaukoti fantų prašomi sekmadieniais prieš pamaldas arba po pamaldų fantus atnešti į spaudos kioską arba skambinti telefonu J. Pleiniui, JA. 9-5129, kurie pagal susitarimą bus iš namų paimti. Iš anksto rengėjai visiems dėkoja už paaukotus fantus. **J. P.**

Sesė rašo: "Žinai, brolau, gyvename gerai, kaip Petrelis prie gairės (Petrelis buvo didžiausias parapijoj vargdienis. Red.), bet kitiems prasčiau. Tik sveikata sušlubavo. Širdis trankosi be jokios tvarkos, galva svaigsta, smilkiniai braška, sprando gyslos skauda. Žinia, kai 9 metus (žiemą - vasarėlę) su kirviu ant medžių parymai, tai visokios kvarabos apninka. O dirbti reikia, nes kas nedirba, tas ir nevalgo. Taip ir dirbau iki dabar, kol iš klumpių išgriuvau. Tada atleido, nes ant nasilkų nunešta ir miške ne ką nuveikčiau. Tik bėda, kad nėra nė už ką gydytis, nė už ką pavalgyti. Bet gyventi reikia, nes gyviems kapinių dar nėra".

Į LN narius įstojo Magdutė Kazlauskienė įnešusi $100. Kad ir neturėdama pastovaus nuolatinio darbo, ji rado galimybę paremti sunkų LN įsigijimo darbą.

LN v-bos posėdis po ilgesnės pertraukos įvyko rugsėjo 21 d. Susidarius daugeliui svarstytinų klausimų jis užtruko net 7½ val.

Apsvarstytas naujas HLN Akc. B-vės įstatų projektas, kuris galutinam priėmimui bus pateiktas visuotiniam narių susirinkimui šaukiamam lapkr. 9 d., sekmadienį, 3 val. p.p. LN kino salėje.

Kino salės remonto klausimas, kuriam LN administracija pateikė apie $1.000 sąmatą, sukėlė labai gyvas ir aštrokas diskusijas. Dalis v-bos narių laikėsi nuomonės, kad remontas atliktinas tuojau valdybos atsakomybe,kiti gi įrodinėjo, kad dėl šių stambių išlaidų turėtų pasisakyti visuotinis narių susirinkimas. Balsuojant už pirmą siūlymą pasisakė 4, už antrą — 12. Tokiu būdu LN kino salės scenos remontą turės nuspręsti visuotinis narių susirinkimas.

Valdyba patvirtino kino vedėjui ir LN buhalteriui bei administratoriui gaunamą atlyginimą $350 mėnesiui, jei kinas duos nuo $650 iki $1.000 mėnesinio pelno ir $300 tuo atveju, jei pelnas kurį mėnesį būtų mažesnis negu $650.

Posėdyje priimtas Alg. Trumpicko pieštas LN akcijos blanko projektas. Mūsų kolonijos jaunasis dailininkas šiam LN dokumentui sukomponavo ryškų tautinį atspalvį.

V-ba nutarė įtaisyti prie išorinės LN kino sienos Main gatvėje didelę reklaminę lentą, kurios pastatymas su apšvietimu kainuos apie $150. Ji bus statoma ūkio būdu, pasamdant lietuvius darbininkus. Kontraktorius už šį darbą prašė $275.

LN trims tarnautojams nutarta nupirkti naujas uniformas, kurios kainuos apie $130.

Posėdyje iš 26 v-bos narių, dalyvavo 16. Jis prasidėjo 3 val. p.p., o baigėsi 10.30 val. vak. Tai pirmas LN v-bos posėdis, kuriame visi v-bos nariai karštai diskutavo dienotvarkės punktus.

Iš LN v-bos birželio 29 d. išėjo Jonas Bulionis, dirbęs joje nuo šios v-bos sudarymo. Nuo tos pat dienos įėjo sekantis kandidatas Bajoriūnas Jonas. Rugsėjo 15 d. pasitraukė v-bos vicepirm. Paukštys Alfonsas, išrinktas į ją pačioje pradžioje prieš pustrečių metų. Nesant kandidatų, sutinkančių į v-bą įeiti, joje šiuo metu lieka 26 nariai.

Abiems buvusiems v-bos nariams už jų įdėtą didžiajam LN idėjai Hamiltone įgyvendinti darbą visų tautiečių vardu nuoširdžiai dėkojame!

LN kine prie bilietų kontrolės priimtas ankstyvesnės imigracijos lietuvis Šilinskas Paulius su $12 atlyginimo savaitėje. Vietų nurodynėtoja pasamdyta kanadietė jauna ponia, pakeičiant anksčiau buvusį šiame darbe berniuką su $9 savaitiniu atlyginimu.

Šią savaitę mūsų kine eina retai gražus spalvotas filmas "The Bridge on the River Kwai". Nuo ateinančio pirmadienio spalio 6 d. tik tris dienas eis spalvotas "The lon hot Summer" filmas su Paul Newman ir Joanne Woodword ir "Plunder Road" su Gene Reymond ir Jeanne Cooper.

Hamiltono jūrų skautų įsigytas burlaivis ežere.

Pirmoji lietuvių šeima, apsigyvenusi nuo spalio 1 d. LN, išnuomodama už $75 mėnesiui butą, yra Pilypaičiai, anksčiau gyvenę pas Dūdus, kurie savo namą 20 Proctor Blvd. pardavė ir laukia išvykimo į JAV.

Staigi mirtis. Rugsėjo 18 d. miegant mirė a.a. Balys Miltenis, gimęs 1914 m. liepos 19 d., kilęs iš Gilužių k., Aluntos v., Utenos ap. Velionis buvo naujosios imigracijos lietuvis ir laisvuose kraštuose artimesnių giminių neturėjo. Testamento nepaliko, tad visas jo turtas atiteko valdžiai. Tai jau antra mums gyviems pamoka neatidėlioti testamento sudarymo. Neturėdami artimųjų mes nepamirškime, kad turime daug liet. vienuolijų, šalpos o-jų, kurios mūsų paskutinę valią pilnai įvykdys. Mes hamiltoniečiai statome didelį tautinį paminklą — Lietuvių Namus, kurie žada ateityje išaugti į gražų liet. kultūrinį centrą — kodėl jų mūsų paskutinėje valioje neprisiminti?

A.a. B. Milteniui, kaip buvusiam LN Fondo nariui LN v-ba prie karsto pasiuntė gražų su atatinkamu įrašu vainiką.

Atitaisymas. "TŽ" nr. 39 iš š. m. rugs. 25 d. žinutėje apie krosnims alyvos per NF užsakytojus yra šios klaidos: vietoje J. Bieliausko turėjo būti J. Bieliukas ir vietoje J. Kaitis turi būti J. Kamaitis. **Sk. St.**

Padėka

Praeitą vasarą Hamiltono kolonijoje jūrų skautai pravedė rinkliavą savo laivo įsigijimui paremti. Iki šiol yra gauta iš organizacijų $80 ir iš žmonių surinkta $286,70. Viso $366,70. Mes jau turime savo laivą, kuris nors dar galutinai neišmokėtas, bet yra jau nuosavas pastatas. Tenka didelė padėka mūsų organizacijoms ir Hamiltono kolonijos lietuviams už mums suteiktą didelę pagalbą. Taip pat didelė padėka mūsų bičiuliui - rėmėjui A. Povilauskui, kuris ne tik paaukojo $5, bet surinko mūsų paremimui $64,50.

Dar sykį nuoširdus ačiū.

Hamiltono jūrų skautai.

AUKOJO PO:

$25 — "Nemuno" skautų tuntas;
$20 — M. Juodis ir Hamiltono Liet. Bendr. apylinkė;
$10 — kun. dr. J. Tadarauskas, Lietuvių Bankelis "Talka" ir J. Kaušpėdas;
$5 — A. Povilauskas, S. A. Šukaičiai, St. Bakšys, C. Stanaitis, P. Grigarevičius, Concession Garage — Z. Bielskis, Dydzak Drive-In Thetre, Ham. Liet. Sporto Klubas "Kovas";
$3 — V. Kvėdaras ir J. Pilypaitienė;
$2 — J. Kaneva, V. Verbickas, J. Didžbalienė, N. Senkienė, A. Pauliukas, Steiblys, X, E. Gugienė, J. Trečiokas, P. Kanopa, Antanaitis, V. Venckevičius, F. Kažemėkas, B. Kronas, dr. O. Valaitienė, A. Maksimavičius, Mr. Kauzryusk, A. Gureckas, P. Kažemėkas, K. Grudzinskas, L. Gutauskas, J. Šarūnas, Z. Boguslauskas, F. Guja, Sakalas, V. Kvėdaras, E. Simonas, J. Kšivickas, P. Leleikis, J. Skaistys, G. Banaitis, M. Banaitienė, J. Šernas, P. Zabarauskas, B. Perkauskienė, J. Romikaitis, J. Andrukaitis, E. Mickūnas;
$1.50 — J. Kažukauskas, Giedraičiai, V. Rupinskas, A. Erštikaitis, E. Kazlauskas;
$1.25 — V. Bernotas;
Po $1 aukojo 128 asmenys. Iš žemiau $1 aukojusių surinkta $20,45.

Lietuviai pasaulyje

ĮVAIRYBĖS

Dariui ir Girėnui Niujorko lietuviai pastatė gražų paminklą Lituanica aikštėje. Paminklo atidarymo iškilmės įvyks spalio 19 d. 3.30 val. p.p. Tą pat dieną 6 val. vak. Piliečių Klubo salėje rengiamas banketas.

Stud. Ateitininkų Sąj. Centro Valdyba išrinkta visuotin. SAS suvažiavimo rugsėjo 6-7 d. jaunimo stovykloje Manchester: pirm. Juozas Polikaitis, nariai: N. Udrys, V. Pajaujytė, D. Mikaitė, J. Šoliūnas, R. Baublys, Br. Čikota. Gaudeamus red. Alg. Žemaitaitis iš Waterbury, Con., užsienio skyr. vadovui talkins Rom. Šviedrys, Cornel Univ., Ithaca, N.Y.

Inž. Pr. Drąsučiui Cleveland Clinic Hospital padaryta sunki galvos operacija. Jis jau ilgesnį laik ąsirguliavo.

VOKIETIJA

Vasario 16 gimnazijoje prasidėjo mokslas 1958. IX. 1 d. Ten mokosi šie hamburgiečiai: Arvydas Lingė, Jaunutis Klimaitis, Bernardas ir Kristina Raudžiai, Kristina Ponelytė.

Iš Pinnebergo kareivinių DP iškeliami visi, nes jų prireikė kariuomenei. Tremtiniams pastatytas naujas priemiestis netoli kareivinių — kelios dešimtys namų su 1, 2, 3 ir 4 kambarių butais. Geresnieji butai su voniom. Vandenį ir patogumus visi turi. Šeimos gavo po 2 kamb. ir daugiau, vienguniai po 1 kambarį. Šiems pastatytas specialus namas, kuriame ir mažos šeimos gavo butukų. Patalpos dabar visų geresnės negu buvo kareivinėse, bet jos brangios. Nuomos reikia mokėti 4-5 kartus daugiau kaip buvo kareivinėse. Už 1 kambario butą reikia mokėti mėnesiui DM 43.60, už 2 kamb. butą — DM 76.60 mėnesiui. Kadangi uždarbiai nepadidėjo, tai daugumai bus sunku verstis, teks nutraukti nuo aprangos, maisto ir kt.

Dr. Kays Cirtautas susituokė su Ilze Laude.

D. BRITANIJA

Po ilgos ligos Chest ligoninėje mirė a.a. Juozas Kalinauskas, 67 m. amžiaus. Prieš karą jis reiškėsi kaip uolus visuomeninkas, įvairių organizacijų valdybų narys.

Tą pačią dieną mirė a.a. Marijona Sabaliauskienė, 83 m. Abu palaidoti Leytone.

Rugpiūčio 23 d. mirė a.a. Viktoras Vyšniauskas, 79 m. Palaidotas Ilforde. Visi jie buvo senosios išeivių kartos.

Šeštadieninės mokyklos Did. Britanijoje veikia dar Londone (parapijos salėje) ir Nottinghame (St. Mary's vienuolyne).

Anglijos L A S vietininkijos vietininku vietoje į JAV išvykusio A. J. Kaulėno, išrinktas P. Mašalaitis, pavaduotoju V. Mamaitis, sekr. K. Jonelynas, kuris yra ir "Tėvų Žemės" redaktorius. Be to, valdybon dar įeina S. Blotnys, A. Demenis, A. Namajuška ir V. Šernius.

Vietininkijos garbės gynėja išrinkta A. Kairiūkštienė.

BRAZILIJA

Rio de Janeiro aplinkoje gyvena apie 300 lietuvių šeimų. Nedidelė, bet veikli kolonija, draugiškai sugyvendama, mėgsta kartas nuo karto susirinkti ar tai oficialių lietuvių tautai švenčių, ar privačių asmenų sukakčių progomis, kad praleisti keletą valandų bendroje lietuviškoje nuotaikoje. Ypatingai malonu, kad ir šios kolonijos jaunimas neliko abejingas tėvų tradicijoms ir taipogi rado būdą susiorganizuoti. Vadovaujamas visų gerbiamo misijonierių direktoriaus **Brazilijoje kan. Zenono Ignatavičiaus,** jaunimas susibūrė po ateitininkų vėliava. Turint prieš akis aiškų idealą, pasiryžta pirmiausia atšvęsti šv. Kazimiero ir Šiluvos Dievo Motinos Apsireiškimo jubiliejus. Tam tikslui kan. Z. Ignatavičius paprašė mokytojos Halinos Mošinskienės, gyvenančios Sao Paulyje, parašyti scenos veikalėlius, kurie būtų įmanomi suvaidinti kukliose scenos sąlygose, jaunų scenos mėgėjų.

Lietuvos globėjo šv. Kazimiero pagerbimas sąryšyje su 500 m. jubiliejumi, įvyko rugpiūčio 31 d. 10 val. ryto buvo šv. Mišios šv. Genovaitės bažnyčioje, 6 val. vak. tolimesnė programos dalis vyko lenkų salėje. Oficialiąją minėjimo dalį atidarė Rio de Janeiro lietuvių ateitininkų pirmininkas Edmundas Dubauskas. Prisiminęs (portugališkai) šv. Kazimiero jubiliejų, nupasakojo jo kilnaus būdo savybes ir jo šventą mirtį, pasveikino visus šv. Kazimiero vardan susirinkusius ir paprašė kan. Z. Ignatavičių atkalbėti maldą. Po maldelės į šv. Kazimeirą, sugiedota Marija, Marija . . .

Giesmei nutilus, tarė žodį lietuviškai Lietuvos ministeris dr. Frikas Mejeris iškeldamas šv. zimierą, kaip dvasios karžygį - galiūną. Po to buvo suvaidintas H. Mošinskienės veikalėlis "Baltosios Lelijos Riteris", kuriame 5-kiuose paveiksluose pavaizduotit šv. Kazimiero būdingesnieji gyvenimo įvykiai ir šventojo mirtis. Artistai mėgėjai, gabios kan. Z. Ignatavičiaus režisūros dėka, suvaidino gerai ir sulaukė entuziastingo publikos įvertinimo.

Antroje programos dalyje, jaunimas pašoko kelius tautinius lietuviškus šokius, vadovaujant Antaninai Siaurusaitienei. Minėjimas praėjo pakilusioje nuotaikoje ir pasitarnavo ne tik mūsų tautiečiams, bet ir Lietuvos propagandai, nes susirinkusių beveik pusę sudarė brazilai. Be to, salėje, vietoj programos, kiekvienas įsigijo šv. Kazimiero garbei, vėliavėlę skydo pavidalo, kurioje atvaizduotas šv. Kazimieras ir parašai portugalų ir lietuvių kalbomis ir kurią kiekvienas prisisegė prie krūtinės.

Šiluvos apsireiškimo 350 metų jubilieju Rio de Janeiro kolonija ruošiasi minėti gruodžio mėn., kuriame scenoje bus suvaidinta tos pat autorės "Šiluvos pavėsyje". **H .D.**

Delhi, Ont.

Spalio 4 d., šeštadienį, vengrų salėje, Delhi apylinkės Bendruomenės valdyba rengia **pirmąjį pasilinksminimą - šokius.** Visus kviečiame skaitlingai atsilankyti ir kartu pamineti dešimties metų sukaktį, kai pirmieji naujieji ateiviai apsistojo šioje apylinkėje.

Pradžia 7 val. vak. Įvairūs gėrimai ir šiltos kaimiškos dešrelės tai tik dalis netikėtumų, kuriuos jums ruošia šio pasilinksminimo rengėjai. Laukiame !

Rengėjai.

L. Kat. Moterų D-jos skyrius šaukia visuotinį narių susirinkimą šį sekmadienį, spalio 5 d., Courtland vengrų parapijos salėje, tuojau po lietuviškų pamaldų, kurios įvyksta 9.45 val. ir tęsiasi 30 min.

Susirinkimo tikslas — aptarti veikimo gaires, pirmoj eilėj parengimą - balių, kuris numatomas spalio 18 d. Delhi, lenkų salėje.

Šiame svarbiame susirinkime kviečiame dalyvauti visas moteris nares ir prijaučiančias. Taip pat bus gera proga įsirašyti į šią organizaciją. **Valdyba.**

Šiuo kviečiame visus tautiečius į Niagaros Liet. Klubo rengiamą

ŠOKIŲ VAKARĄ,

kuris įvyks šių metų spalio mėn. 11-tą dieną, šeštadienį, 6 val. vak.

FALLS VIEW FIREMEN'S SALĖJE ,1786 DUNN ST., NIAGARA FALLS, ONT.

Šokiams gros populiariausias vietos lietuvių tarpe BENNI FERRI orkestras.

Bufetas su valgiais ir gėrimais — patarnaus visiems! Todėl nepraleiskite tos retos progos prie Niagaros krioklių gražiai lietuviškoje nuotaikoje pasilinksminti. Pelnas skiriamas lietuvių šalpos reikalams! — Visus kviečiame ir visų laukiame!

Niagara Falls, Ont. Lietuvių Klubas.

SUDBURY Ont.

Prasidėjo streikas. Rugsėjo 24 d. 14373 INCO darbininkai, kurie reikalavo pakelti atlyginimą 10 ct. valandai, kompanijai nesutikus visiškai nieko pridėti, pradėjo visuotinį streiką. Kompanija teigia negalinti pakelti atlyginimų dėl sumažėjusio nikelio ir vario pareikalavimo tarptautinėje rinkoje. Sąryšy su tuo streiku atleista ir daugiau darbininkų, ypač krautuvių tarnautojų, nes Sudbury kitos pramonės nėra. Jei streikas užsitęstų ilgesnį laiką, tai sugriautų ne tik Sudburio, bet ir visos apylinkės ūkinį gyvenimą ir visam kraštui padarytų milijoninius nuostolius. Jau 37 metai INCO darbininkai nėra streikavę. Tuo būdu 75% darbininkų liko be darbo.

Turimomsi žiniomis Petsame, prie šiaurinės Suomijos, rusai atrado daug nikelio ir skuba statyti fabrikus. Jei jie užverstų pasaulio rinką pigesnėmis kainomis, tai Sudbury numatoma sujungti kanalu su Georgian įlanka, ir kitos kompanijos pastatytų kitokių fabrikų. Kitas galimumas — tai gal INCO kompanijos vadovai užuodžia netolimą III-ąjį pasaulinį karą. Vilkino keturis mėnesius sutartį, o dabar įsileido į streiką, nes žino, kad karui prasidėjus, atlyginimai nekeliami, bet darbininkai dirbtų visas septynias dienas savaitėje.

Algis Kusinskis Kanados Tautinėje parodoje Toronte laimėjo aukso medalį akordeonistų konkurse.

Kun. Augustinas Sabas, iš JA V-bių, praleido atostogas pas brolį kun. Antaną ir aplankė vaišinguosius J. M. Kriaučeliūnus, V. Maizukienę, N. J. Paulaičius. Be to, svečiavosi pas nuoširdžiuosius J. G. Dambrauskus St. Charles, aplankė uranijaus sostinę Elliot Lake ir malaniuosius Trakinskus bei Kazlauskus Sault Ste. Marie, Ont., o pietų Ontario aplankė vaišinguosius S. Sš Rakščius ir J. L. Kriaučiūnus.

Į Mary Mount mergaičių kolegiją įstojo trys lietuvaitės:: Danguolė ir Virginija Kriaučeliūnaitės ir Liuda Poderytė.

Juozas Kriaučeliūnas, išgulėjęs daugiau kaip tris savaites General ligoninėje, po sunkaus širdies smūgio, šiek tiek sustiprėjo ir dabar gydosi, daktaro prižiūrimas, namuose. Daktaras tikisi, kad po trejeto mėnesių galės jau atsikelti iš lovos.

Bronius Rukštelis iš Toronto praleido atostogas pas M. J. ir Vl. Kriaučeliūnus.

Sudburiškis.

GREITAI ● GERIAUSIAI ● LENGVAI

PINIGAI Į LIETUVĄ

10 Rublių už 1.—

Mokestis $5.— iki $50.00

PILNAI GARANTUOTA

KVITAS PARŪPINAMAS

EXPRESU PER 2 SAVAITES

GRAMERCY

744 Broad Street

Newark 2, New Jersey, U.S.A.

Leista Bankų Dept. ir apdrausta

Taupykime ir skolinkimės kooperatiniame bankelyje "TALKA"

Augšti procentai už indėlius. Sumažinti procentai už paskolas.

Indėliai, paskolos ir nario gyvybė yra apdrausta.

DARBO DIENOS: penktadieniais nuo 6 val. vak. iki 8 val. vak., notaro A. Liudžiaus įstaigoje (II augštas), 128 Main St. W., tel. JA. 7-5575. Sekmadieniais nuo 12 val. iki 2 val. p.p., parapijos bibliotekoje, 58 Dundurn St. N. Susirašinėjimo adresas — 15 Homewood Ave.

Naujas būdas apsisaugoti nuo gaisro!

Skaitome kasdien spaudoje, kad sudega vaikai ir net suaugę tik dėlto, kad pavėluotai gaisras pajaučiamas.

Mes įrengiame "FIRE ALARM", kuris duoda signalus visame name vos gaisrui prasidėjus.

Statome augštos kokybės GOOD CHEER gazinius ir alyvinius pečius, vandeniui šildyti tankus. Išsimokėjimas iki trijų metų. Atliekame visų rūšių remontus, pečių valymus, 24 val. paroje patarnavimas

NORFOLK HEATING SERVICE

69 NAPIER ST., HAMILTON, ONT. Telefonas JA. 7-6281

JUOZAS ŽEMAITIS

(Authorized Good Cheer Dealer)

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ, LATVIJĄ ir kt. Rusijos kraštus siųskite savo giminėms ir artimiesiems siuntinius per

SAKAS PARCEL SERVICE

sent by

Ukrainska Knyha

755 Barton St. E., Hamilton, Ont.

Tel. LI. 4-7239

Jūsų siuntiniai yra garantuoti ir apdrausti. Galite siųsti maistą, avalynę, vaistus bei rūbus nuo 4-17 sv. Muito mokestis yra Ukrainskos Knyhos nustatytas.

Mūsų naujoje — didesnėje patalpoje Jūs rasite: avalynės, skaručių, odinių švarkų, skutimo, kirpimo priemonių ir kt. Mes turime didelį pasirinkimą kostiumams medžiagos, kaina nuo 8 dol. ir daugiau už kostiumą. Lygios vienspalvės vilnos ir angliškos dryžuotos. Taip pat ir šilko, flanelio įpilams ir kitko.

Mes Jums patarnausime greitai, nuoširdžiai ir teisingai.

Darbo val. 10 ryto - 7 val. vakaro, išskyrus pirmadienius.

Dėmesio Londono lietuviams!

Naujai atsidarė SIUNTINIŲ SKYRIUS - KRAUTUVĖ

LONDON GENERAL STORE

Ukrainskos Knyhos siuntinių patarnavimas

789 DUNDAS St., LONDON, ONT. Tel. GE. 4-0514.

Mūsų krautuvėje rasite didžiausią pasirinkimą geriausių angliškų vilnonių medžiagų, odinių švarkų ir kt. dalykų pigiausiomis kainomis. Lietuviai mielai kviečiami atsilankyti.

Laisvė ir universitetas dabarty

XXIV-TASIS PASAULINIS PAX ROMANA KONGRESAS

Iš rusų zonos į vak. Vokietiją iu yra pabėgę tūkstančiai studentų, docentų ir profesorių, iškodami laisvės ne vien asmeniniam gyvenimui, bet ir darbui niversitete. Universitetas, kuiam pašalinės jėgos uždeda pinasrį, nebeatitinka savo pakirčiai — būti laisva mokslio tyrinėjimo vieta.

Kai už universiteto sienų ima lešpatauti jėga teisingumo vieoje, aktualiai temai — "Laisvė universitetas" — skyrė savo ėmesį XXIV-tasis pasaulinis ax Romana kongresas.

Į šį kongresą, įvykusį Vienoje gpiūčio 31 - rugsėjo 6 d., 41 raštas atsiuntė 850 atstovų. Šį taičių pakėlė iki gero tūkstanio pačių austrų dalyviai. Matėšiame kongrese ir keturi lietviai, atstovavę "Ateitį": dr. E. urauskas, dr. J. Norkaitis, V. krupskelytė ir J. Medušaus.

Kongresas buvo pradėtas ponfikalinėmis mišiomis, kurias Karolio bažnyčioje, chorui ir rkestrui išpildant J. Haydno išias, celebravo nuncijus arkiyskupas dr. G. Dellepiane.

Po pamaldų įvairių rasių, kalų ir tautų atstovai rinkosi Vieos miesto halėje iškilmingo poėdžio. Jį atidarė studentiškosios ax Romana šakos (MIEC) prezidentė portugalė Maria de ourdes Pintasilgo. Sveikinimų ilėje pirmiausia buvo perskairtas — skaitė pats nuncijus — . Tėvo Pijaus XII kongresui irtas žodis. Toliau kongresą veikino austrų katalikų studentų ir akademikų sąjunga, nesių kongreso organizavimo aštą, pirmininkai, JTO gen. ekretoriaus vardu grafas d' utremont, Vienos burmistras . Jonas, Vienos arkivyskupas r. F. Koenig ir Austrijos vyausybės vardu švietimo minisris dr. H. Drimmel. Svečius dalyvius su Pax Romana būkupažindino prof. Ramon ugranyes de Franch, akademišosios Pax Romana šakos (MIC) gen. sekretorius.

Austrų filosofui Leo Gabriel eko garbė skaityti įvadinę paskaitą "Laisvės esmė ir jos egstencija". Antroje paskaitoje ijmegeno (Olandijoje) univerteto prof. L. J. Rogier išryškio tiesos ir akademinės laisvės ntykį. Trečiasis paskaitininas prof. M. Fogarty iš Univerty College of South Wales albėjo apie universiteto autoomiją.

Akademinė Pax Romana konreso dalis buvo užbaigta simoziumu "Universiteto laisvė ir tikimybė doktrinai". Šiame okalbyje, kuriam vadovavo ille universiteto porf. O. Lombe, šeši kalbėtojai — jų tarpe vienas studentas, atvykęs ongresan iš Lenkijos—nušvietė temą iš skirtingų šakų.

Kongreso organizatoriai neužiršo ir turiningos programos ongreso darbui paįvairinti. ugpiūčio 1 d. puošniose Schoen runn pilies salėse Pax Romana kongreso dalyvius priėmė Austrijos vyriausybė su bundeskancleriu J. Raab priešaky. Kiekvienas svečias buvo asmeniškai pristatytas vyriausybės atstovams.

Lygiai tokį pat šaunų priėmimą kongreso dalyviams surengė miesto rotušėje ir Vienos burmistras F. Jonas.

Dvi ekskursijos buvo skirtos arčiau pažinti Vienos miestą, jo apylinkes ir Wachau piezažus.

Paskutinį kongreso vakarą kongresininkai praleido Vienos operoje, besigėrėdami W. A. Mocarto "Užburtosios fleitos" pastatymu. Kongresas baigėsi rugsėjo 6 d. Atsisveikinantiems kongresininkams Vienos arkivyskupas dr. F. Koenig celebravo pontifikalines mišias šv. Stepono katedroje. Jos gotiškais skliautais sklido darnūs Mocarto "Karūnavimo mišių" akordai.

Į baigminį posėdį Vienos miesto halėje, kurios sienas puošė 32 valstybių vėliavos, atsilankė Vienos arkivyskupas, universiteto rektorius, augštas UNESCO pareigūnas ir kitų svečių. Už prezidiumo stalo sėdėjo ir "Ateities" atstovas dr. E. Turauskas.

Posėdžio metu prof. W. Pompe pristatė kongresui naujai išrinktą Pax Romana (MIIC) prezidentą ispaną profesorių Ramon Sugranyes de Franch ir gen. sekretorių olandą Tom Kerstiens.

Pax Romana kongresas Vienoje vainikavo savo darbą sekančia rezoliucija:

"XXIV-tasis pasaulinis Pax Romana kongresas griežtai pasmerkia grubius akademinės laisvės pažeidimus, kuriuos šian dien turi iškęsti pernelyg didelis universitetų skaičius.

Kongresas pasisako ypatingai prieš betkokį religinės laisvės suvaržymą ir bandymus diskriminuoti kitas rases.

Kongresas krepiasi į visus akademikus, skatindamas juos veikti, kad jųjų universitetuose įsiviešpatautų tikra laisvė, kaip ją aptarė kongresas.

Kongresas prašo visus katalikus dar daugiau ir karščiau melsti Dievą, tikrosios laisvės Kūrėją, už visus tuos žmones, kurie dėl teisingumo ir savo tikėjimo kenčia persekiojimus".

J. Medaitis.

Savosios kultūros reikšmė

Nutautėjimo — asimiliavimosi su kitomis tautybėmis viena iš svarbiausių priežasčių būna svetimos kultūros įtaka. Juo svetimos kultūros įtaka stipresnė, tuo labiau ji nustelbia savąją kultūrą ir tuo greičiau vyksta asimiliavimasis. Iš to lengva suprasti, jog norint sulaikyti nutautėjimo procesą, reikia prieš svetimos kultūros įtaką pastatyti stiprią savąją kultūrą. Tačiau tai padaryti yra įmanoma tik tuomet, kai turima galimybė savąją kultūrą gerai pažinti, ją perprasti ir kai savosios kultūros gyvenime laikomasi, kai savosios kultūros įtakoj išauklėjamos ir priaugančios kartos.

Kas gi yra ta mūsoji kultūra ir kuo ji skiriasi nuo kitų kultūrų, kaip ją atpažinti? P. Maldeikis savo straipsnyje "Dviejų kultūrų sankryžoje", Aidai Nr. 9, 1953 m., taip apibūdina lietuvių kutūrą: "Nepaliesti augštos civilizacijos, o daugiau bendraudami su gamta ir jos nuolat veikiami, mes išsiugdėme sveiką, natūralų ir neiškraipytą vertinimą visko, kas vertinga, teisinga, nuoširdu, dora. O tai jau reiškė dvasinę mūsų tautos kultūrą, daugiau ar mažiau skirtingą nuo tos kultūros, kuri gimsta augštos civilizacijos aplinkoje. Kad ir kaip kritiškai mes žiūrėtume į savo liaudiškos kultūros pagrindą, kad ir kaip ji kaikam atrodytų nesudėtinga, ar primityvi, vis tik ją reikia vertinti kaip daugelio amžių patirties dvasinių vertybių atranką, nuskaidrintą krikščionybės šviesoje. Joje mes gėrimės labai giliu lietuvių religingumu, tiesumu, prisirišimu prie savo žemės, gamtos meile, natūraliu nuoširdumu, mistišku atsidavimu Dievo valiai ir noru ne tiek iškilti, kiek būti geru žmogumi". Tačiau šiais žodžiais dar mažai pasakoma, kas yra lietuvių kultūra — tai tik užuominos, tik kryptis, kur savosios kultūros reikia ieškoti ir kaip ją suprasti. Ir kiti mūsų kultūrininkai bei mokslininkai iki šiol neparašė nei vieno veikalo ar didesnio darbo, kur būtų giliai išnagrinėta ir aiškiai pasakyta, kaip ta lietuvių kultūra atrodo. Todėl, norint panaudoti visas geriausias priemones kovai prieš nutautėjimą, mūsų mokslininkai turėtų artimiausiu laiku minėta spragą užpildyti — paruošti ir išleisti veikalą apie lietuvių kultūrą. Kod to dar nėra padaryta, tremtiniai turėtų atkreipti dėmesį bent į svarbesnius liet. kultūros bruožus. Lietuvių kultūros svarbiausiais bruožais laikytinos dvasinės vertybės, kurias mini P. Maldeikis.

Aišku, svetimose kultūrose radus tikrai gerų savybių, galima ir net reikia jas pasisavinti, bet tik kaip savosios kultūros papildymą, o ne pakaitalą. Jeigu ir geriausių savybių būtų atrasta svetimoj kultūroj, nevalia laikyti savosios kultūros žemesne, nes tuo būdu daromas žingsnis nuo jos atsisakymo ir einama link nutautėjimo. Kaikam gali atrodyti, kad toks tvirtinimas yra nepagrįstas. Kol kas dar neįmanoma kultūrų lygį tiksliai išmatuoti ir negalima tvirtinti, kad ta kultūra yra žymiai augštesnė, o ana žemesnė. Tačiau drąsiai galima tvirtinti, kad viena kultūra geriau tinka vienam kraštui, o kita — kitam. Lietuviams geriausiai tinka savoji, lietuviška kultūra. Mums ji yra geriausia, tačiau kad neskambėtų šovinistiškai, sakysime bent, kad mūsoji kultūra nežemesnė už svetimąsias. Mūsų vyresnieji, kurie savąją kultūrą laiko žemesne ir pasiduoda svetimai, atrodo panašūs varnoms povo plunksnose. Tiesioginiai jie nepakenkia nei lietuvybei. Tačiau visa tai vėliau atsilieps nutautėjimu jaunojoj, priaugančioj kartoj. Jei mums svetimoji kultūra bus geresnė už savąją — lietuvišką, tai priaugančiai kartai lietuviškoji kultūra bus jau bloga. Ir tai bus priežastis, dėl kurios nutrūks ryšiai su lietuvybe.

JAV, Kanadoj ar kitur daugeliu atvejų materialinės vertybės statomos augščiau už dvasines. Tai aiškiai prieštarauja mūsų kultūrai. Mes juk gyvais pavyzdžiais pamatėme ir išgyvenome materialinių vertybių menkystę. Visą turtą, kurį turėjome Lietuvoje, palikome. Išsinešėme tiktai dvasines vertybes, todėl jas tinkamai ir branginkime, kaip mūsų stiprybės ir atsparos laidą. Materialinės vertybės yra tiek reikšmingos, kiek jos pasitarnauja dvasios reikalams. Šis mūsų kultūros požymis yra ne atsilikimo ženklas, bet pažangos ir dėl to mums nėra ko žemintis prieš kitas kultūras. Verta pažymėti, kad ir JAV-bėse pasigirsta balsų už dvasinių vertybių statymą augščiau, kaip materialinių.

Šimtaprocentinis intelektualinių jėgų panaudojimas

Turime savo tarpe asmenybių, kurios visas jėgas atiduoda savo tautiečių gerovei, Lietuvos laisvinimo reikalams arba savo kultūriniu įnašu garsindami Lietuvą. Kaikurie jų per tą didelį darbštumą yra jau gerokai ir savo sveikatą pakirtę... Bet nepalyginamai daugiau yra mokslinguųjų, kurie kaip paukščiai pakirptais sparnais stumdosi betikslėjai masėje, kaip kokie bedarbiai, niekuo nepasireikšdami, arba paskendę tik savo asmeniškuose reikaluose. Keletas ar keliolika pasišventėlių vistiek nepajėgs atlikti viso reikalingo darbo, o tik greičiau nueis į kapus.

Išvardinta įvairios galimybės, kuriomis būtų įmanoma išsaugoti tremtyje mūsų tautiečius Lietuvai. Bet kad tos galimybės būtų pilnai išnaudotos, turėtų į tą šventą darbą įsitraukti visi mokslingieji ir kiti sąmoningi tautiečiai. Jėgų niekad nebus perdaug. **Sąmoningai ar nesąmoningai, bet mes visi nešame atsakomybę dėl savo tautos ateities, nes didele dalimi ji priklauso nuo mūsų šiandieninės veiklos.** Tad tepasirenka tai veiklai kiekvienas tokią sritį, kuri jam atrodo parankiausia. Keli pavyzdžiai:

Kas moka pakalbėti — teparuošia bendruomenės susirinkimui gerą paskaitą, tepraveda diskusijas, arba tedalyvauja kitoje programos dalyje. Juk dažnai tiesiog graudu matyti kaikurių PLB apylinkių susirinkimus. Augštesnio išsilavinimo žmonių juose nepamatysi. Ko gi jie ten eis — neįdomu! O kas gi tuos susirinkimus galėtų padaryti įdomiais? Kai bendruomenės susirinkimuose, įvairiuose parengimuose, stovyklose ar kitokiose programose aktyviai pasireikš ir mokslingieji, tai ir visi tie parengimai bus įdomesni, bus gausiau lankomi ir ne viena lietuviška dūšia bus išgelbėta nuo blogų įgeidžių, sumasėjimo, nutautėjimo. Plačiau pasireikš ir lietuvių kultūros įtaka jaunojoj kartoj.

Kas gali padainuoti, tepamoko lietuviukus lietuviškų dainų, tų pačių, kurios kitados Lietuvos sodžiuose vakarais skambėdavo.

Ten, kur nėra lietuviškų mokyklėlių ir vaikai neturi galimybės pramokti lietuviškai, reikėtų nepabijoti vargo ir savo iniciatyva pamokyti vaikutį lietuvių kalbos, istorijos, geografijos. Tėvai su džiaugsmu tą paramą priims ir patys daugiau kreips dėmesio vaiko lietuviškam auklėjimui.

Skaityti uoliai lietuvišką spaudą, ją platinti ir patiems bendradarbiauti. Kokia plati veiklai dirva spaudoje!

Tremtyje yra galimybė prieiti prie garsiųjų pasaulio rašytojų žymiųjų veikalų. Skaityti juos ir svarbiausiomis mintimis pasidalinti spaudoje, paskaitose, pokalbiuose, su plačiąja visuomene ir paskirais asmenimis.

Tai tik keletas būdų, kaip įjungti mūsų jėgas visų lietuvių gerovei. Jų yra daugybė ir norintieji lengvai suras sau tinkamiausį. Tokia veikla būtų ne rezoliucijoms pritarimas, o tikras pasišventimas. Tačiau šiuo atveju pasišventimas būtų dvigubai atlygintas: pagelbstintieji kitiems ir patys sau daug pagelbėtų...

Mečys Musteikis (ELI).

"Rinktinė" verta dėmesio

Naujo, lietuvių kalba dar nebuvusio žurnalo pasirodymas buvo labai jau kukliai sutiktas. Tai "Rinktinė", leidžiama Anglijoje. Tiesa, nedidutis formatas, prastokas popierius, bendrai gan skurdi išvaizda, gal ir nepatraukė dėmesio. Bet šis naujagimis savo originalumu ir tikslais gali būti labai naudingu leidiniu visame lietuviškajame išeivijos gyvenime.

"Readers Digest" pobūdžio leidinys gali būti labai ir mums pravartus. Ir taip, pradeda mus lankyti nedidutė knygutė, suteikianti galimybę rinkti kiekvieną numerį ir turėti sau ateičiai labai naudingą medžiagą. Juk tai, leidėjų žodžiais tariant, iščiulpta iš mūsų periodinės spaudos visa, kas lietuviškai brangu, miela, vertinga, įdomu ir kiekvienai lietuviškai širdžiai prieinama.

Rinkti ir laikyti laikraščius, didesnio formato žurnalus, tikrai yra nepatogu, daug ir vietos užima. Be to, jei tokius rinkinius gali laikyti laikraštininkai, rašytojai ar kiti kultūrininkai, eiliniams visuomenės nariams tas beveik neįmanoma, o kartais ir neįdomu. Tuo tarpu, pasilaikyti vieną ar kitą rūpimų klausimu straipsnį, ištrauką, citatą, dažnas pageidauja. Čia kiekvienam pasitaranuja "Rinktinė", kurioje spausdinami iš lietuviškojo taško žvelgiant patys aktualiausieji mūsų periodikos straipsniai, studijėlės ir šiaip įvairenybės. Be abejo, kiekvienas "Rinktinės" skaitytojas gal ir turėtų leidėjams vienų ar kitų pageidavimų, kitas galvotų, kad derėtų spausdinti tokio pobūdžio straipsnius, o ne kitokio. Visiems vistiek neįtiksi, nors leidėjai, reikia tikėtis, stengsis tenkinti savo skaitytojų poreikius ir, galimybių ribose, bandys pildyti pageidavimus. Ar turi ateitį "Rinktinė", ar turės pasisekimo lietuviškosios skaitančios visuomenės tarpe? Šio straipsnelio autorius drįstų teigti — neabejotinai!

Juk taip miela ir paranku nedidelį leidinėlį įsimesti į kišenę, portfelį ar maišelį, kur nors vykstant, kur nors sėdint, ko nors laukiant ir pan. Perspausdinami straipsniai parenkami tokie, kurie nesensta, kurių aktualumas nėra susijęs tik su šia ar vakar diena, tuo būdu pasiskaitymai visados lieka naudingi ir tinka bet kuriam momentui ar metų laikui.

Žinokime, ir amerikinis, milioninį tiražą turįs "Readers Digest", ne iškart atsirado toks, koks šiandien yra. Ir jis yra perėjęs įvairų kelią. Vėliausiai, kaip jų leidėjai sklebė, finansiniai sunkumai privertė pakeisti nusistatymą reklamų atžvilgiu, bet, nežiūrint to, ir toliau tas leidinys visados randa vietą kiekvieno inteligento amerikiečio lentynoje. Tebūna tad ir lietuviškasis "RD" variantas — mūsoji "Rinktinė" — būtinybė kiekvieno spaudą sekančio tautiečio rankose. Be abejo, gausesnis tiražas įgalins "Rinktinę" netik atpiginti, bet ir tobulėti turiniu ir išvaizda. "Rinktinė" — tai ne leidinys konkuruoti kitus lietuviškuosius periodinius leidinius, bet kaip tik juos paryškinti, išgraibstant pačius tirštimus, patį geriausią. Leidėjai—Nidos knygų klubas — tegali būti tik sveikinamas su savo naujuoju sumanymu. Telieka dabar laukti sekančiojo "Rinktinės" numerio. **Al. Gimantas.**

Redakcijai prisiųsta

Kazys Bradūnas, Morenų ugnys. Išleido Literatūros Lankai, 1958 m., Viršelis Viktoro Petravičiaus, Tiražas 400 egz. Spaudė Time Press, Toronto, Ont., Canada, 80 psl. Kaina $2.

Juozas Prūnskis, Rinktinės mintys. "Lietuvių Dienų" leidykla, Los Angeles 3, Calif. Tiražas 1.200 egz. 326 psl. Kaina 4 doleriai.

Dr. Algirdas Margeris, Amerikos lietuviai ir angliškųjų skolinių žodynas 1872-1948 m. 366 psl. Chicago 1958. Įrišta kalenkoro viršel. Kaina nepažymėta.

Jeronimas Ignatonis, Ir nevesk mus į pagundą. Premijuotas romanas. Lietuviškos Knygos Klubas. 1958, Chicago, Ill., 320 psl.

V. R. Saudargienė, Liaudies šokis Lietuvoje. Viršelis H. Šalkausko, iliustracijos V. Saudargo. Išleido PLB Vokietijos Kr. Valdyba 1958 m. Tiražas 500. Spaudė Presse - Druck GmbH, East and West, August - September, 1958, Vol. IV, No. 16, 69-88 psl.

Pirmyn, jaunime! Toronto moksleivių ateitininkų laikraštis. I-ji metai, Nr. 1, 1958 m. rugsėjo mėn. 28 d. 4 psl. rotatorinis leidinys.

Jaunimo žygiai, 1958 m. nr. 3 (16), 64 psl.

Šiame nr. rašo: P. Maldeikis, dr. K. Šidlauskas, Julius Gravrokas, A. Gražiūnas, St. Alšėnas, Jurgis Gravrokas.

Skautų Aidas, 1958 m. rugsėjo mėn., Nr. 9, 24 psl.

Moteris, 1958 m. liepa - rugsėjis, Nr. 3(12), 28 psl.

Šiame nr. rašo: kun. St. Yla — Kodėl Marija apsireiškė Šiluvoje?; F. W. Foerster — Kryžius ir gyvenimas; I. Kairienė - Vaičiūlėnaitė — Dėmesio vaikų auklėjimui; A. S. — Tarp svajonių ir tikrovės; V. Frankienė — Grįžusi laimė; M. Indrišiūnaitė — Moterys Lietuvai prisikeliant; Z. D. — pasitikėjimas savimi; O. Bačkienė — Moterų talka; E. Senkuvienė — Visuomeniniuose baruose — tik ne aš; E. Šulaitis — Moterys ir sportas; dr. E. Norvaišienė — Kūdikių grūdinimas ir atsparumas; Br. Pabedinskienė — Šeimininkėms; E. Tumienės, Alės Rūtos, A. Dubauskienės - Karvelytės, J. Narūnės eilėraščiai; kronika ir kt.

Mirus mylimai motinai

a. a. Antaninai Magdalenai Gustaitytei - Šalčiuvienei,

mūsų bendradarbiui Algimantui Šalčiui su šeima ir sesutei Giedrei Sidrienei su šeima reiškiame nuoširdžios užuojautos

Tėviškės Žiburiai.

Motinai Lietuvoje mirus

ANTANINAI GUSTAITYTEI - ŠALČIUVIENEI,

nuoširdžią užuojautą reiškiame sūnui Algimantui Šalčiui su šeima ir dukteriai Giedrei Sidrienei su šeima

Jagėlų šeimos.

L. K. Kūrėjų - Savanorių S-gos Toronto skyriaus nariui

A. A. LEONUI ČUPLINSKUI mirus,

skausmo valandoje prislėgtai jo žmonai Valerijai, dukrai Gražinai su vyru, sūnums: inž. Gieniui ir Algirdui su žmona bei kitiems artimiesiems reiškia nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdi

Toronto Kūrėjai - Savanoriai.

Skyriaus narę p. Čuplinskienę ir jos šeimą, mirus vyrui - tėvui

A. A. LEONUI ČUPLINSKUI,

nuoširdžiai užjaučiame, kartu liūdime ir meldžiamės už jo vėlę.

KLK Moterų Draugijos šv. Jono Krikštytojo parapijos skyrius.

A. † A.

LEONUI ČUPLINSKUI mirus,

p. Čuplinskienei, sūnums, dukrai p. Stripinienei ir jos vyrui gilią užuojautą reiškia

Šatrijos skaučių Tuntas.

Staigiai ir netikėtai mirus mielam prieteliui

a. a. LEONUI ČUPLINSKUI,

didžio liūdesio valandoje jo žmonai Valerijai, dukrai Gražinai su vyru, sūnums: inž. Gieniui ir Algirdui su žmona bei kitiems velionio artimiesiems reiškia nuoširdžiausą užuojautą

Banelių šeima.

Mylimam vyrui ir tėveliui

A. † A.

LEONUI ČUPLINSKUI mirus,

jo žmonai, sūnums ir dukteriai su šeima liūdesio valandoje gilią užuojautą reiškia

J. K. Taujeniai ir P. A. Ledai.

A. † A.

LEONUI ČUPLINSKUI mirus,

velionio žmonai Valerijai Čuplinskienei, dukteriai Gražinai Stripinienei ir jos šeimai, sūnums Eugenijui ir Algiui su šeima, reiškiame nuoširdžią užuojautą

A. E. Čižikai ir J. E. Račkauskai.

A. † A.

LEONUI ČUPLINSKUI staiga mirus,

velionio žmoną Valeriją Čuplinskienę, dukterį Gražiną Stripinienę ir jos vyrą Praną, sūnus Eugenijų ir Algirdą su šeima, gilaus liūdesio valandoje nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime

Vanda ir Mykolas Slapšiai, Vanda ir Viktoras Petrauskai.

A. † A.

LEONUI ČUPLINSKUI staiga mirus,

velionio žmonai Valerijai Čuplinskienei, dukteriai Gražinai ir sūnui Algiui su šeimomis, sūnui Eugenijui bei giminėms liūdesio valandoje reiškiame gilią užuojautą

Vanda, Valentina, Vytautas ir Irena Jučai.

Kultūros ir knygų pasauly

Visuotinis Rašytojų Draugijos susirinkimas kviečiamas šeštadienį, spalio 25 d., 2 val. p.p. Niujorke, Liet. Piliečių klube, 280 Union Ave., šia darbotvarke:

1. Susirinkimo atidarymas,
2. Prezidiumo rinkimas,
3. Rezoliuc. kom. sudarymas,
4. Valdybos veiklos apyskaita,
5. Revizijos kom. aktas,
6. Narių pasisakymas dėl LR D-jos veiklos,
7. Balsavimo kom. protokolas,
8. Naujosios valdybos pasisakymas,
9. Naujų narių priėmimas,
10. Draugijos reikalai,
11. Rezoliucijos.

Nustatytu laiku nesusirinkus bent pusei narių, po vienos valandos ta pačia darbų tvarka įvyksta antras visuotinis susirinkimas ten pat, ir jis pagal įstatus yra teisėtas.

LRD valdyba.

Kun. A.Kontautas, vyčių dvasios vadas, parašė knygutę apie šv. Kazimierą angliškai. Ją išleidžia patys vyčiai.

Alice Stephens mergaičių choras rugsėjo 20 d. Universal Recording Inc. studijoje į ilgo grojimo HiFi plokštelę įgiedojo 8 kalėdines giesmes ir 11 liaudies dainų. Plokštelė pasirodysianti rinkoje lapkričio mėnesį.

Lietuviška Hi-Fi

— ilgo grojimo plokštelė — 16 liaudies dainų ir šokių 1-12" LP. Kaina $5.95.

Pasaulinio garso plokštelės su **Marek Weber, Caruso, Josef Schmid, Rich. Tauber, Zarah Leander, Jeanette Mc Donald, Nelson Eddy, Don Cossacks,** ir daugelis kt.

WALTER KOPPEL
609 Yonge St., Toronto 5, Ontario.

Saugesniam važiavimui! **Gyvybė, kurią išgelbėsite, gali būti jūsų pačių!**

Dabar pats laikas patikrinti savo mašiną —

- **PRIEKINIŲ RATŲ IŠLYGINIMAS — patikrinkite savo mašiną dar šiandien!**
- **RATŲ BALANSAVIMAS**
- **PILNI PERDAŽYMO DARBAI**
- **VAIRŲ PATIKRINIMAS**
- **SULANKSTYMŲ IŠTAISYMAI**
- **STABDŽIŲ ĮDĖJIMAS, ir kiti darbai.**

IMPERIAL AUTO COLLISION

561 - 567 KEELE STREET, TORONTO
(pusantro bloko į pietus nuo St. Clair Ave.)

TELEFONAS RO. 9-4773 **Savininkas Gustavas Keraitis**

JEI STATAI AR PUOŠI NAMUS —

DĖL STATYBINIŲ MEDŽIAGŲ

kreipkis į lietuvišką firmą

MODERN STONE CO.

NORTH QUEEN ST., ISLINGTON (prie Ontario Hydro)
Telefonas BE. 3-1911

Turime įvairių spalvų dirbtinių akmenų, palangių, kaminams viršų, cemento, kalkių (Sealbond), smėlio ir kit. medžiagų.

"ATLANTIC" RESTORANO

NAUJI SAVININKAI HEIKIAI MALONIAI KVIEČIA ATSILANKYTI.

Atidarytas nuo 6 val. ryto iki 10 val. vak.

1330 DUNDAS ST. W. **Toronto** **TEL. LE. 1-9347**

Mann & Martel LTD.

REALTORS

1199 Bloor St. W. Telef. LE. 4-8481

Perkant ar parduodant nekilnojamą turtą visada kreipkitės į šią didelę pardavimo įstaigą, kuri turi 10 atskirų biurų įvairiose miesto dalyse. Greitas ir sąžiningas patarnavimas. Didelis pasirinkimas. Paskolų sudarymas ir finansinė parama trūkstant įmokėjimo. Čia rasite viską kas Jus interesuoja nekilnojamo turto reikaluose.

College - Marguerette
$2.500 įmokėti, 8 kambarių mūrinis namas, vieta garažui, 2 moderniškos virtuvės, nauja šildymo sistema. Arti susisiekimo.

Bloor - Lansdowne
$3.000 įmokėti, 8 kambarių mūrinis pusiau atskiras namas su 3 moderniškom virtuvėm, nepereinami kambariai, alyva apšildomas, Savininkas išvyksta į Angliją. Geri morgičiai.

Geležies dirbtuvė
$5.000 įmokėti, gamina įvairius metalinius daiktus: žaislus, įrankius ir kt. Dviejų augštų pastatas ir visa mašinerija su įrengimais. Prašoma kaina $20.000. Viena skola balansui.

St. Clair - Oakwood
$5.000 įmokėti, 8 kambarių per du augštus, gražaus mūro namas su dvigubu garažu, vandeniu alyva apšildomas, 2 moderniškos virtuvės. Dalis baldų įeina į pirkimo kainą.

Eglinton - Avenue Rd.
$6.000 įmokėti, 6 kamb. atskiras gražaus mūro namas su garažu, vandeniu alyva šildomas, viena skola balansui. Kvadratinis planas.

Jane - Annette
$12.000 pilna kaina, 5 kambarių mūrinis namas, alyva apšildomas, moderniška virtuvė, gražus kiemas, garažas.

Parkdale
$13.500 pilna kaina. 8 kamb. per du augštus, mūrinis namas, pusiau atskiras, alyva šildomas, dideli kambariai, didelis kiemas, reikalingas remonto.

Indian Rd. - Bloor
$6.000 įmokėti, 9 kambarių, atskiras mūrinis namas su 2 garažais, vandeniu alyva apšildomas, 3 moderniškos virtuvės.

Quebec - Bloor
$8.000 įmokėti, 11 kambarių atskiras mūrinis namas su 2 garažais, 3 moderniškos virtuvės, 2 vonios. Geros pajamos.

St. Clair - Oakwood
Tripleksas, 1 metų senumo, viso 14 kambarių, vandeniu alyva šildomas. Geros pajamos. Butas savininkui už mėnesio laiko.

Eglinton - Keele
$12.000 įmokėti, 6 butų, 3 metų senumo apartmentinis namas su 2 garažais. Pilnai išnuomotas, geros pajamos, arti susisiekimo ir krautuvių. Pilna kaina $56.000.

College - Gladstone
1 atvira skola 10 metų
$2.000 įmokėti, mūrinis, 8 kambariai, 2 virtuvės, dvigubas garažas. Namas mokasi iš nuomos pats. Kaina $16.900.

College - Ossington
$2.500 įmokėti, mūrinis, atskiras, 9 dideli kambariai, 2 virtuvės, garažas, geri morgičiai. Kaina $17.500.

Dundas - Gladstone
$2.000 įmokėti, mūrinis, 6 švarūs kambariai, 2 virtuvės, garažas, nauja šildymo sistema. Kaina $14.900.

Bloor - Gladstone
$2.500 įmokėti, mūrinis, 8 kambariai, 3 virtuvės, garažas, alyva šildomas. Kaina $15.900.

Indian Grove - Annette
$2.500 įmokėti, mūrinis, 8 puikiame stovy kambariai, garažas, alyva šildomas. Kaina tik $16.900.

Bloor - Dovercourt Rd.
$2.800 įmokėti, mūrinis, 8 gražūs ir švarūs kambariai, 2 virtuvės, garažas. Idealus namas dėl pajamų. Savininkas pirko. Tuoj pat bus parduotas. Kaina $17.900.

Bloor - Indian Grove
$3.000 įmokėti, mūrinis, 6 kambariai, 2 virtuvės, garažas.

Roncesvalles - Fern Ave.
$3.000 įmokėti, mūrinis, 8 kambariai, 2 virtuvės, vieta garažui. Savininkas nori greitai parduoti.

Indian Rd. - Annette
Savininkas išvažiuoja iš Toronto
Kaina $16.900 už atskirą, mūrinį, 8 kambarių, 3 virtuvių namą ir garažą. Gera proga pigiai pirkti High Park rajone. Geras įmokėjimas reikalingas apie $6.000.

Roncesvalles - Wright
$5.900 įmokėti, mūrinis, atskiras, 9 kambariai ant dviejų augštų, 2 virtuvės, 2 vonios, didelis kiemas, vandeniu alyva šildomas. Savininkas pirko kitą namą ir turi tuoj pat parduoti. Naudokitės proga tuoj pat.

B. SAKALAS
- SAKALAUSKAS
Darbo telef. LE. 4-8481
Namu tel. LE. 6-1410

T. STANULIS
1159 ST. CLAIR AVE.
LE. 4- 6346. Namų RO. 2-5543.

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiame skelbime sau tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

Joseph A. PETERS Ltd.

REALTORS
Narys Toronto Real Estate Board.

1162 ST. CLAIR AVE. WEST TELEFONAS LE. 2-3321

College - Bloor
$2.000 įmokėti, 9 didelių kambarių, atskiras namas, 2 virtuvės, alyvos šildymas, garažas.

Dovercourt - College
$4.000 įmokėti, 11 labai didelių k., atskiras namas. 2 vonios, 2 virtuvės, vandens alyvos šildymas. Privatus įvažiavimas. Labai arti susisiekimo ir apsipirkimo.

St. Clair - Bathurst
$5.000 įmokėti, 8 kambariai dviejuose augštuose. 2 vonios, 2 virtuves. Vandens ir alyvos šildymas, privatus įvažiavimas, 2 garažai. Vienas morgičius 10-čiai metų.

St. Clair - Oakwood
$6.000 įmokėti, 10 gražių kambarių per 2 augštus. 2 vonios, 2 virtuves, 2 garažai. Vandens alyvos šildymas. 1 atviras morgičius.

St. Clair - Oakwood
$6.000 įmokėti, 11 kambarių, atskiras namas, labai arti St. Clair, 2 virtuvės, 2 vonios, vandens ir alyvos šildymas. Garažas.

St. Clair - Oakwood
$5.000 įmokėti, labai gražus 7 kambarių atskiras namas. Vandens ir alyvos šildymas. Vienas atviras morgičius 10 metų.

Pirkdami ar parduodami kreipkitės:

B. MARIJOŠIUS

Įstaigos tel. LE. 2-3321 — Namų tel RO. 2-5543

Mes skoliname įmokėjimui pinigus, duodame ir perkame morgičius!

Niekur kitur Jūs nerasite tikro ir teisingo morgičių patvarkymo parduodant nuosavybę, kaip tik čia, nes mes turime ilgametį biznį su geromis firmomis ir jų pilną pasitikėjimą. Mūsų biznis remiasi geru ir sąžiningu patarnavimu ir parduodame nuosavybes tik su geromis išsimokėjimo sąlygomis. Skambinkite mūsų firmai ir agentams ir Jūs rasite tikrą Jūsų reikalų supratimą ir sprendimą perkant ar parduodant namus ir biznius.

A. MORKIS
REAL ESTATE & BUSINESS BROKER
1077 Bloor St. W. - - - Telef. LE. 4-8459

Jums patarnaus:

P. BUDREIKA — Namų tel. WA. 1-7672
F. JONYNAS — Namų tel. EM. 4-9641 ir EM. 6-0091
A. BLIUDŽIUS — Namų tel. LE. 5-4229
V. MORKIS

Baby Point Paint & Wallpaper

C.I.L., B. MOORE, CR. DIAMOND, SELECTONE, O.P.W. firmų dažai, sienoms popieris, įvairios tailės ir kiti reikmenys. DAŽAMS NUOLAIDA 15%—25%.

Kviečiame atsilankyti arba skambinti tel. RO. 2-4931.
Sav. A. F. GALDIKAI — 351 JANE ST. (prie Annette).

Vaistai Lietuvon!

IŠGELBĖKITE GYVYBES, PASIUSKITE SAVO GIMINĖMS IR DRAUGAMS VAISTŲ
Rašykite, telefonuokite ar atvykite pas mus. Visos informacijos veltui.

WALTMAN'S Patikima Vaistinė
1147 DUNDAS ST. W., Ossington kampas (priel Lietuvių Namus)
TELEFONAS LE. 6-2139

JOINT REALTY LTD.
899 BLOOR ST. W. — TEL. LE. 4-6381
Turime daug įvairiose vietose namų pasirinkimui tik kreipkitės ir gausite pilnas informacijas.
Tvarkome visus morgičių reikalus.

SPORTAS

AUŠROS ŽINIOS

Praėjusį savaitgalį "Vyčio" dešimtmečio turnyre Aušros vyrų ir mergaičių krepšinio komandos išsikovojo pirmąsias vietas ir savo taurių lentynas praturtino gražiomis šv. Jono Krikštytojo parapijos ir "Paramos" taurėmis.

Šeštadienio rungtynėse Aušros jaunosios krepšininkės nugalėjo solenizantes rezultatu 31:28 (13:14) ir sekmadienio finaluose — Hamiltono kovietes rezultatu 36:25 (12:14). Aušros komandoje žaidė: E. Juškaitė, G. Uogintaitė (11, 12), A. Sapijonytė, A. Šapokaitė (4, 13), A. Rekštytė, B. Siriūnaitė (6, 2), D. Simonaitytė (3, 0), R. Gataveckaitė (7, 9), J. Gataveckaitė ir A. Grigaitė.

Vyrų komanda šeštadienio rungtynėse nugalėjo Montrealio Taurą rezultatu 57:56 (27:27, 49:49) ir sekmadienio finaluose Vytį rezultatu 65:62 (34:31). Aušros komandoje žaidė: A. Buntinas (0, 21), O. Kulys (11, 3), J. Laurinavičius (13, 16), A. Jankauskas (20, 9), R. Gudas (6, 10), Š. Styga (3, 0), D. Venckus, A. Šiurna, R. Juozaitis (4, 2), V. Butkevičius.

Numatytame šachmatų turnyre, rengėjams nesutikus nukelti rungtynes (Aušra - Vytis) į popietį (4 Aušros žaidėjai dirbo) Aušra negalėjo dalyvauti.

Praėjusį ketvirtadienį draugiškose krepšinio rungtynėse aušrietės pralaimėjo CYO lygos meisterėms St. Cecilias rezultatu 60:45. Aušros komandoje žaidė: A. Šapokaitė 10, R. Gataveckaitė 2, A. Rekštytė 2, G. Uogintaitė 14, A. Grigaitė, B. Ožalaitė 2, J. Gataveckaitė 2, A. Sapijonytė, E. Juškaitė 4, D. Simonaitytė 9.

Krepšinio ir stalo teniso treniruotės vyks senąja tvarka. Žaidėjai prašomi reguliariai lankytis treniruotėse, nes lygų rungtynės jau čia pat. Šiemet mergaitės dalyvaus CYO lygoje Senior, Junior ir Juvenale grupėse; vyrai — B-C ir Metro Junior A; jaunučiai — Toronto & District Church lygos Midget grupėje.

J. P.

VYČIO ŽINIOS

Dešimtmečiui paminėti sportinės žaidynės, įvykusios praėjusį savaitgalį, buvo atžymėtos plačia varžybine programa, kurios aprašymą pateiksime artimiausiu laiku. Betgi, nors trumpai norėtumėm išreikšti padėką visiems darbais ar žodžiu prisidėjusiems prie žaidynių pravedimo, o labiausiai mieliems sportininkams taip gausiai dalyvavusiems šioje šventėje. Taip pat esame dėkingi visiems mus sveikinusiems; kun. P. Ažubaliui; Tėvams Pranciškonams už salę rungtynėms; visiems suteikusiems nakvynes sportininkams; Paramai; SLA 236 kuopai; šv. Jono Kr. parapijai; KLB Toronto apylinkei ir Sporto Aypgardai už dovanas laimėtojams; V. Butkiui, p.p. Kuprevičiams, P. Rožaičiui, J. Nešukaičiui ir A. Siručiui už varžybų pravedimą ir visiems kitiems talkininkams.

Stalo teniso treniruotės šv. Jono Kr. parapijos salėje vyksta nusistovėjusia tvarka. Ateinančią savaitę pradedami tarpusavio turnyrai.

Krepšinio treniruotės penktadieniais atšaukiamos ir tuo pačiu pratęsiamos vyrams nuo 3.30 iki 6 val. Moterų treniruotės vyks ketvirtadieniais 7-8 val. ir šeštadieniais 2-3.30 val. Moterys dalyvaus CYO pirmenybėse su dviem komandom — moterų ir mergaičių iki 16 m.

Po ilgos pertraukos vyrai krepšininkai vėl žada pasirodyti B-C lygoje.

Futbolo pirmenybėse pralaimėta prieš N .Greece 3:2. Įvarčiai J. Vėlyvio ir P. Rožaičio. Šį pirmadienį žaidžiama prieš estus.

Parengimui Royal York bilietai jau baigiami išplatinti. Suinteresuoti prašomi kreiptis pas p. Gvildienę, tel. AT. 2-5995.

Į praėjusio sekmadienio jaunimo vakarėlį šv. Jono Kr. salėje atsilankė gausus būrys jaunimo. Ateinantį sekmadienį šokiai vėl bus tęsiami.

A. S.

Toronto šachmatininkų žiniai

Rengiamas atviras Toronto lietuvių šachmatų klasifikacinis turnyras. Šio turnyro organizatoriai H. Stepaitis ir J. Matusevičius (abu Vytis) ir P. Mačiulaitis (Aušra). Turnyre gali dalyvauti kiekvienas lietuvis, nežiūrint kuriam klubui priklauso, įnešęs savo turnyrinį mokestį (numatoma $5). Klasifikacija po turnyro bus taip vertinama: visi surinkę 50% taškų gauna A klasės žaidėjo vardą ir diplomą, surinkę mažiau — B klasės diplomą. Pagal klasifikaciją turi teisę žaisti tarpklubinėse miesto ir provincijos pirmenybėse, bendradarbiaujant visiems klubams pagal susitarimą.

Bus skiriamos premijos: 1-2-3 viet., 4 — geriausiam B klasės žaidėjui (buvusiam) ir 5 — geriausiam žaidėjui dar niekad nedalyvavusiam turnyre Kanadoje. Premijos bus piniginės. Fondas bus sudarytas iš dalyvių mokesčio ir lietuviškų organizacijų bei pavienių mecenatų aukų.

Registruotis ir informacijų kreiptis į organizatorius: H. Stepaitis — RO. 6-2845, P. Mačiulaitis — LE. 4-4004, J. Matusevičius — LE. 4-6075.

Pirmas ratas numatomas spalio 12 d., sekmadienį, 1.30 val. p.p. Lietuvių Namuose. Tą pačią dieną prieš pirmo rato turnyrą bus visų dalyvių pasitarimas ir nustatomos tolimesnės detalės. Taip pat vietoje galima užsiregistruoti paskutiniams dalyviams šiam turnyrui.

Šis didžiulis turnyras rengiamas "Vyčio" dešimtmečio jubiliejaus proga.

Organizacinis k-tas.

1958 m. pabaltiečių sporto pirmenybės

Šių metų Š. Amerikos pabaltiečių sporto pirmenybės su pertraukomis užsitęsusios nuo pavasario iki ankstyvo rudenio jau baigėsi, išaiškinusios nugalėtojus lengv. atletikoje, krepšinyje, tinklinyje, stalo tenise, lauko tenise, futbole ir plaukyme.

Dabar pažvelkime iš arčiau į atskiras sporto šakas, pažiūrint kas ir kokius laimėjimus čia atsiekė. Čia reikia pažymėti, jog estai šiemet tedalyvavo vien tik futbolo varžybose.

Pirmosios varžybos įvyko balandžio 26 d. Čikagoje. Čia buvo pravesti krepšinio, tinklinio ir stalo teniso susitikimai. Pergalę pelnė lietuviai, sunkiai, bet pelnytai įveikę latvius 70:65. Moterų ir vyrų tinklinyje laimėjimus nunešė latviai, nurungę mūsiškius 3:0 ir 3:2. Stalo tenise vyravo lietuviai, sumušę latvius 5:2.

Lengvosios atletikos varžybos taip pat buvo pravestos Čikagoje birželio 21-22 d.d. ir čia vyrų grupėje daugiausia pirmųjų vietų nugriebė latviai (iš 17 rungčių 13), o pas moteris lietuvaitės (iš 9 — 8). Čia buvo pasiekta 12 pabaltiečių varžybų rekordų ir pagerinti 2 lietuvių išeivijos rekordai.

Sekančios varžybos — lauko teniso ir plaukymo buvo pravestos rugpiūčio 16-17 d.d. Detroite. Lauko tenise iš 5 atskirų varžybų trijose lietuviai pelnė pergales: moterų vienete, moterų dvejete ir mišriame dvejete. Plaukyme iš 9 konkurencijų lietuviai išsikovojo 7 pirmąsias vietas. Lauko tenise pirmųjų tarpe buvo V. Žemaitienė, K. Kuraitytė ir A. Juodikis, o plaukyme: G. Boreišis, M. Mazoliauskaitė, B. Adomaitytė ir A. Špakauskaitė.

Paskutinis šių metų pirmenybių etapas buvo pravestas Čikagoje rugpiūčio 30, 31 ir rugsėjo 1 d., kada čia įvyko futbolo susitikimai. Šį kartą nugalėtojas liko neišaiškintas, nes visos rinktinės patyrė po vieną pralaimėjimą: lietuviai įveikė estus 1:0, estai latvius 2:1 ir latviai lietuvius 2:1. Lietuvių rinktinė buvo sudaryta iš Čikagos, Toronto ir Detroito futbolininkų. Geriausią įspūdį paliko lietuvių ir estų susitikimas, kuris buvo gana augšto lygio.

Šias pirmenybes prižiūrėjo Pabaltiečių Sporto Federacija, o vykdė lietuvių bei latvių vienetai. Šių metų Pabaltiečių Sporto Federacijos pirmininku buvo latvis V. Baumanis, lietuvių atstovai — A. Bielskus ir P. Petruitis, estų atstovai — E. Roost ir K. Veldenurm.

Baigiant tenka pasveikinti gražų pabaltiečių bendradarbiavimą šiais metais ir palinkėti, jog sekančiais metais jis dar būtų gražesnis bei platesnis. Tikimasi, jog estai, kurie šiemet buvo gana reti svečiai varžybose, taip pat įsijungs į nuolatinių varžybų dalyvių tarpą.

Edvardas Šulaitis.

LEIDINYS APIE SPORTĄ

Kaip jau buvo trumpai pranešta, spaudai yra rengiamas leidinys skiriamas lietuvių sportininkų veiklos dešimtmečiui Š. Amerikoje paminėti. Šiam leidiniui yra reikalinga medžiaga (aprašymai ir nuotraukos) apie lietuvių sporto klubus bei pavienius sportininkus, nes norima pateikti galimai daugiau duo menų apie lietuviškąją veiklą pereitame dešimtmetyje.

Leidinys, manoma, turės apie 100 pusl. ir apie 100 nuotraukų. Jo kaina yra numatyta $2, o sumokėję $5 bus laikomi garbės prenumeratoriais ir jų pavardės bus atspausdintos leidiny.

Visa leidiniui skirta medžiaga turi pasiekti redaktorių nevėliau spalio 15 d. Medžiagą siųsti ir visais reikalais kreiptis į Edvardą Šulaitį, 1330 So. 51st Ave., Cicero 50, Illinois.

RESTORANAS "RŪTA"
Naujai atidarytas ir naujai įrengtas. Valgiai gaminami prityrusių virėjų.
Atidarytas nuo 6 val. ryto iki 9 val. vak. Visi maloniai kviečiami atsilankyti.
994 DUNDAS ST. W., TORONTO. Telefonas LE. 6-4393
Savininkai V. H. J. IVANAUSKAI.

KURO ALYVA - ANGLYS

Paskambinkite mums dėl:
KURO ALYVOS ALYVOS "BURNERIŲ"
MĖLYNŲ ANGLIŲ APŠILDYMO KROSNIŲ
24 valandų alyvos krosnių aptarnavimas savo klijentams.

THE ELIAS ROGERS COMPANY LIMITED
2221 YONGE STREET, TORONTO, ONTARIO. HUdson 1-2221
Patikimas šildymo patarnavimas per 90 metų.

I. Mawrodin

REALTOR
Narys Toronto Real Estate Board

2543 Dundas St. W. RO. 7-3121

Bloor - Dundas
$1.200 įmokėti, 6 kamb. mūrinis namas, gazu apšildomas, moderni virtuvė, vieta garažui.

Indian Rd. - Bloor
$8.000 įmokėti, 8 kamb., mūrinis namas, gražiai iškekoruotas viduje, didelį kambariai, privatus įvažiavimas.

High Park
$3.000 įmokėti, 6 kamb. mūrinis namas, naujas apšildymas, garažas.

Dundas - Humberside
$19.200, dvi kampinės krautuvės ir 5 kambariai. Gera investacija.

Bloor - High Park
$5.000 įmokėti, 8 kamb. atskiras mūrinis namas su garažu. Veina skola 10 metų balansui.

Eglinton - Lansdowne
$54.000, apartmentas 6 butų, 5 šaldytuvai, 5 plytos, pilnai išnuomotas, geras pirkinys.

PERKANT — PARDUODANT SKAMBINKITE:
RO. 7-3121 A. MIČIŪNAS RO. 7-3121

Elektros - Electronic Technikas

ANTANAS ČEPONIS
Visi elektros įrengimai ir pataisymai atliekami greitai ir garantuotai.
Vairinu vasarnamius.
Tel. LE. 3-1080
44 Gwynne Ave., Toronto

R. CHOLKAN REAL ESTATE LIMITED

527 Bloor St. W. Telef. LE. 2-4404

Perkant ar parduodant bet kokią nekilnojamą nuosavybę, kreipkitės į šią gerai žinomą firmą. Turime didelį pasirinkimą įvairių namų, biznių, sklypų, farmų, apartmentų ir kitokių nuosavybių. Sudarom paskolas. Sąžiningas patarnavimas.

Windermere - Swansea
5 kamb. bungalow, mod. virt., žaidimų kambarys rūsyje, vand. alyva šildomas, privatus įvažiavimas, garažas, gražus kiemas su vaismedžiais, apie $4.000 įmok., namas be skolų.

Bloor - Jane
7 kamb. ir pusryčių kamb., atskiras mūrinis namas, vand. alyva šildomas, garažas su privačiu įvažiavimu, namas be skolų, arti viską.

Jane - Baby Point
7 kamb. atskiras mūrinis namas, 2 mod. virtuvės, alyva šildomas, garažas, platus įvaž., 10 metų skola.

Windermere Ave.
8 kamb. atskiras mūrinis namas, išilginis planas, kietmedžio grindys, reikalingas mažo vidaus remonto, apie $4.000 įmokėti, 10 metų skola.

Rusholme Rd. - College
8 kamb. per du augštus, atskiras mūrinis namas, mod. virtuvė, vand. alyva šildomas, garažas, apie $4.500 įmokėti ir viena skola 10-čiai metų.

Delaware - Bloor
9 kamb. atskiras mūrinis namas, 2 mod. virtuvės, vand. šildomas, kvadratinis planas, gražus viduje, namas be skolų, viena skola 10-čiai metų.

Howard Park - Roncesvalles
9 kamb. mūrinis namas, 3 virtuvės, 2 vonios, vand. šildomas, 10 metų skola, apie $2.500 įmokėti.

Indian Rd. - Bloor
9 kamb. atskiras mūrinis namas, kvadratinis planas, 2 vonios, 3 virtuvės , alyva šildomas, privatus įvažiavimas, viena skola 10-čiai metų.

Westminster - Roncesvalles
10 kamb. atskiras mūrinis namas, 3 virtuvės, vand. alyva šildomas, garažas, platus įvažiavimas, kvadratinis planas, apie $6-7.000 įmokėti, viena skola 10-čiai metų.

Indian Rd. Cres. - Bloor
10 kamb. atskiras mūrinis namas, kvadratinis planas, modernus viduje, vand. alyva šildomas, namas be skolų, apie $6.000 įmokėti.

Rusholme Rd. - Bloor
12 kamb. mūrinis namas, 2 vonios, 2 mod. virtuvės, kvadratinis planas, vand. alyva šildomas, dvigubas garažas, gražus didelis kiemas, labai geras nuomavimui.

Oakmount Rd. - Bloor
15 kamb. atskiras mūrinis namas, 3 vonios, 3 virtuvės, vand. alyva šildomas, kvadratinis planas, didžiulis gražus kiemas, garažas, viena skola 10-čiai metų.

P. KERBERIS
TEL. DARBO LE. 2-4404 - - - NAMŲ LE. 5-1584

WINDSOR, Ont.

Mirė Viktoras Vaitkus

Rugsėjo 22 d. nuo širdies ligos Metropolitan ligoninėje mirė Viktoras Vaitkus, 67 m. amž., viengungis. Palaidotas rugsėjo 24 d. iš šv. Pranciškaus lietuvių bažnyčios šv. Alfonso katalikų kapinėse. Atlaikytos Mišios už jo vėlę, pasakytas pamokslas lietuviškai ir angliškai. Visas laidotuvių apeigas, atliko kun. V. Rudzinskas. Bažnyčia buvo pilnutėlė žmonių. Iš fabriko buvo atleistas visas darbininkų skyrius, kuriame dirbo velionis. Jis tame skyriuje išdirbo 37 metus. Buvo gero, ramaus ir sugyvenamo būdo. Liko brolis Juozas Vaitkus čia Windsore ir kitas brolis Vaitkus Petras ir sesuo Liucija Bružienė Lietuvoje. Visą laiką norėjo grįžti tėvynėn.

Laidotuvėse dalyvavo gerų draugų iš Lietuvos: Simonas ir Domicelė Sakiai iš Londono, Ont., kiti iš Detroito, didelis būrys vietinių lietuvių ir anglų. Auto mašinų buvo per šimtą.

Mielas ir brangus Viktorai, ilsėkis Viešpatyje!

Z. T.

WINNIPEG, Man.

Rugsėjo 8 d. minėjimą rugsėjo 14 d., sekmadienį, surengė KLB apyl. valdyba. 11 val. šv. Kazimiero parapijos lietuvių bažnyčioje įvyko pamaldos. Pamokslą pasakė kun. kleb. J. Bertašius, trumpai primindamas tos dienos reikšmę. Pamaldų metu giedojo solo neseniai iš Montrealio atvykęs dantų gydytojas Povilas Vitė. Vargonais palydėjo Danguolė Januškaitė.

Tuojau po pamaldų publika rinkosi į bažnyčios salę, kur prasidėjo minėjimo programa. Prie įėjimo su aukų lapu sėdėjo Tautos Fondo atstovas Mečislovas Šarauskas.

Minėjimą atidarė v-bos pirm. Pr. Matulionis ir skaityti paskaitos pakvietė agr. J. Malinauską, kuris suglaustai nušvietė Vytauto Didžiojo laikus ir jo reikšmę Lietuvai. Po paskaitos J. Vidžiūnas, V. Stankevičius, J. Demereckas, V. Galinaitis, V. Rutkauskas ir K. Strikaitis padainavo "Lietuva brangi"; o Jurgis Vidžiūnas protarpiais įterpdavo savo deklamaciją. Po trumpos pertraukos Eugenijus Kalasauskas deklamavo vertimą iš latvių kalbos. Užbaigai ta pati vyrų grupė padainavo "Nežinomam kariui" ir "Kalnai tenai dejavo".

Valdybos pirm. Pr. Matulionis padėkojo publikai už gausų atsilankymą ir minėjimas užbaigtas Tautos himnu. Per minėjimą surinkta aukų $58, kurie persiųsti Tautos Fondui Toronte.

Kstr.

Žvalgų vienetai yra suorganizuoti tolimuose Kanados plotuose, kur mažai yra gyventojų. Jiems savanoriškai priklauso laukinių žvėrių gaudytojai, miškakirčiai, angliakasiai, mineralų jieškotojai, ūkininkai ir kt. Jų yra apie 2.690 ir yra vadinami "Canadian Rangers". Žvalgų paskirtis: sekti ypač tolimuosius šiaurės plotus, kur priešas galėtų išmesti parašiutininkus tikslu įrengti orientacinius ženklus bombonešiams, povand. laivams ir pan. Taip pat jie gali būti vadovais savo krašto kariniams daliniams nepažįstamuose plotuose. Tokių žvalgų buvimas ikišiol vyriausybės buvo slepiamas, o jų vidaus susitvarkymas ir dabar nėra skelbiamas. Jie yra kariuomenės žinioje.

Į Vilniaus universitetą stojamuosius egzamenus šiemet laikę ir 362 buvę įvairių sričių "darbuotojai" arba kariai. Į unto "stacionarinį skyrių" priimta esą 640 studentų.

Dėmesio motoristams!

PRANEŠAME, kad naujoje, moderniškai įrengtoje

MOUNT ROYAL MOTORS

dirbtuvėje atliekami visi auto mašinų remonto darbai prityrusių mechanikų (20 metų praktika) greitai ir sąžiningai. Dėl visokių pataisymų, dažymo, baterijų ir kitų reikmenų, prašome kreiptis pas savus ir išsiaiškinti lietuviškai.

Lietuviams daroma didelė nuolaida.

3 Mount Royal Ave. Tel. BE. 3-3521

(Islington, iš miesto važiuojant Dundas pirma kairėn už Kipling)

Savininkai V. ir J. Dundžiai

Ken WILES Ltd.

REALTOR

PERSIKĖLĖ į naujas modernias patalpas. Prašome įsidėmėti mūsų įstaigos naują adresą ir telefoną.
2360 BLOOR ST. W. (prie Windermere Ave.). TEL. RO. 6-9241

Štai nauji šios savaitės pardavimai:

Rusholme - College, $5.000 įmok. 7 kamb. per du augšt., rupių pl., vand alyva šild., garažas, balansui viena atvira skola 10-čiai metų.

Bloor - Willard, Swansea, $7.000 įmok., 6 did. kamb., atsk., 2 virt., alyva šild., garažas, šoninis įvaž., labai švarus iš lauko ir vidaus.

College - Gladstone, $6,500 įmok., 11 kamb. atsk. mūr. namas, 2 mod. virt., 2 vonios, alyva vand. šild., 2 garažai, mėn. pajamos $240. Skubus pard. sav. išvyksta į JAV.

Annette - Windermere, $7.500 įmok., 8 kamb., atsk. geras mūras, 3 virt., 2 vonios, vieta garažui, arti susisiek., puikus nuomavimui, pajamų namas.

S. JOKUBAITIS
Įstaigos telef. RO. 6-9241. Namų telef. LE. 4-0773

V. VASIS
REAL ESTATE
872 Bloor St. W. Telefonas LE. 1-4605

AVENUE RD. - COTTINGHAM
$6.500 įmokėti, 8 kambariai, gero mūro, vandeniu alyva šildomas, įrengtas rūsys, labai gera vieta nuomavimui.
RONCESVALLES - GEOFFREY
Kaina $23.900, originalus dupleksas, 11 kambarių, vandeniu alyva šildomas, du garažai, reikalingas didesnio įmokėjimo.
ANNETTE - GILMOUR
$3.500 įmokėti, atskiras 9½ kambarių namas, naujai išdekoruotas, privatus įvažiavimas, reta proga įsigyti namą su mažu įmokėjimu.
ST. CLAIR - GLENHOLME
$8.500 įmokėti, 11 kambarių, vandeniu alyva šildomas, privatus įvažiavimas, gražus kiemas, netoli mokyklos ir susisiekimo.
Didelis pasirinkimas gyvenamų namų, biznių, žemės statybams.
Jūsų patarnavimui prašau skambinti LE. 1-4605
J. GUDAS V. VASILIAUSKAS

Baltica
LIETUVIŠKA RŪBŲ VALYKLA
966 Dundas St. W. - - Tel. LE. 1-5688
Valome, dažome, jaudžiame ir taisome.
PAIMAME IR PRISTATOME Į NAMUS.
Jūsų patogumui patarnaujame nuo 8 val. ryto iki 7 val. vakaro.
Darbas atliekamas greitai ir sąžiningai.
Sav. V. BLOCKIS

Automobilių, namų,
KILNOJAMO TURTO,
NELAIMINGŲ ATSITIKIMŲ
IR KITI DRAUDIMAI.
PRANAS BARAUSKAS
INSURANCE SERVICE
LE. 4-3608
83 Westmoreland Avenue, Toronto
Atstovas The Empire Life Insurance Co. ir kitų draudimo bendrovių.

VYRIŠKŲ ir MOTERIŠKŲ RŪBŲ SIUVĖJAS A. BERESNEVIČIUS
Visiems sezonams pasirinkimas naujausių moderniškų angliškų medžiagų kostiumams ir paltams. Augščiausios klasės rankų darbas Toronte. Naujausi modeliai. Žemiausios kainos.
1299 Dundas St. W. (tarp Dovercourt Rd. ir Lisgar), Toronto

Susikalbėjo

— Gerai, kad mane pakvietėt, — sako gydytojas pacientui. — Jau buvo pats laikas...

— Suprantu, pone daktare, skatikas dabar visiem sreikalingas...

Satelitai

Grupė sovietų satelitinių valstybių stebi aplink žemę lekiantį satelitą ir girdi jo signalus "pyp, pyp, pyp"...

— Jam geriau, — sako viena. — Jam bent leidžiama pypti...

ED. KONDRATAS
Vyrų ir moterų rūbų siuvėjas
1113 Dundas St. W., Toronte
(prie Lietuvių Namų)
Telefonai:
siuv. LE.3-5454 namų LE.4-6643

ŽUKLAVIMO
ir įvairius kitus SPORTO REIKMENIS su atitinkamomis nuolaidomis gausite tik

J. BERŽINSKAS
1212 DUNDAS ST. W. - TORONTO - TEL. LE. 2-9547
Čia pat galime užsisakyti laivams motorus bei įvairius medžioklinius šautuvus.

Krosnys – Gazai – Alyva – Anglys
CONVERSION BURNERS — gazo ir alyvos. VANDENS TANKAI — gazo ar elektros. Šaldytojai (air conditioners) vasarai ir žiemai. Krosnys "Gurney" — gazo ar elektros. Šaldytuvai — gazo ar elektros VISŲ RŪŠIŲ REMONTO DARBAI.
ROSE HEATING — TINSMITH CO.
844 Broadview Ave. Krautuvė — 723 Gerrard St. E.
Savininkai ZALECKIAI
TELEFONAS HO. 6-1623
Pas mus pigesnės kainos ir didelis pasirinkimas

ŠILDYMO KONTRAKTORIUS
Visų rūšių šildymas ir įvairios pompos.
999 College St., Toronto. Telef. LE. 4-6123
ANT. JUOZAPAITIS

Norėdami turėti ištikimą mašinos veikimą per malonius vasaros išvažiavimus, užsukite į
WALLY'S GARAGE
5 ROBERT STREET, TORONTO
/prie Spadina-College/
Sav. VL. TARVYDAS
Sąžiningai atliks visus mašinos pataisymo darbus.
Naujų stabdžių įdėjimas tik $18.00
Garantuotas darbas. Lietuviams pigiau negu kitur.
TEL. NAMUOSE: LE. 2-4058. DARBE: WA. 1-9541

. . ĮVAIRENOS . .

Pasveikino

Mažas Petrelis įsigeidė prieš Žolines, Dangun Ėmimo šventę, pasveikinti savo tetą kitame mieste. Jis nusiuntė laiškelį, parašęs kaip mokėjo:

"Tetulyt, linkiu Jums linksmaus dangun ėmimo"...

Sušvilpk...

Tėvas su mažu savo sūnumi žiūrėjo pro važiuojančio traukinio atvirą langą. Staiga tėvas, vaikui nematant, nutempė nuo jo galvos kepurę. Išsigandęs vaikas ėmė verkti: jis manė, kad jo kepurė iškrito pro langą.

Ramindamas sūnų tėvas taria:

— Sušvilpk, vaikeli, ir kepurė atsiras...

Vaikui sušvilpus, tėvas, jam nepastebint uždėjo kepurę. Kiek pavažiavus, vaikas griebė tėvo kepurę ir išmetė pro traukinio langą.

— Sušvilpk, tėveli, ir kepurė atsiras...

Žuvims pasaka

Hannoveryje, Vokietijoje, į valdžios įstaigą atvyko susituokti Herr Hecht, Fräulein Aal vedinas. Hecht vokiškai yra lydeka, o Aal — ungurys. Jaunavedžio du palydovai buvo Herr Weissfisch ir Zander, kas reiškia baltžuvė ir plekšnė. Visiems buvo skanaus juoko, kai poros sutuokti atėjo Herr Fischer — žvejys.

Paguodė

— Gydytojas man uždraudė visą gyvenimą gerti svaiginamuosius gėrimus.

— Biaurus reikalas. Kartais juk net nepatogu — aiškinkis visiems, atsisakinėk, kai siūlo. Bet nenusiminк — gal nebeilgai teks ir begyventi...

Pavyzdys

Mokytojas nori pamokyti savo mokinius gero. Jis pasirenka pokalbį apie tai, kad "ne visa auksas, kas žiba" ir klausia:

— Ar galite nurodyti pavyzdį?

— Taip, — atsako vienas. — Jūsų kelnės, pone mokytojau.

Milicininko protokolo ištrauka

"...N. tarybinei santvarkai nepalankus. Kai jis atsigręžia į rytus, visada nusispiauna, o kai pasižiūri į vakarus su ilgesiu atsidūsta. Pro milicijos komisariatą jis visada praeina ironiškais žingsniais..."

Už melą...

— Už ką tavo brolis buvo išvežtas į Rusiją?

— Už skleidimą melagingų žinių prieš tarybinę santvarką.

— Kokių žinių?

— Kad iš Lietuvos veža į Rusiją žmones...

PIGIAUSI
siuntiniai
Į LIETUVĄ
Pramonės gaminiai — Maistas — Vaistai
Štai mūsų kainų pavyzdžiai:
22 svarai cukraus $11.95
22 svarai ryžių $14.75
22 svarai taukų $23.20
Siuntiniai pristatomi per 3 - 4 savaites.
Janique Trading Co. Ltd.
835 Queen St. W., Toronto
Tel. EM. 4-4025
Skyriai Hamiltone, St. Catharines, Edmonton, Buffalo ir kt.

Lietuvių moterų KIRPYKLA
Doma Hairstyling
1618 BLOOR ST. W.
(netoli Dundas)
Telefonas LE. 3-2904
Sav. D. KAUNAITĖ

Kas keliatės į kitą butą ir norite pigia kaina pervežti savo baldus, kreipkitės telefonu LE. 5-4247.
BR. STONČIUS

STANLEY SHOE STORE
Augščiausios rūšies moterų, vaikų ir vyrų batai, normalaus dydžio ir platūs EE—LEE
1138 Dundas St. W. Toronto
prie Gladstone

TAUPYK ir SKOLINKIS
Kredito Kooperatyve "PARAMA"
Paskola 1 asm. iki $3.000. Paskolos, indėliai ir gyvybė apdrausta.
DARBO VALANDOS:
Pirmadieniais ir Penktadieniais nuo 10-12 v. ryto ir 5.30-9 val. vak.
Antradieniais — nuo 10-12 val. ryto ir 7 - 9 val. vak.
Trečiadieniais ir Ketvirtadieniais nuo 10-12 val. ryto uždaryta.
Būstinė: Lietuvių Namai, 1129 Dundas St. W., Toronto, Ont.
Telefonas LE. 2-8723

Vyriškų ir moteriškų rūbų siuvėjas
K. ARDAVIČIUS
High Park rajone
2102 DUNDAS ST. W. Tel. LE. 3-2220
(tarp Howard Pk. ir Roncesvalles)

DĖMESIO! DĖMESIO!
TAISAU VISŲ RŪŠIŲ
TELEVIZIJAS, NAMŲ ir AUTO RADIJAS
Darbas sąžiningas ir garantuotas.
AL. ČIŽIKAS
18 SKYLARK RD., Toronto. Tel. RO. 6-4063

KVALIFIKUOTAS TECHNIKAS TAISO
televizijos ir radio aparatus
TAPE REKORDERIUS. Hi-Fi. PATEFONUS.
J. ŠIANIONIS
19 GLEN BELLE CRESC. Telefonas RU. 1-7861.

PABĖGA TURISTAI IR JŪRININKAI

Lenkų turistinis laivas "Mazowsze" šio sezono metų Švediją aplankė 6 kartus. Iš jo atsivežtų keleivių net 80 nusprendė nebegrįžti į Lenkiją ir paprašė Švedų azylo teisių. Paskutinės kelionės metu išplaukiant iš Stockholmo pasiliko dar 10 keleivių.

Lenkijos traileris užsuko į Haelsingborgo uostą pasiimti vandens. Ta proga vienas jūrininkas išlipo į krantą ir nebegrįžo. Kitas Lenkijos laivas "Pryjazn Narodow" atvyko į Lulea uostą pasikrauti geležies rūdos. Vienas jūrininkas nuo laivo paspruko. Jis uosto administracijon atbėgo užduseęs, nes buvęs vejamas iki pat durų. Be to, jis pranešė, kad du jo draugai, kurie taip pat norėję pabėgti, esą suimti ir uždaryti laive. Jis, nors sumuštas, pasprukęs.

Į Danijos Bornholmo salą laiveliu atplaukė du lenkų žuvinin kystės inspektoriai, kurie paprašė politinių pabėgėlių teisių. Valties šiperį plaukti į Bornholmą jie privertę ginklu.

Kairas. — Maroko pasiprašė priimamas į Arabų Lygą. Tuo būdu lygoje bus jau 10 narių.

Varšuva. — Lenkų žinomas tenoras Jan Kiepura po 20 metų vėl atvyko į Lenkiją ir su koncertais aplankys daugelį vietų.

Paleckio moralė kreiva

Neseniai šio laikraščio puslapiuose skaitėme, kad dabartinis "liaudies" prezidentas Justas Paleckis Sao Paulo pareiškęs, jog į Lietuvą siųsti siuntinių nereikią, nes ten visko esą pakankamai. Tie gi, kurie prašą, tik išnaudoją geros valios siuntėjus.

Tai štai kokios moralės yra darbininkų ir liaudies "užtarėjas".

Užjūrio lietuviai gauna tūkstančius laiškų iš savo artimųjų —senų tėvų, brolių, vaikų, žmonų, kurie net gėdijasi savam parašyti, kokiame skurde ir varge yra atsidūrę: nei rūbų, nei avalynės, nei duonos pakankamai, o ką jau kalbėti apie mėsą. Tegul gi Justas pats pasako, kiek per metus į vartotojų tinklą paleidžia rūbų ir avalynės? Net partiečiams neužtenka žmoniškai prisidengti.

Turim gi tūkstančius laiškų, kurie tikrą skurdą atvaizduoja. Pagaliau yra iš ten gyvų liudininkų. Jei to negana, tai Kanados "lietuvių delegacija" viešai nupasakojo apie skurdą Lietuvoje. Štai vienas delegacijos narys senukas aplankęs brolį gimtinėje pareiškė: "Pamačiau savo brolį skarmaluose, apsiverkiau. Pasibučiavome. Išvažiuodamas atidaviau visus marškinius ir švarkus. Sau pasilikau tik ant kūno rūbus". Kitas "delegacijos" narys, pamokytas, pasakojo savo draugams: "Pamačiau savo brolį skerdžių lopiniuose, basą, persigandau". Tai buvęs geras ūkininkas. Štai buvęs dvaro kumetis iš Sibiro rašo — "Dešimt metų aš su žmona ir 4 dukterimis išbuvau. Dabar norime grįžti į tėvynę, bet neturime kuo apsivilkti ir apsiauti, nė už kelionę apsimokėti". Lietuvos liaudžiai ir užsienio lietuviams aišku, koks ten dabar skurdas.

Žmoniškumas verčia žmogų padėti kitam žmogui, atsidūrus skurde, nelaimėje. Bet Justo moralė kita: "Jei neturtingas, vargšas — pribaik jį".

Lietuvių tautos nelaimė, kad jos priešaky stovi asmuo, kuris Lietuvos liaudį padėjo tarp kūjo ir priekalo ir naikina be pasigailėjimo, kaip tikras žemaičių kalvis viriną kalvėje geležį.

Štai viso pasaulio žurnalistai gali nuvykti už geležinės uždangos, bet ne į Lietuvą. Kodėl? Aišku, kas nors daroma nešvariai!

Į Lenkiją, į Vengriją "valdovai" leidžia siųsti siuntinius normaliu muitu ir vartotus daiktus. Į Lietuvą — ne. Kodėl?

Liūtas Kirvis.

Nepatenkinti prof. Rimschos nuomone

Rytų vokiečių spauda nepatenkinta prof. von Rimscha išvedžiojimais Vokietijos sujungimo reikalu. Erlangeno prof. dr. von Rimscha š.m. vasario 28 d. Erlangeno universiteto politiniame kolegiume pareiškęs, jog Vokietija gali likti padalinta dviejose savistoviose valstybėse, kurios tokiu būdu geriausiai galės atremti komunizmo įtaką. Minėtas profesorius jau pernai, liepos mėn. 5. d. tame pačiame kolegiume pareiškęs: "Jeigu pasisektų Rytų Vokietiją išjungti iš rytų bloko, gal su tiesioginiu uždraudimu susijungti su Vakarų Vokeitija, aš tokiam sprendimui besąlyginiai pritarčiau".

A.

KANADOJE ŽMONĖS LYGIAU VERTINAMI

(CSc) Kanadoje žmonės lygiau vertinami dėl religinių, tautinių bei rasinių skirtumų, negu JAV. Tuo pačiu mastu matuojant, Montrealyje žmonės lygiau vertinami, negu Toronte.

Tai yra išvados, prieitos diskusijose, kurias suorganizavo Montreal Human Relations Research Centre kartu su Canadian Council of Christians and Jews. Visdėlto pripažinta, kad nelygus žmonių traktavimas Kanadoje dar nėra išnykęs. Provincijomis imant, daugiausia ne lygaus traktavimo yra Britų Kolumbijoje ir Saskatchewane.

Daugiau nelygaus traktavimo yra "ištisiniuose" miestuose, kaip Torontas ar Quebec miestas, o mažiau tarptautiniame mieste Montrealyje, kuris taip pat nėra nuo to visai laisvas. Paskiri asmenys ten traktuojami lygiau, bet už tat ten didesnė "grupinė nelygybė".

Paieškojimai

Taliūnas Vincas, sūn. Jono, gimęs 1909 m. liepos 19 d., Panevėžyje, iš Lietuvos išvykęs 1944 m., ieškomas Petro Ališausko iš Panevėžio. Jis pats ar žinantieji apie jį prašomi rašyti adresu: J. Vepstas, 6639 So. Bishop St., Chicago 36, Ill., USA.

A. STANČIKAS, baigęs National Radio Institute radio ir televizijos skyrių
TAISO
TELEVIZIJOS IR RADIO APARATUS
Aparatai paimami ir grąžinami į namus veltui. Darbas ir dalys garantuotos.
Skambinti telef. LE. 1-1602.

Dr. J. URBAITIS
1398 Dundas St. W.
Toronto
Telefonas LE. 6-9622
Grįžo iš atostogų ir priima ligonius darbo dienomis 1-4 val. p.p. ir 6-8 val. vak.
Kitu laiku susitarus telefonu.

Dr. V. Sadauskienė
Dantų gydytoja
129 GRENADIER RD.
(2-ras namas nuo Roncesvalles), Toronto.
Telefonas LE. 1-4250
Priėmimo valandos: nuo 9-12 ir 3-8 val. vak. (pagal susitarimą).

Dr. N. Novošickis
Dantų gydytojas
459 BLOOR ST. W., Toronto, Ont.
(Starkman vaistinės namuose)
Darbo valados susitarus telefonu
Tel. WA. 3-2003

Raštinė: LE. 4-4451
Dr. P. MORKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą
1082 BLOOR W., TORONTO 4.
(į rytus nuo Dufferin St.)

DANTISTAS
Dr. ELIAS WACHNA
Priėmimo val. 10-12, 2-6. Pirmadieniais, ketvirtadieniais priima tarp 7-9.
386 Bathurst St., Toronto
Tel. EM. 4-6515

Lietuvio advokato įstaiga
Victor D. ALKSNIS
ADVOKATAS - NOTARAS
62 RICHMOND ST. WEST
/kampas Bay & Richmond/
Room 901
Telefonas EM. 2-2585

GEORGE BEN, B.A.
teisininkas — advokatas ir notaras.
Kalba slavų kalbomis.
1147 Dundas St. W., Toronto
Telefonai: LE. 4-8431 ir LE. 4-8432

VALAU FOTELIUS
ir įvairius kilimus, taip pat išimu rašalo dėmes. Sutaisau iširusius galus ir prodegintus kilimus.
Skambinti LE. 3-4912
P. KARALIŪNAS

A. P. GARAŽAS
1539 DUNDAS ST. W.
/prie Dufferin/
Visų rūšių mechaninis automobilių remontas. Spec. Fordomatic - Hydromatic transmisijos.
Sav. ANTANAS PAŠKEVIČIUS
Telefonas LE. 5-9130

Visi elektros darbai atliekami greitai ir prieinamomis kainomis.
VICTOR ELECTRIC CONTRACTING CO.
V. JUSKEVIČIUS,
Licenced master electrician.
Telef. HI. 7-1601
Toronto

Dr. E. Zubrienė
Dantų gydytoja
1577 BLOOR ST. WEST
(prie Dundas)
Telefonas LE. 2-4108
Priėmimo valandos:
nuo 9-12 ir 3-8 val. v.
Šeštadieniais pagal susitarimą

AKIŲ SPECIALISTAS
L. LUNSKY. R.O.

Pritaiko akinius visiems akių defektams, ištiria akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skaudėjimą ir nervingumą. Kalba slovų kalbomis.
470 College St. W. Toronto
Telef. WA. 1-3924

OKULISTĖS
Br. BUKOWSKA - BEJNAR, R.O.
WIKTORIA BUKOWSKA, R.O.
274 RONCESVALLES AVE.
(prie Geoffrey St.)
Telef. LE. 2-5493
Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 va. ryto iki 6 v. v.

W. A. LENCKI, B.A., L.L.B.
Teisininkas — Advokatas — Notaras
100 Adelaide St. W.
Room 107
Telefonas EM. 6-4182
Toronto

LIETUVIO ADVOKATO ĮSTAIGA
NEIMAN, BISSETT & SEGUIN
Advokatai — Notarai
35 HAYDEN ST., Toronto, (arti Bloor ir Yong gatvių)
Telef. įstaigos: WA. 4-9501. Telef. namų: BE. 3-0978

A. LIUDŽIUS, B.L.
VIEŠASIS NOTARAS
(Notary Public)
Advokatas iš Lietuvos.
Visi notariniai reikalai ir teisiniai patarnavimai, morgičiai.
95 Roncesvalles Ave., Toronto
Telef. LE. 6-5613

DAŽAI IR SIENOMS POPIERIS!
Vaškas, šepečiai, terpentinas
Sky's Paint & Wallpaper
891 DUNDAS ST. W.
Toronto, Ont.
Tel. EM. 4-2715

VEDYBOS
Jei norite vesti, rašykite /vokiečių ar lenkų k./, telefonuokite ar atvykite asmeniškai į
VEDYBŲ BIURĄ "WALDI"
859 COLLEGE ST., Toronto, Ont.
Telefonas LE. 2-5461.
Informacijos kasdien nuo 6-9 val. v. Atsakymams raštu pridėti $1. Moterims iki 35 m. amž., tarpininkavimas veltui.

P. SALNA
LIETUVIS MATININKAS
(Ontario Land Surveyor)
ATJDARĖ MATAVIMO ĮSTAIGĄ
Legalus rubežių nustatymas. Subdivisions. Morgičių planai ir t.t.
95 Mill Rd., Yongehurst P.O., Ont.
Telefonas TU. 4-3988
Richmond Hill

Įstaiga veikia
168 val. savaitėje
DRAUDIMAS
RO. 9-4612
GENERAL INSURANCE
Turto draudimas (namai, auto ir pan.) visoj Ontario provincijoj.
AL DUDA

TORONTO, Ont.

Šv. Jono Kr. parapijos žinios

— Pirmojo spalio mėn. penktadienio proga, šį penktadienį 7.30 v. v. laikomos šv. Mišios. Sekmadienį pamokslai kun. dr. J. Gutausko. Šį sekmadienį pamaldų metu daroma rinkliava bažnyčios remonto skoloms mokėti. Šv. Juozapo ligoninėje šią savaitę kapelionauja kun. B. Pacevičius.

— Spalio mėnesį rožančius bažnyčioje kalbamas sekmadieniais laike 9.30 val. pamaldų ir penktadienių vakarais 7.30 val. Tikintieji skatinami tradicinį rožančiaus pamaldumą praktikuoti privačiai namuose, šeimose kas vakarą sukalbant rožančių.

— Vizitavimas šeimų pradedamas šią savaitę. Lankomi Grace, Bellwoods, Claremont, Euclid gatvių, o taip pat ir Willowdale (užmiesčio rajone) gyveną lietuviai.

— Sutvirtinimo sakramentas par. bažnyčioje bus teikiamas lapkričio 8-9 d.d. J.E. vysk. V. Brizgio. Sutvirtinamųjų registracija vykdoma iki spalio 18 d.

— Vaikams, lankantiems viešąsias mokyklas, tikybos pamokos lietuvių kalba bus pradedamos spalio mėn. vidury.

— Lietuvių mokyklai patalpų reikalu lankytasi pas J. Em. Toronto Kardinolą įteikiant jam pro memoria, kuriame išsamiai paaiškinama lietuviams mokyklos reikalingumas ir prašoma asmeninė Kardinolo intervencija. Eminencija pažadėjo padėti ir, tikimasi, kad artimoje ateityje mokyklos reikalai išsispręs gaunant vėl patalpas iš katalikiškų mokyklų.

— Toronto liet. sporto klubo "Vytis" dešimtmečio proga lankėsi Tėvas J. Borevičius, SJ, Montrealio AV parapijos klebonas, kuris praėjusį sekmadienį par. bažnyčioje atlaikė pamaldas ir pasakė jaunimui taikomą turiningą pamokslą.

— Praėjusį šeštadienį iškilmingai palaidotas kūrėjas - savanoris a.a. Leonas Čuplinskas. Velionio šeimos nariams ir giminėms gili užuojauta.

— Parapijos choro, vadovaujamo muz. S. Gailevičiaus, repeticijos vykdomos sekmadieniais po 11 val. pamaldų. Kadangi rudens sezonui yra pradedamas naujas giesmių repertuaras, maloniai prašoma naujus choristus įsijungti į parapijos chorą.

— Jau gautos pušaitės, skirtos sodinimui lietuvių sodybose Springhurste. Užsisakę jas per kleboniją, gali pasiimti Springhurste šį savaitgalį.

Išganytojo liut. bažnyčioje, 1691 Bloor St. W. ir Indian Rd. kamp,e spalio 12 d. 1 val. p.p. įvyks lietuvių evangelikų pamaldos, ne kaip skelbta spalio 5 d., pamaldos laikomos vikaro H. Dumpio iš Detroito. Prašome visus lietuvių evangelikus kuo skaitlingiausiai atsilankyti.

Ev. liut. liet. par Taryba Tor.

Toronto Šalpos Fondo praeitoje rinkliavoje pirmieji paaukojo:

$30 — dr. J. Yčas;

Po $10 — A. Diržys, A. V. Breda-Šimonytė, A. Urbonavičius, V. Šaltmeras, S. Čepas;

$6 — R. Žiogarys;

Po $5 — B. Jonynas, V. Sutkus, S. Dargis, J. Dragašius, J. Ratkevičius, L. Vaicekauskas, J. Puteris;

Po $4 — B. Naujalis, Kl. Balūnas;

$3 — G. Dikis;

$2 — J. Peseckas;

Po $1 — A. Ramanauskas, P. Alšėnas, V. M.

Šalpos Fondas.

Toronto rotušės projekto konkurso laimėtojas yra suomis architektas Viljo Rewell iš Helsinkio, 48 m., baigęs tenykštį technologijos institutą. Jam teko $25.000 premija. Jei jo projektas bus panaudotas, jam dar teks 6% nuo statybos sumos, jei nuo jo vykdymo bus atsisakyta, nes sakoma, kad tokia statyba kainuotų apie 30 ,bet ne 18 milijonų dol., kaip buvo numatyta, jam būtų išmokėta dar $25 tūkstančiai.

Fordo dirbtuvės Oakvillėje pereitą ketvirtadienį uždarytos, nes dėl buvusio streiko JAV pritrūkę metalinių stuomens dalių. Atleistųjų darbininkų tarpe yra daug ir lietuvių.

JT draugijos Kanadoje direktoriu paskirtas žinomas žurnalistas Willson Woodside. Jo uždavinys būsiąs draugijos veiklą dar labiau išplėsti. Vienas dalykas yra malonus, kad naujasis direktorius puikiai pažįsta bolševikų okupuotų kraštų reikalus ir yra senas tautų laisvės kovotojas.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Prisikėlimo parapijoje piniginiai reikalai sakykloje minimi labai retai, gal porą trejetą kartų metuose, bet kartą paliesti, jie išgvildenami iki panagių. Lygiai taip buvo ir praėjusį sekmadienį, kada kleb. T. Placidas, pradžioje pasidžiaugęs per pirmuosius š.m. 9 mėnesius sumokėta $25.000 skola, pradėjo laužyti aukų skaitlines ir jas praktiškai aiškinti. Pasirodo, kad nors Prisikėlimo parapijai priklauso maždaug 1.400 šeimų, ją apčiuopiamai remia tik 500. Padėkojęs uoliems rėmėjams ir parodęs atjautimą aukoti neišgalinčių, klebonas kreipėsi į apsileidusius parapijiečius, nusakydamas jų daromą žalą parapijos dvasinei ir materialinei pažangai. Ypačiai stiprus argumentas buvo tas, kur skaitlinėmis buvo pailiustruota kaip apsileidusieji išnaudoja ir materialiai skriaudžia tuos, kurie aukoja.

— Praėjusį sekmadienį parapiją ir vienuolyną privačiai aplankė D.G. lietuvių Pranciškonų Provincijolas T. Viktoras, OFM.

— Visą spalio mėnesį šiokiadienių rytais po 8 val. Mišių bus kalbamas rožančius. Šeštadieniais bus kalbamas 8 val. rytą prie išstatyto Švenčiausio, o sekmadieniais — po 9 val. Mišių.

— Šį penktadienį, kuris yra pirmas šį mėnesį, bus laikomos Mišios 7.30 val. vak.

— Parapijos choro repeticijos yra kiekvieną pirmadienį vyrams ir kiekvieną trečiadienį moterims. Pradžia 7.30 val. vak.

— Šį sekmadienį visi parapijiečiai maloniai kviečiami dalyvauti Exhibition parke iškilmingai kalbamame rožančiuje, kuris prasidės 2.30 val. p.p.

— Šį sekmadienį, kad nesutrukdyti norinčių dalyvauti iškilmingame rožančiuje, anksčiau skelbtų Katalikių Moterų Draugijos ir Tretininkų susirinkimų mūsų parapijoje nebus. Susirinkimų datos bus paskelbtos vėliau.

— Šį sekmadienį, 10 val. bus laikomos Mišios už a.a. Aleksandrą Mickevičių, kurias užuojautos vietoj užprašė J. G. Kaulių šeima.

— Kviečiami visi pasinaudoti parapijos biblioteka, kuri veikia kiekvieną sekmadienį po 10 ir 11 val. Mišių.

— Praėjusį sekmadienį pradėtos Pirmos Komunijos ir vaikučių katechetinės pamokos. Kurie nespėjo savo vaikučių vienoms ar kitoms pamokoms užregistruoti, prašome tai padaryti šį sekmadienį. Iki šiol Pirmai Komunijai užregistruota 45 vaikai.

— Šį sekmadienį, tuoj po 11 val. Mišių gimnazistai, lanką nekatalikiškas mokyklas, renkasi į muzikos studiją ir registruojasi religinėms pamokoms.

— Šį sekmadienį pradedamos Sekmadienio Popietės, kurios bus tęsiamos per visą sezoną kiekvieną sekmadienį, nebent kada nors salė būtų perleista kitiems reikalams. Šį sekm. 5 val. pp. bus rodomas spalvotas muzikinis filmas "Kismet", kuriame vyriausias roles vaidina Howard Keel ir Ann Blyth. Po kino iki 10 val. bus šokiai.

— Ateinančią savaitę lankysime parapijiečius sekančiose gatvėse: St. Johns Rd., Durie St., Beresford Ave., Runnymede Ave., Kennedy Ave., Lincoln Ave. ir Gilmour Ave., be to, gyvenančius Etobicoke rajone.

— Vis dar negaunant patalpų Toronto lietuvių mokyklai, praėjusią savaitę susirinkęs Prisikėlimo parapijos komitetas pareiškė šiuo reikalu didelį susirūpinimą ir nutarė, jei greitu laiku nebūtų gauta tikros mokyklos patalpų, atidaryti bent vargo mokyklą Prisikėlimo parapijos patalpose.

— Kviečiame visus parapijiečius ir torontiečius atsilankyti šį šeštadienį į mūsų salę, kurioje parapijos choras ir Aušra rengia nuotaikingą pasilinksminimą.

Dr. Antanas Barkauskas, buvęs Vytauto D. universitete asistentas pas prof. Antaną Starkų, pavasarį išlaikė Canadian Medical Council egzaminus verstis privačia praktika, dabar Credentials Committee of Royal College of Physicians & Surgeons of Canada pripažino jo kvalifikacijas be jokio paruošimo (kuris tęsiasi 5 metus) laikyti Fellowship egzaminus specialisto diplomui. Dr. Antanas Barkauskas nuo atvykimo į Kanadą dirba Ontario prov. kaip patalogistas.

Čia dar vienas įrodymas, kad nepriklausomos Lietuvos mokslo įstaigų kvalifikacijos Š. Amerikoje yra respektuojamos.

Bendradarbė.

Šį šeštadienį, spalio 4 d., 7.30 v. v.

PRISIKĖLIMO AUDITORIJOJE

Rudens šokių sezono atidarymo

VAKARAS

Programą išpildys V. VERIKAIČIO ved. KVARTETAS.

Šokiams gros "CUBANA".

Visus maloniai kviečia atsilankyti
Prisikėlimo parapijos choras ir "Aušra".

Moksleivių ateitininkų (gimnazistų) susirinkimas šaukiamas šį sekmadienį, spalio 5 d., 4 val. p.p. Prisikėlimo parap. muzikos studijoje. **Valdyba.**

Jaunesnėm skautėm

Tėvai, norintieji užregistruoti savo dukras nuo 7 iki 11 metų į skautų organizaciją, prašomi kreiptis į draugininkę Dalią Skrinskaitę — LE. 2-2021 arba į adjutantę Ritą Merkelytę — RO. 6-5996.

TLM Šalpos grupės "Daina" valdyba praneša, kad sekantis susirinkimas įvyks spalio 5 d., sekmadienį, 3 val. p.p. pas L. Pocienę, 830 Windermere Ave. Narės prašomos atnešti visus turimus fantus mūsų sekančio vakaro loterijai.

"Anglų" subuvimas

Spalio 16 d. atvažiuoja į Torontą kun. Kazlauskas, Londone (Angl.) liet. parapijos klebonas ir ilgametis Lietuvių Sąjungos centro valdybos narys. Jam pagerbti ir bendrai savo tarpe (buvusiems Anglijos lietuviams) pabendrauti yra rengiamas subuvimas. Vieta ir tikslus laikas bus paskelbti vėliau. Užsirašyti ir bendrai gauti informacijų galima pas F.Senkų—LE. 5-2625, kun. B. Pacevičių — EM. 4-7646, J. Matulionį — LE. 2-0248.

Siuntiniai Suvalkų lietuviams

Vasaros pabaigoje Toronto Skaučių-tų Židinys kreipėsi į Toronto lietuvius, kad paaukotų rūbų Suvalkų lietuviams. Rūbų suaukota gana daug, už ką skautai nuoširdžiai dėkoja, dėkos ir mūsų sesės - broliai juos gavę.

Jau yra išsiųsta 35 siuntiniai. Persiuntimui lėšų skyrė Toronto Šalpos Fondas ir St. Catharines vilniečiai. Visus rūbus išsiųsti Židinys nėra piniginiai pajėgus. Spalio 18 d. Prisikėlimo par. salėje ruošiamas balius - parengimas. Būtų malonu, kad šis balius turėtų pasisekimą ir tuo pačiu būtų galimybės daugiau išsiųsti siuntinėlių. Prašančių ir pagalbos reikalingų yra labai daug.

TL Choro Varpo perengimai

šiais metais įvyks spalio 25 d., šeštadienį, Prisikėlimo parapijos salėje — rudens balius; lapkričio 29 d. tradicinis Varpo pobūvis Lietuvių Namuose. 1959 m. asusio 24 d. šeštųjų metinių proga Prisikėlimo parapijos salėje didžiulis koncertas - balius.

Atlantis Export-Import Ltd. kovo mėn. gavo leidimą gaminti Kanadoje, 380 College St. ir 749 Bathurst St., Toronte, Hi-Fi radio aparatus, muzikos kabinetus, magnetofonus bei patefonus. Šiuo reikalu Atlantis b-vė yra pirmoji lietuviška įmonė, stovinti lygiagrečiai su kitais radio bei muzikos kabinetų gamintojais Kanados rinkoje. Be to, šiomis dienomis Atlantis b-vė gavo ir CSA pripažinimą, kad jos pagaminti radio aparatai ar muzikos kabinetai, nepaisant skirtingų provincijų Hydro patvarkymų, gali būti pardavinėjami taip pat visoje Kanadoje. Atlantis b-vė, nugalėjusi augščiau minėtus suvaržymus ir tuo pačiu atidariusi duris plačiajai Kanados rinkai, šiomis dienomis gavo virš ketvirčio milijono užsakymų tiekti prekių stambiems distributoriams. Gamybos reikalams Atlantis b-vė išnuomavo buvusias "Fleetwood" gamybos ir remonto erdvias patalpas 749 Bathurst St., kur bus vykdoma tik didmenų prekyba, gamyba, prekybininkams išstatyti paskutinieji moderniškieji 1958-59 m. modeliai; ten pat bus ir prekių sandėliai.

Didėjant prekių pareikalavimui bei prekybai, ir kartu augant pelningumui, atsirado didesnis susidomėjimas šios b-vės šėrų-akcijų įsigijimu. Kelios stambesnės prekybos Toronte norėtų įsigyti didesnį skaičių akcijų. Akcijos-šėrai parduodami santykiu 1,2—1,0. Vieno preferred šėro kaina yra $10, o vieno common šėro — $1. Atlantis b-vė yra numačiusi šiais metais pajamas padvigubinti: iš praeitais metais turėtų pajamų — $79.450,81 pakelti iki $150.000.

Koresp.

Šv. Jono Pašalpinė D-ja, vasarą kurį laiką pailsėjusi, pradeda darbą. Rudens ir žiemos metu draugijos valdyba vėl laikysis tokios pat tvarkos susirinkimų šaukimo atžvilgiu kaip buvo praeityje. Į susirinkimus rinksimės kiekvieno mėnesio pirmąjį sekmadienį.

Pirmasis poatostoginis draugijos narių susirinkimas šaukiamas spalio 5 d. 3 val. p.p. šv. Jono Kr. klebonijos priestato salėje.

Kadangi po ilgesnės pertraukos yra susitelkusių gana daug ir svarbių reikalų, todėl valdyba nuoširdžiai prašo narius susirinkime kuoskaitlingiausiai dalyvauti.

Be to, valdyba yra susisielojusi draugijos narių skaičiaus padidinimu. Nors draugijos materialinis stovis auga, bet narių skaičius nedidėja. Įgesnį laiką, galima sakyti, jis stovi vietoje. Pasirodo, esama tokių asmenų, kurie nariais naujai prisirašo, tačiau greitai pamiršta pagrindinę nario pareigą — to nedidelio nario mokesčio užsimokėjimą. Todėl, praslinkus trims mėnesiams valdyba esti priversta tokį narį suspenduoti, o taip jo ligos atveju nebegali mokėti pašalpos.

Toronto šv. Jono Krikštytojo Pašalpinė Draugija yra viena iš pigiausių šalpos draugijų (nario mokesčio atžvilgiu). Taipogi jos materialinis stovis yra labai geras. Nelaimės atvejais ji daugeliui lietuvių yra gražiai pagelbėjusi. Todėl draugijos valdyba manytų, jog daug didesnis kiekis Toronto lietuvių turėtų tapti jos nariais ir pasinaudoti jos patarnavimais.

Tad šiuo kartu visus narius valdyba prašo atsivesti į susirinkimą savo draugų ir pažįstamų, o visus tuos, kurie šį kvietimą perskaitys, prašo skaitlingai susirinkime dalyvauti ir pasidaryti mūsų draugijos nariais.

Draugijos valdyba.

Apylinkės vladyba kreipiasi į visus lietuvius, prašydama ir šiais metais parodyti nuoširdų solidarumą bendruomenei, sumokant nustatytą $2 metinį įnašą. Solid. įnašams rinkti vajus vykdomas sekmadieniais prie bažnyčių spalio, lapkričio ir gruodžio mėn., panašiai kaip buvo praeitais metais.

Solid. mokesčio rinkėjai prašomi atvykti į vietą ne vėliau 0.30 val. ir atsinešti kvitų knygeles. Jei kuris rinkėjas negalės nurodytą sekmadienį atvykti, prašome pasikeisti su kitu rinkėju laiką.

Rinkėjai:

Spalio 5 d. Prie Prisikėlimo bažnyčios — S. Banelis, E. Bubelis, J. Bubelis, prie šv. Jono Kr. bažnyčios — J. Andriulis.

Spalio 12 d. — A. Banelis, V. Bubelis ir A. Bumbulis, J. Cicėnas.

Spalio 19 d. — J. Dvilaitis, A. Dūda ir K. Grigaitis, J. Dragašius.

Spalio 26 d. — O. Indrelienė, S. Jagėla ir J. Jaseliūnas, J. Jasinevičius.

Lapkričio 2 d. — A. Kantvydas, Al. Kuolas ir V. Kolyčius, Aug. Kuolas.

Lapkričio 9 d. — V. Meilus, A. Petkauskas ir V. Petraitis, J. Mockus.

Lapkričio 16 d. — B. Petrulytė, S. Prapuolenytė ir J. Simanavičius, J. Senkus.

Lapkričio 23 d. — J. Račys, V. Simanavičienė ir V. Sendžikas, J. Stanaitis.

Lapkričio 30 d. — J. Smolskis, A. Supronas ir J. Strazdas, V. Sonda.

Gruodžio 7 d. — P. Šernas, I. Tamošauskas ir V. Vaidotas, L. Šalna.

Gruodžio 14 d. — V. Vaidotas, C. Valiukas ir J. Žilys, B. Lelis

Lietuvių liaudies DIEVDIRBIS. Kiekvieno progai dovana sau ir kitam: nuodžio su venyriniai drožiniai. Siuntinėjimai padaromi.

DAŽYTOJAS — DEKORATORIUS — KONTRAKTORIUS atlieka naujausius ir moderniausius tiamų dažymo darbus. Tel. RO. 9-7044.

APLANKYKIME SESELES!

Šįmet sueina 40 metų nuo Marijos Nekalto Prasidėjimo Seserų Kongregacijos įkūrimo. Ji buvo įkurta ark. J. Matulevičiaus 1918 m. spalio 15 d. Marijampolėje. Arkivyskupo J. Matulevičiaus troškimas ir buvo, kad seserys padėtų savo darbu bei auka vargstantiems žmonėms — seneliams, jaunimui ir t.t. Marijos Nek. Pr. seserys ark. J. Matulevičiaus mintį įgyvendino ne tik Lietuvoje, bet ir čia, išeivijoje. Amerikoje, Putnam, Conn. jau 15 metų seserys pavyzdingai vadovauja lietuvaičių mergaičių stovyklai, veda mergaičių bendrabutį, senelių namus, spausdina lietuviškas knygas bei laikraščius. Kanadoje — Montrealyje tos pačios lietuvaitės seselės vadovauja vaikų darželiui, šeštadieninei lietuvių mokyklai. Toronte irgi jos veda lietuvišką vaikų darželį, mokytojauja lietuvių mokykloje, praveda katekizmo bei katechetikos pamokas, dirba su jaunimu at-kų organizacijoje.

40 metų sukakties proga vaikų darželio rėmėjos kviečia visą lietuvių visuomenę atsilankyti pas seseles spalio 19 d. Mes atsilankydami pas seseles, paremkime jų kilnius darbus savo kuklia auka. Atsilankiusius pavaišinsime lietuviškais skanėsiais. Lankymo valandos: nuo 2 val. iki 7 val. vak. Adresas: 46 Delaware Ave. **Rėmėja.**

Ant. Rinkūnas, žinomas pedagogas ir vadovėlių autorius, išlaikė egzaminus į paskutinį mokytojų seminarijos — Teachers' College kursą, kurį baigęs gaus teisę dirbti mokytojo darbą Ontario prov. mokyklose.

Jaunesniųjų ateitininkių susirinkime, įvykusiame praėjusį sekmadienį, būrelio pirmininke išrinkta Aldona Bušinskaitė.

A. a. Leonas Čuplinskas

Praėjusią savaitę Toronto lietuvių koloniją vėl sukrėtė jau trečia iš eilės staigi netikėta mirtis. Šiuo kartu buvo atsisveikinta su a.a. Leonu Čuplinsku, 63 m. kūrėju - savanoriu. Velionis kilimu pasvalietis. Nors fiziškai nepertvirčiausias, savo nepaprastu darbštumu sugebėjo vaikus išleisti į mokslus, o atliekamu laiku vasarą, talkininkaujamas sūnaus inž. Eugenijaus, Springhurste savo rankomis pastatė vieną gražiausių vasarnamių, kuriame rudeniop pats velionis su savo artimaisiais turėjo progos pasidžiaugti savo anūkės Vidos Joanos krikštynomis. Velionis buvo aktyvus kūrėjų savanorių s-gos narys, vėliavnešis įvairių švenčių progomis.

Palaidotas šeštadienį iš šv. Jono Kr. liet. bažnyčios, dalyvaujant gausiam būriui žmonių. Kūrėjai savanoriai jo karstą papuošė tautine vėliava ir atsižymėjimo ordenu, o bažnyčioje pamaldų metu ėjo garbės sargybą.

Išnuomojamas frontinis kambarys vyrui su maistu. Bloor - Symington rajone. Tel. LE. 2-6922.

Išnuomojamas be baldų jaukus 2 kambarių ir virtuvės butas. Tel. LE. 6-4046, skambinti po 6 val. vak.

Nuo spalio 10 dienos išnuomojamas butas — du kambariai ir virtuvė, atskira vonia, be baldų, 2-3 suaugusiems. Bloor - Havelock rajone. LE. 5-1708 po 6 v.v.

Išnuomojamas II augštas — 3 kambariai ir virtuvė. Tel. RO. 7-3433.

Išnuomojamas butas iš 3 kambarių ir virtuvės, be baldų. 62 Kenneth Ave. Tel. RO. 9-5866, skambinti nuo 11-4 val. p.p. arba po 8 val. vak.

Išnuomojamas butas — 3 kambariai ir virtuvė. Yra garažas. Tel. RO. 6-7764.

MILNES FUEL OIL CO.
atstovas
VYTAUTAS AUŠROTAS
tiekia alyvos sutartis, priima užsakymus alyvos krosnims įstatyti ir visų rūšių anglių pristatymui.
Skambinkite: LE. 3-0527

PARDUODAMA OBUOLIŲ SUNKA VYNUI DARYTI

LAPPS BROS.

Markham, Ont. Telef. 262-J3

MONTREAL, Que.

1958 m. spalio mėn. 4 d., šeštadienį, 8 val. vak.

ruošiamas šaunus

INITIUM SEMESTRI BALIUS,

kuris įvyks Queen Elizabeth viešbučio Duluth salėje, 900 Dorchester Street West.

Gros brolių Lapinų "Lituanica" ir Seymour Forman orkestras.

VEIKS BUFETAS.

Apsirengimas: semi-formal.

Kanados Lietuvių Studentų Sąjunga Montrealyje.

LS Sąjungos studijų dienos Montrealyje

Maloniai kviečiame visus kolegas ir koleges dalyvauti studijų dienose ir Kanados - JAV lietuvių studentų susiartinimo šventėje, kuri įvyks š.m. spalio 3-5 dienomis Montrealyje.

Programoje numatoma:

Penktadienį, spalio 3 d.:

6 val. vak. Registracija Aušros Vartų parapijos salėje, 1465 Rue de Seve, Cote St. Paul, Montreal, P.Q. Telef. PO. 8-0037.

Šeštadienį, spalio 4 d.:

9 val. Registracija ten pat.

10.30 val. Inž. Algimanto Gečiausko paskaita "Lietuvis akademikas dabarties kultūrinėje, politinėje bei ekonominėje sankryžoje". Diskusijos.

12.30 val. Bendri pietūs.

2 val. Archit. Algimanto Banelio paskaita "Akademinė lietuviškoji šeima, jos prasmė ir aktualumas". Diskusijos.

8 val. vak. Initium Semestri balius Queen Elizabeth viešbučio Duluth salėje, 900 Dorchester Street West. Apsirengimas: semi-formal.

Sekmadienį, spalio 5 d.:

11 val. Šv. Mišios Aušros Vartų parapijos bažnyčioje.

12.30 val. Dr. Henriko Nagio paskaita "Studento akademiko lietuviškoji misija".

2val. Studijų dienų uždarymas.

Nakvynės reikalu kreiptis į sk. sekr. R. Siniūtę, 153 - 3rd Ave., Ville Lasalle, P.Q., telef. PO. 6-5900. Montrealyje informacijų reikalais kreiptis į sk. pirm. V. Piečaitį, 5785 - 12th Ave., Rosemount, P.Q., telef. RA. 2-4449 ir išd. V. Šipelį, 940 Osborne Ave., Verdun, P.Q., telef. PO. 7-7559.

Iki pasimaytmo Montrealyje!

KLSS Montrealio sk. v-ba.

Bankas "Litas" pakelia savo nariams draudimą nuo $1.000 iki $2.000. Tai reiškia, jei narys turi banke įdėjęs $2.000 ir miršta arba tampa visiškai nedarbingas bankas įpėdiniams arba nedarbingam išmoka $4.000.

Klierikas Jonas Gaudzė rugsėjo 24 d. laivu "Carinthia" grįžo. Kazimiero kolegijos ir apsižo į Montrealį iš Romos lietuvių stojo pas Arlauskus. Romoje išbuvo apie 3 metus. Jausdamas reikalo pailsėti po intensyvių studijų, gavo metus atostogų. Kitų metų rudenį, gavęs Kanados pilietybę, važiuos į Romą tęsti studijų Laterano universitete.

Kaip Paryžiuje

atrodo Toronte neseniai įsikūrusios lietuvaitės ponios Anastazijos van Breda - Šimonytės veido odos, kojų ir rankų priežiūros institute. Viskas čia Paryžiaus kilmės — nuo originalių kosmetikų iki prancūzų stilium įrengto laukiamojo ir laikinai gyvenamo kambario.

Instituto uždavinys pagerinti moters išvaizdą ir suteikti jai daugiau galimybių gyvenime.

"Gaila — sako p. V. B., — kad kaikuriuose kraštuose veido odos priežiūra yra laikoma nereikalingu liuksusu. Betkuris jaunas veidas — pilkas, riebus ir spuoguotas negali susilyginti su gerai prižiūrėtu pagyvenusios moters veidu. O juk moters išvaizda užtikrina pasisekimą darbe ir gyvenime".

"Académie Scientifique de Beauté", kurią baigiau jau prieš kelioliką metų, mokė mus labai pagrindinai mūsų amato, kad gaėtumėm atskirti kuomet tai yra mūsų ir kuomet odos gydytojo darbas, kad mūsų pareiga yra neuždengti, bet pagydyti ir pašalinti odos trūkumus. Aš tikiu įgauti ir Toronto ponių pasitikėjimą, kaip buvau įsigijusi dirbdama Paryžiuje ir vėliau daug metų Olandijoje", — sako p. Breda atsisveikindama.

Jos adresas: 107 Yorkville Ave. **S.**

Ežero pakrante prie Sunnyside Toronto uosto komisija buvo numačiusi užstati dideliais apartamentų namais, viešbučiais, moteliais, restoranais ir benzino stotimis. Miesto planavimo skyrius betgi šį planą atmetė. Paežere į pietus nuo Gardener ekspreskelio skiriamas gyventojų malonumams — piknikams ir pan.

BALTIC MOVERS

Baldų pervežimas Toronte ir tolimomis distancijomis. Visas vežamas turtas apdraustas. Važiuojam kas savaitę į Montrealį, Londoną, Windsorą, Hamiltoną, North Bay, Sudbury ir kitur.

30 DEWSON ST. TEL. LE.4-1403

TORONTO

nepamirškite užsukti lietuviškon dovanų, suvenirų ir įvairių reikmenų krautuvėn

„The Times"

1212 Dundas St. W. Tel. LE. 2-9547

J. BERŽINSKAS

Užsakymai priimami ir paštu.

TAUPYK, SKOLINKIS savo kredito kooperatyve "LITAS"

Santaupos pilnai apdraustos. Paskolos lengvai ir greitai duodamos bet kokiam geram tikslui.

"LITAS" veikia sekmadieniais 11-1 val. p. p. Aušros Vartų parapijos salėje. Banko kambaryje.

Pirm. A. Norkeliūnas, RA. 7-3120. Ved. D. Jurkus, PO. 7-4280

AL GARBENS

REAL ESTATE

1611 Bloor St. W. - - Toronto, Ont.

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys

Telefonai: LE. 6-2733, LE. 6-2664
Vakarais HU. 9-1543

SWANSEA

$7.000 įmokėti, 7 kambariai, atskiras namas, vandeniu alyva apšildomas, 2 virtuvės, 2 vonios, moderniškas namas, žaidimų kambarys, privatus įvažiavimas, garažas. Viso prašoma $22.500.

DUNDAS - SHAW

$2.000 įmokėti, 8 kambariai, nepereinami, 2 garažai. Prašoma $14.000. Vienas morgičius 10 metų balansui.

INDIAN RD.

$4.000 įmokėti, 6 kambariai, atskiras namas, 2 moderniškos virtuvės alyva apšildomas, įvažiavimas iš priekio. Prašoma kaina $16.900, lengvos išmokėjimo sąlygos.

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.